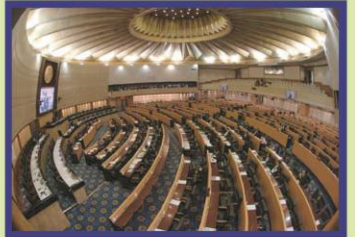

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด
พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๑
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑

อ.พ. ๒๔/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และการดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมกันนี้ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการป้องกัน การแพร่กระจายยาเสพติด และการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นการสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๒๒ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจัดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕)

๓. กำหนดให้ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือจากคณะกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย และผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๕ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ (ร่างมาตรา ๖)

๔. กำหนดให้เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๗)

๕. บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๘ – ร่างมาตรา ๒๑)

๑) กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

๒) กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ (ร่างมาตรา ๙)

๓) กำหนดให้เจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนด ป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า จะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๔) กำหนดให้บรรดาคดีที่ได้มีการส่งตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สิน เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๑)

๕) กำหนดให้คำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังอยู่ในระหว่างการ พิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๒)

๖) กำหนดให้บรรดาใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษ ซึ่งออกให้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ (ร่างมาตรา ๑๓)

๗) กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้าย พระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ (ร่างมาตรา ๑๔)

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วยคณะกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๔ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดและคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด และให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๕)

๙) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มีอยู่ใน วันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๐) กำหนดให้ผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟู สมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวล กฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๗)

๑๑) กำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประจำเขตพื้นที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด ท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่และอำนาจปฏิบัติงานที่ค้างอยู่ต่อไปจนเสร็จสิ้น และในกรณีที่ทำเนือง กรรมการหรืออนุกรรมการดังกล่าวข้างต้นว่างลง และมีกรรมการ หรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ ไม่ครบองค์ประกอบ หรือไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการ หรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ดำเนินการ ต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๑๒) กำหนดให้คดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวล กฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๑๙)

๑๓) กำหนดให้บทบัญญัติที่ให้ถือว่าและให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อ จำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงมีผล ใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

บังคับ แล้วแต่กรณี จนกว่าคดีถึงที่สุด และคดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายยื่นคำแถลงขอสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อขาย แล้วแต่กรณี ก็ให้ศาลสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๒๐)

๑๔) กำหนดให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูและศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นศูนย์คัดกรองและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองหรือศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๑)

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

ข้อดี

๑. เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความเชื่อมโยงสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๒. เพื่อให้มีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน
๓. ทำให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้สะดวกและเข้าใจกฎหมายได้ง่าย สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง
๔. เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ
๕. เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและการใช้บังคับกฎหมายอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๖ -)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มิถุนายน ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ฆาสุข เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางปริยามา ทาระ นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

• การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -

• หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) - ๗ -

• บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

เรื่องเสร็จที่ ๖๒๖/๒๕๖๑ - ๒๐ -

• ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. - ๔๗ -

ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๗๔๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๒)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑๐)

: ผลการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๒๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึง การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และ การดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กร ทำให้การบังคับใช้กฎหมาย ไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการไม่เหมาะสม กับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการป้องกัน การแพร่กระจายยาเสพติด และการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพ ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความ หลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดนโยบาย ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทจำกัดสิทธิและเหตุผลในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนอันเป็นประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รวมถึงเพื่อปรามปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในลักษณะองค์กรอาชญากรรมซึ่งเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคง แห่งราชอาณาจักร และป้องกันการสนับสนุนการกระทำความผิดขององค์กรดังกล่าวในด้านต่าง ๆ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

๖. มาตรการรักษาการ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ที่อำนาจออก กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และตามประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ข้อบังคับ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๗. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๓) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๕) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๖) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๗) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐
- (๘) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๙) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๑๐) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
- (๑๑) พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๑๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๒
 - (๑๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
 - (๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐
 - (๑๕) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔
 - (๑๖) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
 - (๑๗) พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕
 - (๑๘) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙
 - (๑๙) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
 - (๒๐) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
 - (๒๑) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ กำหนดให้ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

๘.๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจัดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจัดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ และความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๘.๓ กำหนดให้ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือจากคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย และผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๕ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือจากคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย และผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๕ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๘.๔ กำหนดให้เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๗)

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

มาตรา ๗ เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติ วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน

๘.๕ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๘ – ร่างมาตรา ๒๑)

๑) กำหนดให้บรรดาฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติวัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด ท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือจนกว่าจะมีฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออก ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ บรรดาฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราช กำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติวัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคง ใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือ จนกว่าจะมีฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธี พิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี รายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๒) กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๑) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ โดยนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ผู้ได้รับการยกเว้นให้ดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ โดยไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๓๑ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๓) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้รับอนุญาต และหน้าที่ของเภสัชกร ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

๓) กำหนดให้เจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

๔) กำหนดให้บรรดาคดีที่ได้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีที่ได้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

๕) กำหนดให้คำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ คำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อความหรือเอกสารประกอบคำขอแตกต่างไปจากคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๖) กำหนดให้บรรดาใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษ ซึ่งออกให้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ บรรดาใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๓ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ หนังสือสำคัญ ใบแจ้งการนำเข้า ใบแจ้งการส่งออก ใบแทนใบอนุญาต ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใบแทน ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ และใบแทนหนังสือสำคัญที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่ ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

๗) กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ท้ายพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และ ถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ท้ายพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ

๘) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วยคณะกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๔ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นกรรมการและเลขานุการ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการควบคุม ยาเสพติด และให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๕)

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

มาตรา ๑๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๔ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เลขาธิการคณะกรรมการ อาหารและยาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด และให้รองปลัด กระทรวงสาธารณสุขซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ ของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประมวล กฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้ง โดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด ท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมาย ยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

๙) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุน ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุน ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

๑๐) กำหนดให้ผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด

๑๑) กำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประจำเขตพื้นที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่และอำนาจปฏิบัติงานที่ค้างอยู่ต่อไปจนเสร็จสิ้น และในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการหรืออนุกรรมการดังกล่าวข้างต้นว่างลง และมีกรรมการ หรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ไม่ครบองค์ประกอบ หรือไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการ หรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ดำเนินการต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประจำเขตพื้นที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่และอำนาจปฏิบัติงานที่ค้างอยู่ต่อไปจนเสร็จสิ้น

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการหรืออนุกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลง และมีกรรมการ หรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ไม่ครบองค์ประกอบ หรือไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการ หรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ดำเนินการต่อไปได้

ให้สถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือการควบคุมตัว และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีหน้าที่และอำนาจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการตรวจพิสูจน์หรือฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเสร็จสิ้น

๑๒) กำหนดให้คดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ คดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑๓) กำหนดให้บทบัญญัติที่ให้ถือว่าและให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังคงมีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แล้วแต่กรณี จนกว่าคดีถึงที่สุด และคดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายยื่นคำแถลงขอสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อขาย แล้วแต่กรณี ก็ให้ศาลสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้บทบัญญัติที่ให้ถือว่าและให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังคงมีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แล้วแต่กรณี จนกว่าคดีถึงที่สุด

คดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายยื่นคำแถลงขอสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อขาย แล้วแต่กรณี ก็ให้ศาลสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

๑๔) กำหนดให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูและศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นศูนย์คัดกรองและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองหรือศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูและศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นศูนย์คัดกรองและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองหรือศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด
พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับและการดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบพร้อมกันนี้ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติดซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดนโยบายในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ออกประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อกำหนดวิธีการในการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๒ ฉบับ คือ

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

^๒ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

๑. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑) ประกาศเชิญหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ส. (www.oncd.go.th) วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

๒) ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น : ระหว่างวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๓) วิธีแสดงความคิดเห็น : สามารถส่งความคิดเห็นตามแบบแสดงความคิดเห็นท้ายประกาศนี้ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ผ่านช่องทาง (เลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง) ดังต่อไปนี้

- ทางโทรสารหมายเลข ๐๒ ๒๔๕ ๙๔๑๓
- นำส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ “สำนักงาน ป.ป.ส. (กองกฎหมาย) เลขที่ ๕ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
- ผ่านทางระบบเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (www.oncd.go.th)
- ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ก ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย พ.ศ. จำนวน ๑ ครั้ง ในระหว่างวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นทั้งสิ้น ๒๘ วัน

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

กลุ่มเป้าหมายที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกด้าน ทั้งด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านวิชาการ และด้านสังคมอื่น ๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมีกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ส่งร่างกฎหมายดังกล่าวให้หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งสิ้น ๗๒ หน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
๒. กองบัญชาการกองทัพไทย
๓. กองทัพบก

๓. กองทัพบก
๔. กองทัพเรือ
๕. กองทัพอากาศ
๖. กรมพระธรรมนูญ
๗. กรมศุลกากร
๘. กรมสรรพากร
๙. สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๑๐. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๑๒. กรมการปกครอง
๑๓. กรมที่ดิน
๑๔. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๕. สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๖. กรมคุมประพฤติ
๑๗. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๑๘. กรมบังคับคดี
๑๙. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๒๐. กรมราชทัณฑ์
๒๑. สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๒. สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
๒๓. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
๒๔. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๕. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒๖. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒๗. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๒๘. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๙. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓๐. มหาวิทยาลัยมหิดล
๓๑. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓๒. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๓๓. มหาวิทยาลัยนเรศวร
๓๔. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓๕. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๓๖. กรมการแพทย์
๓๗. กรมควบคุมโรค
๓๘. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๓๙. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
๔๐. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
๔๑. กรมสุขภาพจิต
๔๒. กรมอนามัย
๔๓. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๔๔. องค์การเภสัชกรรม
๔๕. แพทยสภา
๔๖. สภาเภสัชกรรม
๔๗. กระทรวงอุตสาหกรรม
๔๘. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
๔๙. กรมโรงงานอุตสาหกรรม
๕๐. สำนักนายกรัฐมนตรี
๕๑. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๕๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕๓. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๕๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๕๕. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕๖. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
๕๗. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๕๘. สำนักงานอัยการสูงสุด
๕๙. สำนักงานคดียาเสพติด
๖๐. ศาลยุติธรรม
๖๑. สำนักงานศาลยุติธรรม
๖๒. ประธานแผนกคดียาเสพติดในศาลอุทธรณ์
๖๓. ศาลอาญา
๖๔. กรุงเทพมหานคร
๖๕. การกีฬาแห่งประเทศไทย
๖๖. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๖๗. สภาเกษตรกรแห่งชาติ
๖๘. หอการค้าไทย
๖๙. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๗๐. ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา
๗๑. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
๗๒. มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

- ทางโทรสาร นำส่งด้วยตนเองหรือไปรษณีย์ รวมทั้งสิ้น ๑๑๓ ราย
- ทางระบบเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(www.oncb.go.th) จำนวน ๓๔๔ ราย

โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยเชิญผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งด้านความมั่นคง ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษาและวิชาการ รวมถึงด้านสังคมในมิติต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในวันดังกล่าว รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๘๒ คน

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดให้มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ตามเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. (มาตรา ๑ - มาตรา ๒๒) จำนวน ๑ ประเด็น

๒.๕ ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ดูรายละเอียดได้จากรายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ในภาคผนวกหน้า (๔๐) - (๔๓)

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน^๓

ด้านสังคม

- เชิงบวก

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก ทำให้สังคม หมู่บ้าน หรือชุมชนปลอดภัยจากปัญหา ยาเสพติด ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข สังคมมีความสงบเรียบร้อย

- เชิงลบ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ

- ไม่มี -

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของประชาชน

มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของประชาชนต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ส. (www.oncd.go.th)

^๓ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ทั้งนี้ เห็นควรยืนยันตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และประมวลกฎหมายยาเสพติด

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

การลักลอบค้ายาเสพติดมีลักษณะที่ซับซ้อนและเป็นเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมมากขึ้น รัฐบาลได้เร่งรัดการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการดำเนินการกับนักค้ายาเสพติดรายสำคัญและกลุ่มเครือข่ายยาเสพติดที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม เพื่อยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนให้ได้อย่างยั่งยืน ตามภารกิจหลักของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นอกจากนี้ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก ค.ศ. ๒๐๑๖ (United Nations General Assembly Special Session 2016 : UNGASS 2016) ที่ประชุมได้มีมุมมองใหม่ต่อปัญหายาเสพติดโดยมองว่าเป็นเรื่องของสุขภาพ ระบบสาธารณสุข อาชญากรรม สิทธิมนุษยชน ความยากจน และการพัฒนา ซึ่งจะต้องจัดความสมดุลอย่างเหมาะสมในการแก้ไขปัญหามากกว่าเน้นหนักในด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป จึงควรกำหนดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อกำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหารวมถึงการปรับโครงสร้างกลไกระดับนโยบายและการขับเคลื่อนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประกอบกับมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากและอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายขาดความเชื่อมโยง สอดคล้องและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นจึงสมควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง และตอบสนองการแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

(๑) ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อกำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหารวมถึงการปรับโครงสร้างกลไกระดับนโยบายและการขับเคลื่อนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(๒) ปัญหาการกำหนดความผิดและบทลงโทษ ที่เด็ดขาดและรุนแรง บทลงโทษเข้มงวด ไม่เปิดช่องให้ศาลได้ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณากำหนดโทษที่เหมาะสมกับความผิด ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดบางรายได้รับโทษที่รุนแรงและไม่ได้สัดส่วนกับ การกระทำความผิด

(๓) ความไม่สอดคล้องของบทบัญญัติแห่งกฎหมายและบทกำหนดโทษของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในแต่ละฉบับ

(๔) ปัญหาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีการแบ่งแยกระบบการบำบัดฟื้นฟูตามกฎหมายหลายฉบับ ไม่เชื่อมโยงและไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) การแก้ไขการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากและอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายขาดความเชื่อมโยง สอดคล้องและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีภารกิจสำคัญ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (Agenda) ระดับชาติและระหว่างประเทศ และต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินงานในภาพรวมระดับมาตรการ (Function) และความผิดชอบงานแต่ละด้าน ตามภารกิจของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ (Area) เพื่อการบูรณาการนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และงบประมาณ รวมถึงการอนุวัติกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านยาเสพติด และทิศทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวใหม่ของสหประชาชาติ เพื่อให้การดำเนินการภารกิจของรัฐในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและปราบปรามยาเสพติดเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมและสังคมมีความปลอดภัย จึงจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และประมวลกฎหมายยาเสพติดที่เชื่อมโยงการแก้ไขปัญหายาในทุกมิติ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เนื่องจากมีประเด็นปัญหาสำคัญหลายประการที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวใหม่ของสหประชาชาติ ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ หมู่บ้านหรือชุมชนให้ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งกลไกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน การไม่ทำภารกิจดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศและจะไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดโลก การแก้ไขปัญหายาเสพติดจะไม่มีแผนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ชัดเจนและต่อเนื่องเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการกำหนดแผนงานหรือโครงการดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนของการดำเนินงานและงบประมาณ นอกจากนี้ยังจะส่งผลกระทบต่อกลไกและมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ขาดความเหมาะสมและขาดประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ทางเลือกอื่นในการแก้ปัญหาดังกล่าว ได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในแต่ละฉบับ เช่น พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติ วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาคำหนดความผิดและบทลงโทษที่เด็ดขาดและรุนแรงของยาเสพติดให้โทษ และการปรับปรุงเกี่ยวกับการขออนุญาตและการออกใบอนุญาต หน้าที่ของผู้รับอนุญาต หน้าที่ของเภสัชกร การโฆษณาและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามการแก้ไขดังกล่าว เป็นการแก้ไขเฉพาะจุด ไม่เป็นองค์รวม จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในรูปแบบประมวลกฎหมาย ซึ่งจะให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศมีความเชื่อมโยงสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันมากยิ่งขึ้น

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุนโยบายประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดให้มีบทบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบด้วย การบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดและบทเฉพาะกาลที่เกี่ยวข้องกับอนุบัญญัติ เจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่ถูกยกเลิกให้คงเป็นเจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ แล้วแต่กรณี

(๒) กำหนดให้มีการใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

โดยร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด แบ่งออกเป็น ๓ ภาค ได้แก่

ภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

(๑) ทำให้การป้องกัน แก้ไขปัญหา และปราบปรามยาเสพติดของประเทศมีความเชื่อมโยงสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความชัดเจนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางด้านยาเสพติด และบูรณาการหน่วยงานให้ดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนของการดำเนินงานและงบประมาณ ทำให้มาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

(๒) เป็นการปรับปรุงกฎหมายให้มีความชัดเจนในทุกกระบวนการป้องกัน แก้ไขปัญหา และปราบปรามยาเสพติด ให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม ประชาชนได้รับประโยชน์และสังคมมีความปลอดภัย

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สังคมและประชาชนจะได้รับการรับรองหรือคุ้มครองประโยชน์ของสาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือสวัสดิภาพของประชาชน มีความสงบเรียบร้อย มีความมั่นคงปลอดภัยจากอันตรายของยาเสพติด

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

๑. มีนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอน ระยะเวลา และบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

๒. กลไก และโครงสร้างองค์กรในการแก้ไขปัญหายาเสพติดสามารถขับเคลื่อน ควบคุม และกำกับดูแลการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศได้อย่างเป็นเอกภาพ ซึ่งกำกับดูแล ติดตาม และขับเคลื่อน โดยคณะกรรมการในแต่ละด้าน ภายใต้หลักการนิติธรรมอย่างบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. มีกลไก หลักเกณฑ์และกระบวนการในการเข้ารับการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสภาพทางสังคมและดูแลช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งมุ่งเน้นปัญหาเสพติดเป็นเรื่องของสุขภาพ และสาธารณสุข และสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ผ่านการบำบัดไม่กลับไปเสพติดซ้ำ อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข

๔. จำนวนผู้ต้องขังในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดลดลง

๕. สร้างการรับรู้ โดยการสื่อสารทำความเข้าใจต่อนโยบายยาเสพติดกับประชาชนทั้งประเทศ ว่า นโยบายยาเสพติดที่จะออกขึ้นใหม่นี้ ไม่ได้ทำให้ยาเสพติดเป็นสิ่งถูกกฎหมาย แต่เป็นการจัดการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเหมาะสม เพื่อต้องการลดปัญหาเสพติดของประเทศอย่างแท้จริง รวมถึงชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้จะให้มีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ทุกหน่วยงานต้องนำไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน กำหนดให้มีการลงโทษที่ได้สัดส่วน มีการควบคุมยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ มีการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดและผู้ติดยาเสพติด มีการทดลอง หรือวิจัยเพื่อประโยชน์ในการลดอันตรายจากยาเสพติด หรือการปรับปรุงนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการใช้นโยบายการทำสงครามกับยาเสพติดในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา ได้ส่งผลให้มีการดำเนินการปราบปรามผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างรุนแรง แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศในระยะยาวได้ และจากผลการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก หรือ UNGASS 2016 เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ซึ่งที่ประชุมได้มีมุมมองใหม่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดว่าเป็นเรื่องของสุขภาพ ระบบสาธารณสุข อาชญากรรม สิทธิมนุษยชน ความยากจน และการพัฒนา เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศใหม่ เพื่อลดปัญหายาเสพติดลงให้ได้อย่างยั่งยืน โดยจะต้องมีความสมดุลของนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับนี้กำหนดให้มีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปรับปรุงกลไกคณะกรรมการในแต่ละมาตรการ ให้สอดคล้องกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนบทบัญญัติที่อนุวัติกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติเกี่ยวกับยาเสพติด ตั้งแต่มาตรการในการควบคุมยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งการทำภารกิจดังกล่าวได้สอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันที่ประเทศไทยมีต่อองค์การสหประชาชาติในฐานะภาคีสมาชิกของอนุสัญญาสหประชาชาติเกี่ยวกับยาเสพติด

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชน และสอดคล้องกับทิศทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของสหประชาชาติ

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ จึงไม่สามารถให้เอกชนทำภารกิจนี้ได้

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

สำหรับการเข้าร่วมของเอกชนหรือภาคประชาชน จะเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการร่วมผลักดันให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด เป็นไปตามที่รัฐกำหนดหรืออนุญาต

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดได้แบบบูรณาการ

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดนี้เป็นภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเหล่านี้ด้วย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่อาจใช้มาตรการทางบริหารแต่เพียงอย่างเดียวได้ เนื่องจากต้องได้รับอำนาจตามกฎหมายให้กระทำการ

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ไม่สามารถมีผลบังคับทางกฎหมายที่เพียงพอ

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ทุกหน่วยงานต้องนำไปปฏิบัติต้องมีความชัดเจน การไม่ทำภารกิจดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อ นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันมีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน

การใช้อำนาจในการดำเนินการต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าพนักงานผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากการดำเนินการร่างพระราชบัญญัตินี้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ทยอใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศ

มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้กฎหมายเป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ ถ้าจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

เป็นการกิจของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเฉพาะด้านจึงไม่อาจบังคับใช้โดยข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

- การควบคุม กำกับ/ติดตาม และส่งเสริมเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกมาตรการ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือสวัสดิภาพของประชาชน และทำให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

- เพื่อให้มีการการควบคุม กำกับ/ติดตาม และส่งเสริม ไม่ให้นำไปใช้ในทางที่ผิด

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คุ่มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

- มี เพื่อจำกัดสิทธิและควบคุมผู้รับอนุญาตในการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทำให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ อนุญาตหรือไม่

- เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในอนุบัญญัติ

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

- เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในอนุบัญญัติ

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

- เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในอนุบัญญัติ

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

- เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในอนุบัญญัติ

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

- เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในอนุบัญญัติ

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการหรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

มีการใช้ระบบคณะกรรมการ ซึ่งมีความจำเป็นเพื่อกำกับนโยบายในด้านต่าง ๆ ได้แก่

(๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติ เพื่อการพิจารณากำหนดนโยบายยาเสพติดของประเทศเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทาง

ในการกำหนดแผนงานและโครงการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม ควบคุม กำกับ และดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

(๒) คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (มาตรการเฉพาะด้านควบคุมยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์และสารระเหย)

(๓) คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (มาตรการเฉพาะด้านควบคุมทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการค้ายาเสพติด)

(๔) คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (มาตรการเฉพาะด้านบำบัด ฟื้นฟูและให้การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด)

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มีอำนาจที่ซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่น

หากมีความซ้ำซ้อนจะดำเนินการอย่างไรในคณะอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

(๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ มีรัฐมนตรีและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี เลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี เลขาธิการ อย. เป็น กรรมการและเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ประกอบด้วย อัยการสูงสุดหรือรองอัยการ สูงสุดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี เลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๔) คณะกรรมการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีซึ่ง นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี อธิบดีกรมการแพทย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศ มีความมาตรการเฉพาะด้านในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติด จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายกระทรวง จึงต้องกำหนดให้มี คณะกรรมการหลายคณะตามมาตรการเฉพาะด้าน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และหัวหน้าส่วน ราชการที่สำคัญเป็นกรรมการ เพื่อให้สามารถพิจารณาและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายและ สามารถสั่งการไปยังหน่วยงานในสังกัดเพื่อให้ความร่วมมือหรือดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการและ งบประมาณให้สอดคล้องและเป็นไปตามมติของคณะกรรมการแต่ละคณะได้อย่างเหมาะสม

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งกำหนดให้ออกเป็นกฎกระทรวง

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

- เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติ และยับยั้งมิให้บุคคลกระทำความผิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปลอดภัยและปกติสุข

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

- เป็นการกระทำความผิดที่ส่งผลโดยอาจก่ออันตรายหรือกระทำการที่มีความร้ายแรงต่อบุคคลอื่น

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่
ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

ส่วนราชการ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานอัยการ และศาล อาจมีภาระเพิ่มขึ้นบ้าง แต่เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติการตามร่างกฎหมายนี้ ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถือว่าคุ้มค่า

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- เชิงลบ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ด้านสังคม

- เชิงบวก

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก - ทำให้สังคม หมู่บ้าน หรือชุมชนปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข สังคมมีความสงบเรียบร้อย

- เชิงลบ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ - ไม่มี

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- เจริญ
- ผู้ที่ได้รับผลกระทบเจริญ
- ด้านอื่น ๆ
- เจริญ
- ผู้ที่ได้รับผลกระทบเจริญ
- เจริญ
- ผู้ที่ได้รับผลกระทบเจริญ

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลในชีวิต ร่างกาย การควบคุมหรือคุมขัง ความเป็นอยู่ส่วนตัว และทรัพย์สินอยู่บ้าง

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเท่าที่จำเป็น เพื่อรับรองหรือคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือสวัสดิภาพของประชาชน เพื่อให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย กฎหมายฉบับนี้ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล และมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด

สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยจากอันตรายของยาเสพติด และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อพิจารณาถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่จะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการกับประโยชน์ที่ประชาชนส่วนรวม สังคมและประเทศชาติจะได้รับจากการปฏิบัติตามร่างกฎหมายนี้ ซึ่งจะทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถือว่าคุ้มค่าอย่างยิ่ง

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่จะต้องใช้

สามารถใช้บุคลากรเดิมในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่มีการเพิ่มอัตรากำลัง

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

บุคลากรในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเดิมที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการดำเนินการเป็นอย่างดีอยู่แล้ว

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน - และงบลงทุนจำนวน -

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

ประชาสัมพันธ์ จัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์แจกจ่ายแก่หน่วยงานและประชาชนทั่วไป

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามแต่กรณี

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

- มีการกำหนดให้ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

- การดำเนินการทางด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ด้านยาเสพติด จึงกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

การใช้อำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการตรวจค้นบุคคลหรือยานพาหนะ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการสะกดรอยติดตามผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในการดำเนินคดี เป็นต้น

การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด ในการเข้าไปในสถานที่ผลิต จำหน่าย หรือเก็บยาเสพติด การยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือยาเสพติด

การใช้อำนาจของผู้อนุญาต ในการควบคุมยาเสพติด เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง

แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

- เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในอนุบัญญัติ

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักการกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไร

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร
มี

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร
สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายทั่วไป

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ได้มีมีการจัดทำแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองรองรับไว้แล้ว

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองเรื่องใดบ้าง

- ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยการอนุญาตและการดำเนินการติดตามสะกดรอยด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

- ร่างระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยเงินค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.

- ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด พ.ศ.

- ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการออกใบอนุญาตการพักใช้ใบอนุญาต หรือการเพิกถอนใบอนุญาต ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด พ.ศ.

- ร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ว่าด้วย การระบุนชื่อและจัดแบ่งประเภทยาเสพติด พ.ศ.

- ร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการทำลายยาเสพติด พ.ศ.

ฯลฯ

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

มีการจัดรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑ ครั้ง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรมยาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่

สำนักงานศาลยุติธรรม ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติด สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมคุมประพฤติ กรมบังคับคดี กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นต้น

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
- ประชาชนทั่วไป
- องค์กรอื่น ได้แก่

ตัวแทนภาคประชาชนประสานงานด้านยาเสพติด เครือข่ายคนทำงานด้านการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ผู้แทนสื่อมวลชน อาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ส.

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

- จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังกล่าวต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

จัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นายศิรินทร์ยา สิริชัย)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ธันวาคม ๒๕๖๐

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองกฎหมาย
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวพรรณพิไล ไอยวรรณ
โทร. ๐ ๒๒๔๕ ๙๐๘๗

เรื่องเสร็จที่ ๖๒๖/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๓๖๔ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานศาลยุติธรรม ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญ) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมองค์การระหว่างประเทศ) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมคุมประพฤติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมการจัดหางาน) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการแพทย์ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร และผู้แทนฝ่ายกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มีหลักการเป็นการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(๑) ยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒๑ ฉบับ ได้แก่ (๑.๑) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๑.๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๑.๓) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๑.๔) พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๑.๕) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๑.๖) พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ (๑.๗) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ (๑.๘) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ (๑.๙) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และ (๑.๑๐) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๒) บทบัญญัติของกฎหมายฉบับอื่นใดที่อ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงประมวลกฎหมายยาเสพติด ในบทมาตรามีนัยเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๕)

(๓) อนุบัญญัติที่ออกและใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๖)

(๔) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เจ้าพนักงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วแต่กรณี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปและให้ถือเป็นคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เจ้าพนักงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ในบทมาตรามีนัยอย่างเดียวกัน (ร่างมาตรา ๗)

(๕) มาตรการรักษาการ (ร่างมาตรา ๘) โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ส่วนตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดกำหนดผู้รักษาการในแต่ละภาค ได้แก่

(๕.๑) นายกรัฐมนตรีรักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในภาค ๑ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕.๒) นายกรัฐมนตรีรักษาการร่วมกับประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในภาค ๒ การดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕.๓) นายกรัฐมนตรีรักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในภาค ๓ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด และมาตรการอื่นแทนการลงโทษ

๑.๒ ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. แบ่งออกเป็นสามภาค โดยในแต่ละภาค มีหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาค ๑ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหยมารวมกำหนดไว้ในภาคนี้ ได้แก่ แนวนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติด องค์ประกอบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยแยกกำหนดองค์ประกอบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษและคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และแยกกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการออกใบอนุญาต หน้าที่ของผู้รับอนุญาต หน้าที่ของเภสัชกร ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ การขึ้นทะเบียนตำรับ การโฆษณา พนักงานเจ้าหน้าที่ และการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ไว้ต่างหากจากกัน อีกทั้ง แยกกำหนดการควบคุมและความผิดเกี่ยวกับสารระเหยและองค์ประกอบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันการใช้สารระเหย รวมถึงบทกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ และสารระเหย

(๒) ภาค ๒ การดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาชญากรรมมารวมกำหนดไว้ในภาคนี้ ได้แก่ การสืบสวนสอบสวน หน้าที่และอำนาจของกรรมการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. การตรวจสอบทรัพย์สินและกำหนดองค์ประกอบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และวิธีพิจารณาความอาชญากรรม

(๓) ภาค ๓ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และมาตรการอื่นแทนการลงโทษ เป็นการนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ในส่วนที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟู และการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ มากำหนดรวมกัน โดยแยกกำหนดการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดออกจากกัน ดังนี้

(๓.๑) ลักษณะ ๑ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนดองค์ประกอบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและคณะกรรมการวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการบำบัดรักษายาเสพติด รวมถึงปรับปรุงหลักเกณฑ์และกระบวนการในการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูและติดตามช่วยเหลือซึ่งมุ่งเน้นการสมัครใจหรือยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู

ในสถานพยาบาลหรือสถานที่เพื่อการฟื้นฟูทั้งก่อนการกระทำความผิดปรากฏต่อเจ้าพนักงาน หรือมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามีการเสพยาเสพติด นอกจากนี้ กำหนดให้มีศูนย์คัดกรอง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ตรวจหาสารเสพติด และคัดแยกส่งตัวผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดไปเข้ารับ การบำบัดฟื้นฟู และกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับการบำบัดรักษาเสพยาเสพติด

(๓.๒) ลักษณะ ๒ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนด องค์ประกอบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คณะกรรมการ วินิจฉัยอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเขตพื้นที่ต่าง ๆ หลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินการสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งกำหนดเงื่อนไขเฉพาะผู้ต้องหา ว่ากระทำความผิดฐานเสพยา หรือเสพยาและมีไว้ในครอบครอง หรือเสพยาและจำหน่ายยาเสพติด และต้องหาว่า กระทำความผิดตามกฎหมายอื่นซึ่งมีโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสี่ปีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดฐานเสพยาและจำหน่ายยาเสพติด รวมถึงกำหนดให้กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และภาคประชาสังคมเข้ามาดูแลช่วยเหลือ เพื่อให้การแก้ไขปัญหามันผู้เสพเป็นไป อย่างยั่งยืนและครบวงจร

นอกจากนี้ ในภาค ๓ ยังกำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ใช้มาตรการอื่น แทนการลงโทษได้ เมื่อไม่ปรากฏว่า ผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุก มาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึง อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิดหรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไป เพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ หน่วยงานที่ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยไม่มี ข้อสังเกตเพิ่มเติม ๑๑ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๒ หน่วยงานที่ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยมี ข้อสังเกตเพิ่มเติม ๗ หน่วยงาน ได้แก่

(๑) กระทรวงการต่างประเทศ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑.๑) ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณา ในแง่ของพันธกรณีระหว่างประเทศให้ละเอียดถี่ถ้วนว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายยา

มีความสอดคล้องอย่างครบถ้วนกับพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศด้านยาเสพติดที่ไทยเป็นภาคี อาทิ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๗๒ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ ด้วย

(๑.๒) การจัดทำพระราชบัญญัติฯ และประมวลกฎหมายฯ ดังกล่าว สอดคล้องกับประเด็นที่ได้มีการหารือในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในกรอบคณะกรรมการยาเสพติดของสหประชาชาติ (Commission on Narcotic Drugs - CND) ที่ส่งเสริมให้รัฐสมาชิก กำหนดนโยบายยาเสพติดที่สมดุลและครอบคลุม คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน และใช้หลักการกำหนดสัดส่วนของบทลงโทษในคดียาเสพติดที่เหมาะสมกับฐานความผิดหรือมาตรการทางเลือกอื่น แทนการลงโทษหรือกระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยการดำเนินการของไทยสอดคล้องกับทิศทางดังกล่าว จึงเป็นการย้ำเจตนารมณ์ของไทยในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในแนวทางที่นานาประเทศเห็นว่า จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ อันจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ และการแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ของไทยในเวทีดังกล่าวต่อไป

(๒) กระทรวงกลาโหม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๒.๑) ตามมาตรา ๓๒๘ วรรคสาม ที่กำหนดให้ประธานศาลฎีกาออกข้อกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งข้อกำหนดที่ออกโดยประธานศาลฎีกา ดังกล่าวไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในศาลทหารได้ จึงเห็นควรกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับศาลทหารด้วย

(๒.๒) ตามมาตรา ๓๗๘ กำหนดให้จัดตั้งแผนกคดียาเสพติดขึ้นในศาลอุทธรณ์ โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีการอุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นและตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ไม่ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งแผนกคดียาเสพติดขึ้นในศาลทหารกลาง ดังนั้น การพิจารณาคดีในชั้นอุทธรณ์ของศาลทหารจึงไม่สามารถจัดตั้งแผนกคดียาเสพติดได้

(๒.๓) ในภาค ๒ ลักษณะ ๑ หมวด ๑ มาตรา ๓๒๕ ได้นิยามคำว่า “พนักงานอัยการ” ในภาค ๒ หมายความว่ารวมถึง อัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร ซึ่งตามถ้อยคำของบทบัญญัติดังกล่าวทำให้เป็นปัญหาว่า อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ ซึ่งบัญญัติไว้ในภาค ๑ และภาค ๓ ตามมาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๔๑๒ มาตรา ๔๑๖ มาตรา ๔๒๓ มาตรา ๔๓๖ และมาตรา ๔๓๘ อาจไม่ครอบคลุมถึงอำนาจหน้าที่ของอัยการทหาร ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่แล้วตามบทบัญญัติของกฎหมายเดิม หากร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. นี้มีผลใช้บังคับ อาจกระทบต่อการดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในคดีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลทหารได้

(๒.๔) ในคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามมาตรา ๔๑๑ หรือในคณะกรรมการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ตามมาตรา ๔๑๔ โดยเฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ควรให้อัยการทหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร หรือผู้แทนผู้บังคับบัญชาเข้าไปเป็นกรรมการ หรืออนุกรรมการหรือมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

(๓) กระทรวงมหาดไทย เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ส่วนร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มีความเห็น ดังนี้

(๓.๑) เรื่องนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดใน (๒) และ (๓) (ร่างมาตรา ๕) ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ควรที่จะเพิ่มภาคประชาชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้การกำหนดนโยบาย และแผนฯ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(๓.๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรเพิ่ม ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นกรรมการด้วย เนื่องจากกระทรวงอื่น ๆ มีทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวงเป็นกรรมการ ในส่วนกระทรวงมหาดไทย มีแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ ไม่มีปลัดกระทรวงเป็นกรรมการ ประกอบกับปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ในพื้นที่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน (ร่างมาตรา ๗)

(๓.๓) เรื่องการกำหนดค่าตอบแทนพิเศษแก่ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. ควรกำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ เช่นเดียวกับข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. (ร่างมาตรา ๑๕)

(๓.๔) คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ควรเพิ่มอธิบดีกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นเป็นกรรมการด้วย เพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ ในเรื่องดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๑๑)

(๓.๕) ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดคณะหนึ่ง โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และมีกรรมการจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ และกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการติดตามดูแลให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปในลักษณะเดียวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งบัญญัติให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายในเรื่อง การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๔๔๘ และร่างมาตรา ๔๔๙)

(๔) กระทรวงสาธารณสุข เห็นชอบกับหลักการในภาพรวมของร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. อย่างไรก็ตาม กระทรวงสาธารณสุขมีข้อสังเกต ดังนี้

(๔.๑) ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. เป็นการรวบรวมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน ๗ ฉบับ ไว้ด้วยกันในรูปแบบของประมวลกฎหมาย ซึ่งพบว่ามีบางบทบัญญัติไม่สอดคล้อง กับเจตนารมณ์เดิมของกฎหมาย เช่น การกำหนดบทนิยามคำว่า “แบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ” กับ “ผลิต” ดังนั้น อาจต้องมีการพิจารณาและทบทวนในชั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

(๔.๒) ที่ผ่านมาพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษหรือคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทพิจารณาประกาศระบุชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ หรืออุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี แต่ตามมาตรา ๒๑ ของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดกำหนดให้การประกาศระบุชื่อยาเสพติดให้โทษต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ อันเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการพิจารณาและอาจทำให้การกำหนดการควบคุมยาเสพติดให้โทษไม่ทันต่อสถานการณ์ จึงเห็นควรแก้ไขให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๐ ของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทพิจารณาประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์

(๔.๓) บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตมีความทับซ้อนกัน กล่าวคือ การอนุญาตปลูกพืชที่เป็นหรือให้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๕ เช่น พืชฝิ่น พืชกัญชา พืชกระท่อม เดิมมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้การอนุญาตเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นราย ๆ ไป แต่ตามมาตรา ๓๘ ของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้เป็นผู้อนุญาตหรือเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ส่วนการอนุญาตให้ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ตามมาตรา ๒๓ ของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดยังคงกำหนดให้การอนุญาตเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในขณะที่เดียวกันตามมาตรา ๖ ของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจกำหนดเขตพื้นที่เพื่อทดลองเพาะปลูกพืชที่เป็นยาเสพติดให้โทษ และเพื่อผลิตและทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติด และมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๔.๓.๑) ร่างมาตรา ๑ นิยาม “แบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ” กับ “ผลิต” ซึ่งตามร่างฯ ระบุว่า “แบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ” หมายความว่า แบ่งหรือแยกออกจากกันเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก หรือผสม รวมเข้าด้วยกัน “ผลิต” หมายความว่า เพาะ ปลูก ทำ ผสม ปูรง แปรรูป เปลี่ยนรูป สังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายความรวมถึงการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ ในกระบวนการผลิต ในทางปฏิบัติจะมีปัญหาในการตีความคำว่า “แบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ” หรือไม่ กรณีใดเป็นการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุทั่ว ๆ ไป กรณีใดเป็นการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ ในกระบวนการผลิต ซึ่งเหตุผลเดิมการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุถือว่าเป็นการ “ผลิต” อยู่ในนิยามของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ การเพิ่มนิยามใหม่คำว่า “แบ่งบรรจุและรวมบรรจุ” เพื่อใช้กับกรณีอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการผลิตทางเภสัชกรรมอาจขัดหรือแย้งกัน

(๔.๓.๒) ร่างมาตรา ๖ ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๓๘ บทบัญญัติกำหนดอำนาจบางส่วนไว้ทับซ้อนกัน ดังนี้

(ก) การกำหนดอำนาจตามร่างมาตรา ๖ มีบางส่วนที่ทับซ้อนกับอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามร่างมาตรา ๒๓ และผู้อนุญาตซึ่งหมายถึงเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาตามร่างมาตรา ๒๗ และร่างมาตรา ๓๘

(ข) การผลิตยาเสพติดเพื่อการบำบัดรักษา การศึกษาวิจัย และการพัฒนา ยา การศึกษาวิจัยทางการแพทย์ การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้หรือการทดสอบ

ยาเสพติดกับคนหรือสัตว์ทดลอง เป็นต้น เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาถึงประสิทธิภาพ ความปลอดภัย ผลกระทบต่อสุขภาพและสังคม ฯลฯ จึงควรเป็นภารกิจด้านการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข

(๔.๓.๓) ร่างมาตรา ๑๘ เห็นควรปรับแก้เพื่อความถูกต้อง โดยเห็นสมควรตัด (๙) และ (๑๐) ออก เนื่องจากเรื่องการเก็บรักษาของกลางยาเสพติด เห็นสมควรให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้ดูแล เนื่องจากเหตุผลที่ระบุไว้ในข้อ (๔.๓.๑๖)

(๔.๓.๔) ร่างมาตรา ๒๑ เห็นควรให้การระบุชื่อและประเภทยาเสพติดให้โทษ และการเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงชื่อหรือประเภทยาเสพติดให้โทษเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เช่นเดิมตามที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งสอดคล้องกับร่างมาตรา ๙๐ การระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของวัตถุออกฤทธิ์ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด เนื่องจากการแก้ไขตามร่างมาตรา ๒๑ มีผลกระทบ ดังนี้

(ก) เป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการพิจารณา อาจทำให้การกำหนดการควบคุมยาเสพติดให้โทษไม่ทันต่อสถานการณ์

(ข) โดยหลักการแล้วคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติสามารถมอบนโยบายให้กับคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษได้ โดยที่ร่างมาตรา ๑๘ ได้ระบุให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติตามมาตรา ๕ และให้คำนึงถึงคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามมาตรา ๘ (๑๐) ด้วยแล้ว

(ค) ยาเสพติดให้โทษมีการใช้ประโยชน์ทั้งในทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม มิได้ใช้เฉพาะในทางที่ผิดเท่านั้น แต่ประเทศจึงต้องกำกับดูแลให้มีการใช้อย่างพอเพียงตามความจำเป็นและใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยต้องควบคุมมิให้มีการรั่วไหลไปใช้ในทางที่ผิดด้วย ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ ดังนั้น เรื่องการพิจารณาออกประกาศระบุชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษ จึงน่าจะยังคงไว้ให้เป็นการดำเนินการตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

(๔.๓.๕) ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๕ บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการลำเลียงซ้ำซ้อนกัน เห็นควรตัดร่างมาตรา ๒๕ ออก

(๔.๓.๖) ร่างมาตรา ๓๘ เห็นควรให้การพิจารณาอนุญาตผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นราย ๆ ไป เช่นเดิมที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เนื่องจากยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ เป็นสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เช่น อาเซติกแอนไฮโดรด์เป็นสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตเฮโรอีนซึ่งเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ โดยที่ผู้อนุญาตการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามร่างมาตรา ๒๓ ส่วนยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ปัจจุบันเป็นพืชเสพติด เช่น พืชฝิ่น กัญชา พืชกระท่อม

(๔.๓.๗) ร่างมาตรา ๗๘ เห็นควรแก้ไขความในวรรคหนึ่ง โดยกำหนดเฉพาะพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งตามหมวดที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษเท่านั้น

(๔.๓.๘) ร่างมาตรา ๙๐ (๑๓) เห็นควรแก้ไข เป็น “ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๘ (๒) มาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖๖ (๓) และมาตรา ๓๖๕ ๑๗๔ วรรคหนึ่ง” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๙) ร่างมาตรา ๑๓๐ (๒) เห็นควรแก้ไข เป็น “การควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๓๒ ๑๑๓ (๓)” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๑๐) ร่างมาตรา ๑๗๖ เห็นควรแก้ไข เป็น “ในการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๑๗๔ หรือมาตรา ๑๗๕ เกสเซอร์ต้องมอบคำเตือนหรือข้อควรระวังตามประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามมาตรา ๙๒ ๙๐ (๖) ให้แก่ผู้ซื้อด้วย” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๑๑) ร่างมาตรา ๑๗๙ เห็นควรแก้ไขความในวรรคสองตามร่างนี้ให้เป็นไปตามความในร่างมาตรา ๑๐๒ ของร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เป็น “ให้สำนักงาน อ.ย. จัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับนั้นด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจัดส่งกลับมา และให้เลขาธิการ อ.ย. จัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวที่ส่งกลับมานั้น” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๑๒) ร่างมาตรา ๑๘๙ เห็นควรแก้ไขความในวรรคหนึ่งตามร่างนี้ให้ถูกต้องและเป็นไปตามความในร่างมาตรา ๑๑๒ ของร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เป็นดังนี้ “ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้าตามมาตรา ๑๘๘ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวเพื่อส่งออกจากเลขาธิการ อ.ย.” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๑๓) ร่างมาตรา ๒๓๒ เห็นควรแก้ไขการระบุมตรา ๔๑๕ ในวรรคหนึ่ง ซึ่งน่าจะแก้ไขเป็น มาตรา ๔๒๓ หรือไม่ เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๑๔) ร่างมาตรา ๒๓๑ และร่างมาตรา ๒๙๙ บทกำหนดโทษมีความซ้ำซ้อนกัน กรณีกระทำความผิดมิไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะพิจารณาโทษตามร่างมาตรา ๒๓๑ หรือมาตรา ๒๙๖

(๔.๓.๑๕) หมวด ๓ ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เห็นควรให้นำความในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาบรรจบไว้ในหมวดนี้ด้วย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดให้การนำเข้าหรือส่งออกแต่ละครั้งต้องได้รับใบอนุญาตทุกครั้ง และมีประสิทธิภาพ

(๔.๓.๑๖) ร่างมาตรา ๒๗๒ ร่างมาตรา ๒๗๓ ร่างมาตรา ๒๗๕ ร่างมาตรา ๒๗๖ และร่างมาตรา ๒๗๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาและทำลายยาเสพติดให้โทษของกลาง เห็นสมควรปรับแก้จาก “กระทรวงสาธารณสุข” เป็น “สำนักงาน ป.ป.ส.” และจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม” หรือ “เลขาธิการ ป.ป.ส.” โดยเห็นสมควรให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานที่เก็บรักษาและทำลายยาเสพติดให้โทษของกลางแทนกระทรวงสาธารณสุข เนื่องจากเป็นภารกิจที่สอดคล้องกับสำนักงาน ป.ป.ส. มากกว่ากระทรวงสาธารณสุข และอาจกำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการเก็บรักษาและทำลายของกลางว่าภายใน ๕ ปี ให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการเก็บรักษาของกลางไปพลางก่อน เมื่อประมวล

กฎหมายยาเสพติดมีผลใช้บังคับแล้ว ๕ ปี ให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ส. เตรียมความพร้อมในการจัดการ

(๔.๓.๑๗) หมวด ๔ ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ เห็นควรให้นำความในร่างมาตรา ๑๔๒ ของร่างพระราชบัญญัติ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาแล้วมาบรรจุไว้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ มีความครบถ้วน

(๔.๓.๑๘) ร่างมาตรา ๒๘๐ เห็นควรแก้ไข เป็น “ผู้รับอนุญาตตาม มาตรา ๙๓ ผู้ใดดำเนินการภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วโดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับวันละห้าร้อยบาท นับแต่วันถัดจากวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอผ่อนผัน ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๙๗ ๑๐๑ วรรคสอง” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๑๙) ร่างมาตรา ๒๘๙ เห็นควรแก้ไข เป็น “เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุม กิจการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓๔ ๑๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท” เพื่อให้ถูกต้อง

(๔.๓.๒๐) ร่างมาตรา ๓๑๒ และร่างมาตรา ๓๑๓ เห็นควรปรับแก้จาก “กระทรวงสาธารณสุข” เป็น “สำนักงาน ป.ป.ส.” และจาก “คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท” เป็น “เลขาธิการ ป.ป.ส.” เนื่องจากเห็นควรให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงาน ที่เก็บรักษาและทำลายวัตถุออกฤทธิ์ของกลางแทนกระทรวงสาธารณสุข ด้วยเหตุผลเดียวกันกับ ข้อ (๔.๓.๑๖)

(๔.๓.๒๑) ร่างมาตรา ๓๒๓ และร่างมาตรา ๓๒๔ เห็นควรปรับแก้จาก “กระทรวงสาธารณสุข” เป็น “สำนักงาน ป.ป.ส.” เนื่องจากเห็นสมควรให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานที่เก็บรักษาและทำลายของกลางสารระเหยแทนกระทรวงสาธารณสุข ด้วยเหตุผล เดียวกันกับข้อ (๔.๓.๑๖)

(๔.๓.๒๒) การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และมาตรการอื่นแทนการลงโทษ ไม่มีการกำหนดนิยาม “ผู้อนุญาต” ไว้ แต่ในร่างมาตรา ๔๐๓ และร่างมาตรา ๔๐๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อนุญาตเกี่ยวกับการอนุญาตการโฆษณา การบำบัดรักษา จึงเห็นควรกำหนดนิยาม “ผู้อนุญาต” ไว้ เพื่อความชัดเจน

(๕) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เห็นพ้องด้วยในหลักการ ของร่างกฎหมายทั้งสองฉบับ และมีประเด็นข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดในเรื่อง องค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาตามร่างมาตรา ๓๔๕ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามร่างมาตรา ๓๔๖ ได้แก่ เสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด วินิจฉัยทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ฯลฯ โดยร่างนี้มีได้กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ปปง.) เป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ซึ่งเห็นควรกำหนดเพิ่มเติมให้เลขาธิการ ปปง. เป็นกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวด้วย โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

(๕.๑) เนื่องจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานหนึ่ง ตามมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งจากสถิติ ที่ผ่านมาสำนักงาน ปปง. ได้มีการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานนี้

ค่อนข้างมาก ฉะนั้น หากกำหนดให้เลขาธิการ ป.ปง. เป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินด้วยแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์แก่การประสานความร่วมมือกันในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อนำไปสู่การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและไม่เกิดความซ้ำซ้อน อันเป็นการสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

(๕.๒) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กล่าวคือ ในกรณีใดที่สำนักงาน ป.ป.ส. ยังมิได้ดำเนินการหรือไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว สำนักงาน ป.ปง. ก็ย่อมสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างต่อเนื่องและทันที่

(๕.๓) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานยาเสพติดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทำให้สำนักงาน ป.ปง. ทราบข้อมูลคดีหรือแนวทางในการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินกับบุคคลที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินต่อไป

(๖) สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ดังนี้

(๖.๑) การรวบรวมพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องมาอยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันนี้ ยังไม่มีความเชื่อมโยงให้นำบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันไว้ในที่เดียวกัน อาทิ บทบัญญัติเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในลักษณะที่ ๒ หมวด ๑ และบทบัญญัติเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ในลักษณะที่ ๒ หมวด ๒ มีบทบัญญัติที่ซ้ำซ้อนกัน เช่น เกี่ยวกับการอนุญาตหน้าที่ผู้รับอนุญาต หน้าที่เภสัชกร การโฆษณา อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ และมีความซ้ำซ้อนกับความผิดเกี่ยวกับสารระเหยทำนองเดียวกัน ซึ่งโดยหลักการของการจัดทำประมวลกฎหมายจะต้องมีการบัญญัติให้กฎหมายมีความเชื่อมโยงสอดคล้องและใช้ร่วมกันได้ ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดนี้จึงขาดลักษณะของความเป็น “ประมวลกฎหมาย” และอาจทำให้เกิดข้อขัดข้องในการบังคับใช้

(๖.๒) ร่างมาตรา ๒๓๓ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาพิพากษาความผิดตามมาตรา ๒๒๘ มาตรา ๒๒๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๓๐ วรรคสอง ให้ศาลได้สวนการกระทำของผู้กระทำความผิดว่ามีบทบาทหรือบทบาทสำคัญในเครือข่ายอาชญากรรมยาเสพติดหรือการกระทำความผิดโดยความมุ่งหมายของเครือข่ายอาชญากรรมหรือเกี่ยวพันถึงผู้มีบทบาทหรือบทบาทสำคัญ และมาตรา ๒๓๔ ในการพิจารณาพิพากษาความผิดตามมาตรา ๒๒๙ วรรคหนึ่ง ให้ศาลได้สวนลักษณะของการกระทำของผู้กระทำความผิดว่ามีบทบาทน้อยภายใต้การสั่งการหรือเกี่ยวข้องเนื่องจากถูกกดดัน บังคับ ช่มชู้ หรือมีส่วนร่วมเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การบัญญัติตามร่างมาตรา ๒๓๓ และร่างมาตรา ๒๓๔ ดังกล่าว เป็นการกำหนดให้ศาลได้สวนบทบาทของผู้กระทำความผิดว่ามีบทบาทหรือบทบาทสำคัญในเครือข่ายอาชญากรรมยาเสพติดหรือเป็นผู้มีบทบาทน้อยที่อาจเป็นผู้ลงมือกระทำความผิดภายใต้การสั่งการ การอยู่ภายใต้อำนาจกดดันหรือโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น การกำหนดให้ศาลมีหน้าที่ได้สวนผู้กระทำความผิดดังกล่าวมีความแตกต่างจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรมซึ่งอยู่ภายใต้ระบบกล่าวหา ซึ่งโจทก์มีภาระในการนำสืบพิสูจน์ให้สืบความสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด จึงขาดความแจ่มชัดว่าจะเป็นการนำระบบได้สวนมาใช้กับการดำเนินคดียาเสพติดหรือไม่ และศาลจักมีบทบาทในการได้สวนและแสวงหาข้อเท็จจริงเพียงใดในคดียาเสพติดซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของหน่วยงานอื่น ๆ

ในการตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งนี้ ศาลยุติธรรมมีภารกิจในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยพิจารณาพิพากษาคดีจากพยานหลักฐานซึ่งโจทก์มีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด รวมถึงในคดียาเสพติดที่โจทก์ควรมีหน้าที่นำสืบพิสูจน์ว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดที่มีบทบาทนำหรือเป็นผู้มีบทบาทน้อยภายใต้การสั่งการกรณีจึงไม่สมควรกำหนดให้ศาลเป็นองค์กรทำหน้าที่ใดส่วนในคดีดังกล่าว

(๖.๓) การกำหนดให้ศาลลงโทษผู้กระทำความผิดตามบทบาทความสำคัญในการกระทำความผิดนั้นเป็นหลักการที่ดี แต่ต้องมีหลักที่มีความชัดเจนให้เพียงพอที่จะเป็นแนวทางให้ศาลใช้ดุลพินิจให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย บทบัญญัติมาตรา ๒๒๗ ที่กล่าวถึง “บทบาทนำ” และ “บทบาทสำคัญ” ใช้ถ้อยคำเป็นทำนองยกตัวอย่าง ไม่มีลักษณะเป็นนิยามที่ชัดเจน อีกทั้งเป็นการวางกรอบการใช้ดุลพินิจของศาลในการลงโทษผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นอำนาจของศาลโดยแท้จริงหรือไม่ โดยในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ ตามมาตรา ๑๗๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ ถ้อยคำว่า “เครือข่ายอาชญากรรม” ก็ไม่มีความชัดเจนก่อให้เกิดข้อขัดข้องในการวินิจฉัยและจะเพิ่มการโต้แย้งในคดีมากขึ้น และในส่วนของแนวทางการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษตามมาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๓๒๘ มีลักษณะซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจนซึ่งอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติทำนองเดียวกัน

(๖.๔) ความผิดฐานล่าเหยียดยาเสพติดที่กำหนดขึ้นใหม่ ในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๓๑ ซ้ำซ้อนกับความผิดฐานครอบครองยาเสพติดที่มีอยู่เดิม ไม่ชัดเจนว่าจะมีความหมายและขอบเขตเพียงใด และอาจกระทบต่อบทบัญญัติอื่น ๆ เช่น การนำผ่านยาเสพติดตามมาตรา ๘๔ ถือเป็น การล่าเหยียดหรือไม่ การครอบครองภายใต้ความควบคุมเพื่อการสืบสวนตามมาตรา ๓๒๖ จะถือเป็นบทบัญญัติยกเว้นความผิดนี้ด้วยหรือไม่

(๖.๕) การให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมผู้ติดยาเสพติดที่กระทำความผิดเป็นครั้งที่สามเมื่อพ้นโทษแล้วไว้ในสถานพยาบาลโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๖๔ อาจเป็นบทบัญญัติที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินสมควร

(๖.๖) การกำหนดหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๓๖ เมื่อคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดวินิจฉัยว่าผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามมาตรา ๔๒๖ ผู้ใดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นที่พอใจแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากความผิดดังกล่าวหรือความผิดที่ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๔๐๐ และมาตรา ๔๒๓ กรณีดังกล่าวมีข้อสังเกตว่า ความผิดตามมาตรา ๔๒๓ รวมถึงกรณีที่ผู้ใดต้องหาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสี่ปีตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา เป็นกรณีที่เหตุให้ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายอื่น หากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้วจะเป็นเหตุให้พ้นจากความรับผิดในการกระทำความผิดฐานอื่น ๆ และเป็นกรณีที่ยังขาดความชัดเจนหรือไม่ว่าความผิดตามกฎหมายอื่นใดที่จะได้รับการยกเว้นโทษในกรณีที่ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดฟื้นฟูสำเร็จตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๖.๗) การดำเนินการในส่วนการบำบัดฟื้นฟูตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดเป็นการบัญญัติมาตรการในชั้นก่อนฟ้องคดีทั้งสิ้น ทั้งนี้ หากพิจารณาจากการดำเนินการในประเทศสหรัฐอเมริกาปรากฏว่า การบำบัดฟื้นฟูในชั้นศาล (Drug Court Program) มีผลลัพธ์ที่ดี

สำหรับผู้ติดยาที่มีอาการรุนแรง กรณีจึงอาจพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นการเปิดโอกาสให้ศาลสามารถใช้มาตรการการบำบัดฟื้นฟูในชั้นศาลได้ด้วย

(๖.๘) การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมีการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษบางประการที่มีความแตกต่างจากบทกำหนดโทษตามกฎหมายยาเสพติดในปัจจุบัน จึงมีข้อสังเกตในเรื่องบทกำหนดโทษว่าควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความผิด

(๗) สำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๗.๑) ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. มีข้อสังเกตว่า ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๔๓๘ ซึ่งให้อำนาจพนักงานอัยการสั่งยุติการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สั่งชะลอการฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งให้ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษผู้ต้องหา นั้น ควรกำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสั่งยุติการดำเนินคดี สั่งชะลอการฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษแก่ผู้ต้องหาของพนักงานอัยการ จึงควรบัญญัติเพิ่มเติมความในร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. มาตรา ๘ วรรคสี่ โดยให้อัยการสูงสุดร่วมรักษาการกับนายกรัชมุนตรีในภาคสามแห่งประมวลกฎหมายนี้ด้วย

(๗.๒) ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มีข้อสังเกต ดังนี้

(๗.๒.๑) การระบุ จำแนก ชนิด ประเภทของยาเสพติด ควรกำหนดไว้ในหมวดเดียวกันเพื่อความชัดเจนและคล่องตัวในการทำความเข้าใจในกฎหมาย

(๗.๒.๒) การกระทำที่เป็นบทบัญญัติให้ความผิดในแต่ละฐาน ควรจะกำหนดเรียงตามระดับความร้ายแรงของยาเสพติด และความร้ายแรงของการกระทำให้ชัดเจน รวมทั้งการกำหนดโทษในแต่ละฐานความผิดให้ชัดเจนและเหมาะสมกับความร้ายแรงของยาเสพติด และความร้ายแรงของการกระทำ

(๗.๒.๓) การกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมถึงบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น มีการแต่งตั้งเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่โดยผู้แต่งตั้งหลายตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก็แตกต่างกันไป ฉะนั้น จึงควรที่จะบัญญัติรวมในเรื่องเกี่ยวกับการแต่งตั้งเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมถึงบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้เป็นหมวดหมู่เดียวกัน โดยแยกออกจากหมวดหมู่อื่น ๆ และควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบในการสืบสวนสอบสวนความผิดฐานใด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(๗.๒.๔) การที่กำหนดเกณฑ์แบ่งแยกความร้ายแรงของความผิด โดยใช้ปริมาณสารบริสุทธิ์ยาเสพติดเป็นเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษ น่าจะเหมาะสมแก่พฤติการณ์ในการกระทำความผิดแล้ว จึงควรนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดนี้ด้วย

(๗.๒.๕) ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๒๓๘ กรณีมีการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น

ควรบัญญัติเปิดช่องให้เป็นดุลพินิจของศาลในกรณีที่ศาลเห็นเองดั่งเช่นบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ จะเป็นประโยชน์แก่จำเลยได้ดีกว่าการให้พนักงานอัยการเป็นผู้ยื่นคำร้องขอแต่เพียงฝ่ายเดียว

(๗.๒.๖) ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๓๓๔ การกำหนดมาตรการควบคุมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์นั้น ควรที่จะกำหนดองค์ประกอบความผิดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(๗.๒.๗) ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๓๔๓ ที่กำหนดให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับไว้พิจารณาเมื่อเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย ซึ่งเป็นระบบอนุชานันยังมีปัญหาหลายประการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๐๔๔/๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมการอุทธรณ์ฎีกา) จึงเห็นควรปรับปรุงร่างมาตราช่างกล่าวให้เป็นระบบเดียวกันต่อไป

(๗.๒.๘) ตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๔๓๘ ที่บัญญัติให้ สำหรับความผิดตามกฎหมายอื่นซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสี่ปีนั้น ให้พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งชะลอการฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งให้ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษแก่ผู้ต้องหาได้ แล้วแต่กรณี เห็นว่า การที่พนักงานอัยการจะมีคำสั่งชะลอการฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งให้ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษแก่ผู้ต้องหานั้น พนักงานอัยการอาจจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของผู้ต้องหาด้วย ซึ่งอาจจะต้องมีการประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ แต่การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสั่งชะลอการฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งให้ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษแก่ผู้ต้องหาของพนักงานอัยการนั้น ไว้ในระเบียบของสำนักงานอัยการสูงสุดนั้นอาจจะใช้แนวปฏิบัติได้เฉพาะภายในส่วนราชการของสำนักงานอัยการสูงสุดเท่านั้น จึงควรกำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสั่งชะลอการฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งให้ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษแก่ผู้ต้องหาของพนักงานอัยการ

อนึ่ง เนื่องจากร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดมีบทบัญญัติทั้งสิ้นจำนวน ๔๕๒ มาตรา ประกอบกับระยะเวลาที่กระชั้นชิด จึงอาจมีประเด็นที่สำนักงานอัยการสูงสุดไม่สามารถตั้งข้อสังเกตได้ทัน ดังนั้น สำนักงานอัยการสูงสุดจะได้ทำเสนอข้อสังเกตในชั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบกับพิจารณาข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายยาเสพติดสมควรกำหนดเฉพาะบทบัญญัติของกฎหมายสารบัญญัติเท่านั้น สำหรับบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีหรือวิธีสืบญัตติให้แยกมากำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติด รวมถึงปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ บางประการให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และสรุปผลการพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(๑) กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และแก้ไขวันใช้บังคับประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยกำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดฯ มีผลใช้บังคับ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการรองรับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒ และร่างมาตรา ๓)

(๒) ยกเลิกบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดและกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๔) จำนวน ๒๑ ฉบับ ได้แก่

- (๒.๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๒.๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๒.๓) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๒.๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๒.๕) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๒.๖) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๒.๗) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐
- (๒.๘) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๒.๙) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๒.๑๐) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
- (๒.๑๑) พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๒.๑๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒.๑๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒.๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒.๑๕) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒.๑๖) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒.๑๗) พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒.๑๘) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒.๑๙) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟู และการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๒.๒๐) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๒.๒๑) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๓) นำบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษที่กำหนดไว้ใน ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดมากำหนดรวมไว้ในร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย ยาเสพติด พ.ศ. โดยกำหนดให้ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งเลขานุการ ป.ป.ส. แต่งตั้งเป็น เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และผ่านการฝึกอบรมเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือน ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

(๔) ปรับปรุงบทเฉพาะกาลรองรับบทบัญญัติของกฎหมายฉบับอื่นใดที่อ้างถึง บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติ พื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน เพื่อให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย (ร่างมาตรา ๗)

(๕) ปรับปรุงบทเฉพาะกาลรองรับอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือประกาศคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตาม กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือจนกว่าจะมีอนุบัญญัติที่ออกตามประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้เป็นไปตามแบบ การร่างกฎหมาย และกำหนดให้รวมถึงอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของกรรมการ ป.ป.ส. เลขานุการ ป.ป.ส. รองเลขานุการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มากำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิด (ร่างมาตรา ๘)

(๖) เพิ่มเติมบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการในระหว่างที่ยังมิได้มีอนุบัญญัติ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๙) ได้แก่

(๖.๑) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ โดยนำบทบัญญัติ เกี่ยวกับการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณา

ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ผลิตรหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๖.๒) ให้ผู้ได้รับการยกเว้นให้ดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ โดยไม่ต้องขออนุญาต ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาต ตามร่างมาตรา ๓๑ แห่งร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๖.๓) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้รับอนุญาต และหน้าที่ของเภสัชกร ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

(๗) แก้ไขบทเฉพาะกาลรองรับคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เจ้าพนักงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปและให้ถือเป็น คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เจ้าพนักงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๗ เดิม) โดยกำหนดรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๐) สำหรับคณะกรรมการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้สิ้นผลไปเมื่อร่างพระราชบัญญัติใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. มีผลใช้บังคับ แต่กำหนดรองรับเฉพาะคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๕)

(๘) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับบรรดาคดีที่ได้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เลขาธิการ ป.ป.ส. พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๑)

(๙) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับบรรดาคำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดโดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อความหรือเอกสารประกอบคำขอแตกต่างไปจากคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๒)

(๑๐) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับบรรดาใบอนุญาต ใบสำคัญ หรือเอกสาร ที่สำนักงาน อย. ออกให้และใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะสิ้นอายุ ได้แก่ ใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ หนังสือสำคัญ ใบแจ้งการนำเข้า ใบแจ้งการส่งออก ใบแทนใบอนุญาต ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ และใบแทนหนังสือสำคัญที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๑๑) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับผู้รับอนุญาตที่ได้รับอนุญาตอยู่ในวันก่อนวันที่ ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ ได้แก่ ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๑๒) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดในวาระเริ่มแรก ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งและให้ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และรองรับให้คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้ง โดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมาย ยาเสพติดใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๕)

(๑๓) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับไปเป็น ของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๖)

(๑๔) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการต่อผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่าง การตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑๕) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้สามารถดำเนินการ ได้ต่อไปจนกว่าจะเสร็จสิ้น โดยรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด คณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประจำเขตพื้นที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่

และสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือการควบคุมตัว และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๘)

(๑๖) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับการบังคับคดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดี แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๑๙)

(๑๗) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับบทบัญญัติ “ให้ถือว่า” และ “ให้สันนิษฐานว่า” เป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเป็นการกระทำเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ แล้วแต่กรณี จนกว่าคดีถึงที่สุด สำหรับคดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้น หากคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายยื่นคำแถลงขอสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อขาย แล้วแต่กรณี ก็ให้ศาลสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๒๐)

(๑๘) เพิ่มบทเฉพาะกาลรองรับศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู และศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ให้เป็นศูนย์คัดกรองและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองหรือศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๑๙) แก้ไขมาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติ โดยตัดนายกรัชมณฑรออก เนื่องจากไม่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และไม่จำเป็นต้องแยกผู้รักษาการตามกฎหมายในแต่ละภาค เนื่องจากกำหนดไว้แล้วว่า ผู้รักษาการตามกฎหมายต้องดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน นอกจากนี้ กำหนดให้ประธานศาลฎีการ่วมเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายด้วย เนื่องจากมีบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาของศาลและประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาต้องออกข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วย (ร่างมาตรา ๒๒)

๓.๒ ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๑) ภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

(๑.๑) แก้ไขชื่อ “ภาค ๑ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” เป็น “ภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด” เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในภาค ๑

(๑.๒) แก้ไขการกำหนดบทบัญญัติในภาค ๑ จากเดิมที่กำหนดไว้ ๓ ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะ ๑ บททั่วไป ลักษณะ ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และลักษณะ ๓ ความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติด แก้ไขเพิ่มเติมเป็น ๘ ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ ๒ การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับ

การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติด ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ และลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการเสพและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

(๑.๓) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะ ๑ บททั่วไป ตามร่างเดิม ดังนี้

(๑.๓.๑) หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป แก้ไขโดยนำบทนิยามคำว่า “ตำรับยา” “วัตถุตำรับ” “วัตถุตำรับยกเว้น” “ฉลาก” “ผู้รับอนุญาต” “ผู้อนุญาต” และ “หน่วยงานของรัฐ” ตามร่างเดิม ไปกำหนดไว้ในลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ที่แก้ไขใหม่ และตัดบทนิยามคำว่า “เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์” “เอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษ” “แบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ” “หน่วยการใช้” “สถานที่” “เภสัชกร” “ข้อความ” และ “โฆษณา” ออก รวมทั้งเพิ่มบทนิยามคำว่า “ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” “ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในภาค ๑ (ร่างมาตรา ๑)

(๑.๓.๒) นำบทบัญญัติเดิมในหมวด ๒ นวนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติด และหมวด ๓ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ไปกำหนดเป็นลักษณะ ๒ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่แก้ไขใหม่

(๑.๔) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะ ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามร่างเดิม ดังนี้

(๑.๔.๑) แก้ไขชื่อ “ลักษณะ ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ตามร่างเดิม เป็น “ลักษณะ ๒ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด” โดยแบ่งเป็น ๓ หมวด ได้แก่ หมวด ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (ร่างมาตรา ๓) หมวด ๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ร่างมาตรา ๔ ถึงร่างมาตรา ๑๐) และหมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

(๑.๔.๒) นำบทบัญญัติเดิมในหมวด ๑ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และหมวด ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ ไปกำหนดเป็นลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ที่แก้ไขใหม่

(๑.๔.๓) นำบทบัญญัติเดิมในหมวด ๓ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับสารระเหย ไปกำหนดเป็นลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย

(๑.๕) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะ ๓ ความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติด ตามร่างเดิม ดังนี้

(๑.๕.๑) แก้ไขชื่อ “ลักษณะ ๓ ความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติด” ตามร่างเดิม เป็น “ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด” โดยแบ่งเป็น ๗ หมวด ได้แก่ หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๒๓) หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๒๗) หมวด ๓ ประเภทของยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๐) หมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๓๑ ถึงร่างมาตรา ๔๗) หมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๔๘ ถึงร่างมาตรา ๕๐) หมวด ๖ ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๓) และหมวด ๗ มาตรการควบคุมพิเศษ (ร่างมาตรา ๕๔ ถึงร่างมาตรา ๖๒)

(๑.๕.๒) บทบัญญัติในลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ที่แก้ไขใหม่ ได้นำบทบัญญัติที่มีลักษณะการควบคุมเช่นเดียวกันซึ่งเดิมกำหนดไว้ในหมวด ๑ การควบคุม และความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และหมวด ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ ของลักษณะ ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามร่างเดิมมากำหนดไว้รวมกัน เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการร่างประมวลกฎหมายที่มีใช้เป็นการนำบทบัญญัติต่าง ๆ ของกฎหมายเดิมมาเรียงต่อกัน โดยได้แบ่งบทบัญญัติออกเป็นหมวดตามลักษณะของการดำเนินการ

(๑.๕.๓) บทบัญญัติในลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ที่แก้ไขใหม่ ได้รวมกำหนด “คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ” “คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท” และ “คณะกรรมการป้องกันการใช้สารระเหย” เป็น “คณะกรรมการควบคุม ยาเสพติด” มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมทั้งยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ และสารระเหย (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

(๑.๕.๔) บทบัญญัติในลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ที่แก้ไขใหม่ ได้ตัดบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตยาเสพติด ให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ในเรื่องต่าง ๆ ออก โดยหลักเกณฑ์การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือประกาศ (ร่างมาตรา ๓๑ ถึงร่างมาตรา ๔๕)

(๑.๕.๕) บทบัญญัติในลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด ที่แก้ไขใหม่ ได้แก้ไขโดยตัดบทกำหนดโทษอาญาในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดในเรื่อง เกี่ยวกับการอนุญาตออก โดยกรณีดังกล่าวกำหนดให้มีโทษทางปกครองแทน และการลงโทษ ทางปกครองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔๖ และร่างมาตรา ๔๗)

(๑.๕.๖) นำบทบัญญัติเดิมในลักษณะ ๓ ความผิดและบทกำหนดโทษ เกี่ยวกับยาเสพติด ไปกำหนดเป็นภาค ๓ บทกำหนดโทษ

(๑.๖) กำหนด “ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน” เพิ่มเติม โดยแบ่งเป็น ๓ หมวด ได้แก่ หมวด ๑ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๖๓ ถึงร่างมาตรา ๖๗) หมวด ๒ มาตรการตรวจสอบทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๖๘ ถึงร่างมาตรา ๘๒) และหมวด ๓ กองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (ร่างมาตรา ๘๓ ถึงร่างมาตรา ๘๕) ซึ่งเป็นการนำบทบัญญัติเดิมในภาค ๒ การดำเนินคดียาเสพติด ของลักษณะ ๒ การตรวจสอบ ทรัพย์สิน มากำหนดไว้ โดยได้มีการแก้ไขวัตถุประสงค์ของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติดให้ครอบคลุมการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญห ยาเสพติดในภาพรวมทั้งหมด

(๑.๗) กำหนด “ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์” เพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องที่ต้องได้รับอนุญาตซึ่งไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด (ร่างมาตรา ๘๖ ถึงร่างมาตรา ๙๒)

(๑.๘) กำหนด “ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย” เพิ่มเติม โดยนำบทบัญญัติเดิมในหมวด ๓ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับสารระเหย ของลักษณะ ๒ การควบคุมและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มากำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๙๓ ถึงร่างมาตรา ๙๖)

(๑.๙) กำหนด “ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ” เพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับซึ่งไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด เป็นความผิด (ร่างมาตรา ๙๗ ถึงร่างมาตรา ๙๙)

(๑.๑๐) กำหนด “ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ” เพิ่มเติม เพื่อให้การเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพซึ่งไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด รวมถึงการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ในปริมาณเล็กน้อยซึ่งไม่เกินปริมาณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ร่างมาตรา ๑๐๐ ถึงร่างมาตรา ๑๐๓)

(๒) ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

(๒.๑) นำบทบัญญัติใน “ภาค ๓ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และมาตรการอื่นแทนการลงโทษ” มากำหนดเป็นภาค ๒ และแก้ไขชื่อภาคเป็น “ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด” สำหรับบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการอื่นแทนการลงโทษใช้บังคับเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีผู้กระทำความผิดฐานเสพยาหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ จึงไม่นำมากำหนดเป็นชื่อภาค

(๒.๒) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณากำหนดหลักการในการแก้ไขปรับปรุงร่างภาค ๒ โดยกำหนดให้การบำบัดรักษาเป็นการดำเนินการในทางการแพทย์ สำหรับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดต้องแยกกำหนดระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพซึ่งเป็นการดำเนินการในทางการแพทย์ และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เช่น การให้การสงเคราะห์ ด้านการประกอบอาชีพ การศึกษา การจัดหาที่พักอาศัยหรือที่พักพิงเป็นการชั่วคราว หรือการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ โดยผู้กระทำความผิดฐานเสพยาหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อเสพต้อง “สมัครใจ” เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ไม่ว่าจะสมัครใจเข้ามาด้วยตนเองหรือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตรวจพบผู้ที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ แล้วจึงสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และเมื่อได้รับหนังสือรับรองว่าเป็นผู้ผ่านการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจจากหัวหน้าสถานพยาบาลเสพยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้วให้ผู้นั้นพ้นจากความผิด สำหรับผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพต้องพิจารณาเป็นรายกรณีถึงความจำเป็นที่ต้องเข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมเพื่อให้สามารถกลับเข้าไปอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นการดำเนินการในทางการแพทย์ จึงควรอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข และยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติทั้งหมด โดยยกเลิกหมวดและแบ่งลักษณะตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในภาค ๒ ออกเป็น ๕ ลักษณะดังต่อไปนี้

(๒.๒.๑) ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๐๔) แก้ไขบทนิยามคำว่า “การบำบัดรักษา” ให้หมายความรวมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วย จึงเพิ่มบทนิยามคำว่า “การฟื้นฟูสมรรถภาพ” และแก้ไขบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาล” เป็น “สถานพยาบาลเสพยาเสพติด” และแก้ไขบทนิยามคำว่า “ศูนย์คัดกรอง” ให้มีความชัดเจน นอกจากนี้ นำบทนิยามคำว่า “ติดยาเสพติด” ในภาค ๑ มารวมกำหนดไว้ในภาคนี้ และเพิ่มบทนิยามคำว่า “การฟื้นฟูสภาพทางสังคม” “สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” และ “ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของภาค ๒

อนึ่ง การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเดิม กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และเลขาธิการ ออย. หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ ออย. เป็นผู้อนุญาตให้โฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ดังนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงต้องกำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้อนุญาต” ให้ชัดเจนว่าหมายถึง ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๒.๒.๒) ลักษณะ ๒ คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๐๕ ถึงร่างมาตรา ๑๑๑) แก้ไขชื่อ “คณะกรรมการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด” เป็น “คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด” โดยรวมกำหนดองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป็นคณะกรรมการระดับชาติที่กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยมีรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ ยังได้รวมกำหนดหน้าที่และอำนาจในส่วนของการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่ง องค์ประชุม และการประชุม รวมถึงกำหนดให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นกรรมการและเลขานุการ ข้าราชการในกระทรวงสาธารณสุขจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าว รวมทั้งตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการวิชาการและพัฒนาคุณภาพการบำบัดรักษายาเสพติด คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเขตพื้นที่ต่าง ๆ และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องออก เนื่องจากกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดซึ่งอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแทนได้

(๒.๒.๓) ลักษณะ ๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๑๖) กำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๖๐ และร่างมาตรา ๑๖๑) หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เพื่อเสพยา (ร่างมาตรา ๑๖๒) อาจสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาได้ใน ๒ กรณี ได้แก่ (๑) กรณีสมัครใจด้วยตนเองเข้ารับการบำบัดรักษา หรือ (๒) กรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตรวจพบและสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุก ตามคำพิพากษาของศาล และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม และเมื่อได้รับหนังสือรับรองว่าเป็นผู้ผ่านการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจจากหัวหน้าสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิด นอกจากนี้ กำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ การจัดตั้งและหน้าที่และอำนาจของศูนย์คัดกรอง และหน้าที่และอำนาจของสถานพยาบาลยาเสพติดและสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อประโยชน์ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

(๒.๒.๔) ลักษณะ ๔ การฟื้นฟูสภาพทางสังคม (ร่างมาตรา ๑๑๗ ถึงร่างมาตรา ๑๑๙) กำหนดเกี่ยวกับศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร การดำเนินการ หน้าที่และอำนาจ รวมถึงการทำงานร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

และสำนักงาน ป.ป.ส. ในการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยมุ่งเน้นที่การให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษา การติดตามดูแลปัญหาด้านสุขภาพ และการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ

(๒.๒.๕) ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๒๐ ถึงร่างมาตรา ๑๒๒) กำหนดห้ามทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติระยะ โดยใช้ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือวัตถุออกฤทธิ์หรือยาเสพติดให้โทษตามร่างประมวลกฎหมาย ยาเสพติด หรือกระทำการบำบัดรักษา ยาเสพติดไม่ว่าโดยวิธีอื่นใด ซึ่งมีได้กระทำในสถานพยาบาล ยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ และกำหนด ห้ามโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษา ยาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน นอกจากนี้ การโฆษณาที่ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๒๑ หรือมีการใช้ข้อความโฆษณาไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจ ออกคำสั่งให้แก่ใช้ข้อความหรือวิธีการในโฆษณา ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการใดในการโฆษณา หรือให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิด ที่อาจเกิดขึ้น

(๒.๓) ตัดลักษณะ ๒ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดออก เนื่องจากร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดมุ่งเน้นเฉพาะผู้กระทำความผิดฐานเสพหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อเสพซึ่งสมครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และต้องไม่ปรากฏว่า ผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตราย แก่ผู้อื่นหรือสังคม

(๓) ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

กำหนดอัตราโทษตามฐานความผิดที่กำหนดไว้ในภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคม แก่ผู้ติดยาเสพติด และบางส่วนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความยาเสพติด รวมถึงกำหนด มาตรการอื่นแทนการลงโทษสำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีผู้กระทำความผิดฐานเสพหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ ดังต่อไปนี้

(๓.๑) ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๒๓ ถึงร่างมาตรา ๑๓๓) กำหนดบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ดังต่อไปนี้ (๑) การกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรที่ต้องรับโทษ ในราชอาณาจักร (๒) การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน พยายาม หรือสมคบกันกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (๓) การใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับ ใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (๔) การเปิดเผยความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการดักจับหรือดักฟัง (๕) การกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับ ยาเสพติดโดยการแต่งเครื่องแบบ (๖) การกระทำความผิดของนิติบุคคล และ (๗) การรับทรัพย์สิน ที่มีไว้เป็นความผิด ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผล ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๓.๒) ลักษณะ ๒ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๑๓๔ ถึงร่างมาตรา ๑๓๙) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ไม่จัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ สูญหายหรือมีการนำเอาไปใช้โดยมิชอบ (๒) ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกที่ไม่ได้รับใบอนุญาต เฉพาะคราวในแต่ละครั้งที่นำเข้าหรือส่งออก (๓) การเปลี่ยนแปลงจุดหมายในการส่งวัตถุออกฤทธิ์ หรือไม่ส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออก (๔) ผู้ใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ อย. แปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่มี เหตุอันสมควร (๕) การส่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ได้รับอนุญาตนำเข้าไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่น นอกเหนือไปจากที่ระบุในใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต และ (๖) การส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้น และใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากเลขาธิการ อย.

(๓.๓) ลักษณะ ๓ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ (ร่างมาตรา ๑๔๐ ถึงร่างมาตรา ๑๔๒) กำหนดบทกำหนดโทษ สำหรับการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

(๓.๔) ลักษณะ ๔ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๑๔๓ ถึงร่างมาตรา ๑๕๑) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติด และกำหนดเหตุเพิ่มโทษสำหรับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ในกรณีที่ปรากฏการกระทำได้ดังต่อไปนี้ (๑) การกระทำให้การค้า (๒) การก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน (๓) การจำหน่ายแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี (๔) การจำหน่ายในบริเวณสถานศึกษา สถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด หรือสถานที่ราชการ (๕) การกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย และ (๖) การกระทำ โดยมีอาวุธหรือใช้อาวุธ นอกจากนี้ หากผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เป็นหัวหน้า ผู้มีหน้าที่สั่งการ หรือผู้มีหน้าที่จัดการในเครือข่ายอาชญากรรม หรือการกระทำความผิด ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไปก็เป็นเหตุเพิ่มโทษหนักขึ้น โดยผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาท ถึงห้าล้านบาท หรือประหารชีวิต

(๓.๕) ลักษณะ ๕ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับสารระเหย (ร่างมาตรา ๑๕๒ ถึงร่างมาตรา ๑๕๕) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) การผลิตหรือนำเข้าสารระเหยโดยก่อนนำ ออกจำหน่าย ไม่จัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหย (๒) การจำหน่ายสารระเหยโดยไม่มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหย ต้องจัดให้มีที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุอยู่ครบถ้วน (๓) การจำหน่ายสารระเหยแก่บุคคล อายุไม่เกินสิบแปดปี และ (๔) การจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็น ผู้ติดสารระเหย

(๓.๖) ลักษณะ ๖ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ (ร่างมาตรา ๑๕๖ ถึงร่างมาตรา ๑๕๙) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) การแก้ไขรายการ ทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔

ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (๒) ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับที่ผลิตหรือนำเข้า ไม่ตรงตามรายการที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้ และ (๓) การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่าย ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่มีได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับ วัตถุออกฤทธิ์

(๓.๗) ลักษณะ ๗ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ (ร่างมาตรา ๑๖๐ ถึงร่างมาตรา ๑๖๘) กำหนดบทกำหนดโทษ สำหรับผู้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ ผู้เสพวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ และผู้เสพสารระเหย หรือมียาเสพติดดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และการพิจารณาพิพากษาผู้กระทำความผิดฐานเสพยาเสพติดหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เพื่อเสพ

(๓.๘) ลักษณะ ๘ บทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง หรือใช้กำลังบังคับ ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๖๙ ถึงร่างมาตรา ๑๗๑) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

(๓.๙) ลักษณะ ๙ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๗๒ ถึงร่างมาตรา ๑๗๕) ดังต่อไปนี้ (๑) เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามร่างมาตรา ๕๖ (๒) ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควร ไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ (๓) การไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ หรือไม่ยอมให้มีการตรวจหรือทดสอบว่า ผู้ใดมียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ หรือการไม่ให้ความสะดวกต่อผู้ที่ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และ (๔) การยักยอก ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ หรือรับไว้โดยมิชอบด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัดหรือที่ตนรู้ว่า จะถูกยึดหรืออายัด

(๓.๑๐) ลักษณะ ๑๐ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ (ร่างมาตรา ๑๗๖ ถึงร่างมาตรา ๑๗๘) ดังต่อไปนี้ (๑) กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิก ของคณะทำงานตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง (๒) กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือเจ้าพนักงาน หรือข้าราชการ ที่กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด และ (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหาร ท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ที่กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

(๓.๑๑) ลักษณะ ๑๑ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๗๙ ถึงร่างมาตรา ๑๘๒) ดังต่อไปนี้ (๑) การทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระ โดยมีได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามที่กำหนด ในประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ และ (๒) การโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้ง หรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิ หรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการโฆษณาที่กำหนด ในกฎกระทรวง

(๓.๑๒) ลักษณะ ๑๒ การบังคับโทษปรับ (ร่างมาตรา ๑๘๓ ถึงร่างมาตรา ๑๘๔) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ส. มอบหมาย หรือเลขาธิการ อัย. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ อัย. มอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปรียบเทียบสำหรับบรรเทาความผิด ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว และถ้าผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สำหรับในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับและมีการดำเนินการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายอาญา ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อำนาจความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการบังคับคดีด้วย และเงินที่ได้จากโทษปรับ ให้ตกเป็นของกองทุน

(๔) อัตราค่าธรรมเนียม

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดเพิ่มเติม เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ในบางกรณีต้องได้รับอนุญาต ซึ่งต้องมีการเก็บค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการอนุญาตดังกล่าว จึงต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสูงสุดที่สามารถจัดเก็บได้ไว้

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดโดยการรวบรวมและปรับปรุงหลักการของบทบัญญัติดังกล่าวมากำหนดเป็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด จะทำให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง และเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและการใช้บังคับกฎหมายอย่างเป็นระบบในการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติด เข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๖๑

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. *

การแก้ไขปัญหายาเสพติดมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากและอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานด้วยกัน เป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายขาดความเชื่อมโยงไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาทิเช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ดังนั้น สมควรนำมาประมวลไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกันและปรับปรุงสาระสำคัญบางประการเสียใหม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ฉบับดังกล่าว โดยมีข้อดีดังนี้

๑. เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความเชื่อมโยงสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๒. เพื่อให้มีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน
๓. ทำให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่างๆ ได้สะดวกและเข้าใจกฎหมายได้ง่ายสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง
๔. เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ
๕. เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและการใช้บังคับกฎหมายอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพติดยาเสพติด ซึ่งเป็น การบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

* ที่มา : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. , เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

ภาคผนวก

- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๗๔๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(๑)

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับเรื่อง
จำนวน 5289
วันที่ 22 พ.ค. 2561
เวลา 14.50 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๖๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกฎหมายในเรื่องนี้ รวม ๓ ฉบับ และเอกสารประกอบ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

๒. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

๓. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รวม ๓ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างกฎหมาย รวม ๓ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
วันที่ ๒๕/๕/๖๑ เวลา ๑๕.๕๙ น.
ตำแหน่ง น.ต.ค.ค.
ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (วณิข)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑ (D/วณิข/๐๙/หนังสือ/๐๐๕)
www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานนิติคดี
วันที่ ๑๑ (๖) พ.ค. ๖๑
วันที่ ๒๕ พ.ค. ๖๑
เวลา ๑๖.๓๓ น.
ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติให้ประมวลกฎหมายยาเสพติด
พ.ศ.

หลักการ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

เหตุผล

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และการดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมกันนี้ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติด ในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่ กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการพิจารณากำหนดนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุม ยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไป ด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖
มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ
และภาคเอกชนอันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รวมถึงเพื่อปราบปราม
การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในลักษณะองค์กรอาชญากรรมซึ่งเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคง
แห่งราชอาณาจักร และป้องกันการสนับสนุนการกระทำความผิดขององค์กรดังกล่าวในด้านต่าง ๆ
ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๔ เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับแล้วให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๓) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๕) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๖) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๗) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐
- (๘) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๙) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๑๐) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
- (๑๑) พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๑๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๑๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๑๕) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๑๖) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๑๗) พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๑๘) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙
- (๑๙) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
- (๒๐) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
- (๒๑) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จัดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ และความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

มาตรา ๖ ให้ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดย ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือจากคณะกรรมการ ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย และผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๕ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับ เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตน อยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนด โดยได้รับความ เห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๗ เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึง บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน

มาตรา ๘ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด ท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวล กฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ ที่ออกตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี รายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๙ ในระหว่างที่ยังมีได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๑) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ โดยนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ผู้ได้รับการยกเว้นให้ดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ โดยไม่ต้องขออนุญาต ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๓๑ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๓) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้รับอนุญาต และหน้าที่ของเภสัชกร ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีที่ได้มีการส่งตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๑๒ คำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อความหรือเอกสารประกอบคำขอแตกต่างไปจากคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๑๓ บรรดาใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๓ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ หนังสือสำคัญ ใบแจ้งการนำเข้า ใบแจ้งการส่งออก ใบแทนใบอนุญาต ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ และใบแทนหนังสือสำคัญที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

มาตรา ๑๔ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ

มาตรา ๑๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด และให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด

ติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ ผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประจำเขตพื้นที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่และอำนาจปฏิบัติงานที่ค้างอยู่ต่อไปจนเสร็จสิ้น

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการหรืออนุกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลง และมีกรรมการหรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ไม่ครบองค์ประกอบ หรือไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการหรืออนุกรรมการที่เหลืออยู่ดำเนินการต่อไปได้

ให้สถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือการควบคุมตัว และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีหน้าที่และอำนาจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการตรวจพิสูจน์หรือฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเสร็จสิ้น

มาตรา ๑๙ คดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น

มาตรา ๒๐ ให้บทบัญญัติที่ให้ถือว่าและให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงมีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แล้วแต่กรณี จนกว่าคดีถึงที่สุด

คดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติด
ท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายยื่นคำแถลง
ขอสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อขาย
แล้วแต่กรณี ก็ให้ศาลสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๑ ให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูและศูนย์เพื่อประสาน
การดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗
เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัด
ฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นศูนย์คัดกรอง
และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี
ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองหรือศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมายยาเสพ
ติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่
และอำนาจของตน

ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจ
ออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัตินี้และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ข้อบังคับ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และการดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติด ในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการพิจารณากำหนดนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไป ด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งอยู่ท้ายร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. เป็นการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวน ๒๑ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(๑) วันใช้บังคับของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการรองรับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒ และร่างมาตรา ๓)

(๒) ยกเลิกบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดและกฎหมาย
ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๔) จำนวน ๒๑ ฉบับ ได้แก่

(๒.๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙

(๒.๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒.๓) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒.๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒.๕) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒.๖) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒.๗) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒.๘) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒.๙) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒.๑๐) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒.๑๑) พระราชกำหนดป้องกันการใช้อาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๓๓

(๒.๑๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้อาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๒

พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒.๑๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้อาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒.๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้อาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒.๑๕) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒.๑๖) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒.๑๗) พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒.๑๘) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒.๑๙) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ -

(๒.๒๐) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๒.๒๑) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๓) เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ

ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งเลขานุการ ป.ป.ส. แต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และผ่านการฝึกอบรมเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

(๔) บทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๔.๑) บทเฉพาะกาลรองรับบทบัญญัติของกฎหมายฉบับอื่นใดที่อ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้อาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดในบทมาตรานี้มีนัยเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๗)

(๔.๒) บทเฉพาะกาลรองรับอนุบัญญัติที่ออกและใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือจนกว่าจะมีอนุบัญญัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

(๔.๓) บทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการในระหว่างที่ยังมิได้มีอนุบัญญัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๙) ได้แก่

(๔.๓.๑) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ โดยนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๔.๓.๒) ให้ผู้ได้รับการยกเว้นให้ดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ โดยไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามร่างมาตรา ๓๑ แห่งร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๔.๓.๓) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต คุณสมบัติ และหน้าที่ของผู้รับอนุญาต และหน้าที่ของเภสัชกร ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

(๔.๔) บทเฉพาะกาลรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมาย ยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๐)

(๔.๕) บทเฉพาะกาลรองรับบรรดาคดีที่ได้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เลขานุการ ป.ป.ส. พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๑)

(๔.๖) บทเฉพาะกาลรองรับบรรดาคำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามประมวล กฎหมายยาเสพติดโดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อความหรือเอกสารประกอบคำขอแตกต่าง ไปจากคำขอตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้ เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๒)

(๔.๗) บทเฉพาะกาลรองรับบรรดาใบอนุญาต ใบสำคัญ หรือเอกสาร ที่สำนักงาน อย. ออกให้และใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะสิ้นอายุ ได้แก่ ใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ หนังสือสำคัญ ใบแจ้งการนำเข้า ใบแจ้งการส่งออก ใบแทนใบอนุญาต ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียน วัตถุตำรับ และใบแทนหนังสือสำคัญที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๔.๘) บทเฉพาะกาลรองรับผู้รับอนุญาตที่ได้รับอนุญาตอยู่ในวันก่อนวันที่ ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ ได้แก่ ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๔.๙) บทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการของบรรดาคณะกรรมการ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดในวาระเริ่มแรก ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการ บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และรองรับให้คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้ง โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๕)

(๔.๑๐) บทเฉพาะกาลรองรับการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิหน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับไปเป็นของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๖)

(๔.๑๑) บทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการต่อผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๑๗)

(๔.๑๒) บทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้สามารถดำเนินการได้ต่อไปจนกว่าจะเสร็จสิ้น โดยกำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประจำเขตพื้นที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ มีหน้าที่และอำนาจปฏิบัติงานที่ค้างอยู่ต่อไปจนเสร็จสิ้น และกำหนดให้สถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือการควบคุมตัว และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการตรวจพิสูจน์หรือฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๑๘)

(๔.๑๓) บทเฉพาะกาลรองรับการบังคับคดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดี แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น (ร่างมาตรา ๑๙)

(๔.๑๔) บทเฉพาะกาลรองรับบทบัญญัติ “ให้ถือว่า” และ “ให้สันนิษฐานว่า” เป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเป็นการกระทำเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับแก่คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ แล้วแต่กรณี จนกว่าคดีถึงที่สุด สำหรับคดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้น หากคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายยื่นคำแถลงขอสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายหรือเพื่อขาย แล้วแต่กรณี ก็ให้ศาลสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๒๐)

(๔.๑๕) บทเฉพาะกาลรองรับศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูและศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ให้เป็นศูนย์คัดกรองและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามประมวลกฎหมาย

ยาเสพติด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองหรือศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๕) มาตรการรักษาการ

ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๒ ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๑) ภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

(๑.๑) กำหนดคำจำกัดความของถ้อยคำต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการบังคับใช้กฎหมาย และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต่าง ๆ และของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นผู้วินิจฉัยและวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและการประสานงาน (ลักษณะ ๑ ร่างมาตรา ๑ ถึงร่างมาตรา ๒)

(๑.๒) การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (ลักษณะ ๒)

(๑.๒.๑) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเมื่อมีการประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าวแล้ว หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาตินั้น (หมวด ๑ ร่างมาตรา ๓)

(๑.๒.๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการ และเลขาธิการ มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ติดตาม ดูแล หรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว (หมวด ๒ ร่างมาตรา ๔ ถึงร่างมาตรา ๑๐)

(๑.๒.๓) กำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) โดยมีเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่และอำนาจเป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด และเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความดีความชอบหรือลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (หมวด ๓ ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

(๑.๓) การควบคุมยาเสพติด (ลักษณะ ๓)

(๑.๓.๑) กำหนดคำจำกัดความของถ้อยคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การควบคุมยาเสพติด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดมีหน้าที่และอำนาจ กำหนดมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดมีหน้าที่และอำนาจกำหนดมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมสารระเหย (หมวด ๑ ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

(๑.๓.๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการ อย. เป็นกรรมการ และเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจกำหนดมาตรการในการควบคุมยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ และสารระเหย (หมวด ๒ ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

(๑.๓.๓) กำหนดการแบ่งประเภทของยาเสพติดให้โทษเป็น ๕ ประเภท และการแบ่งประเภทของวัตถุออกฤทธิ์เป็น ๔ ประเภท (หมวด ๓ ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

(๑.๓.๔) กำหนดการอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ โดยแบ่งเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งไม่ต้องขออนุญาต การอนุญาตโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และการอนุญาตโดยผู้อนุญาต ซึ่งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาต การอนุญาต และการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือประกาศ และกำหนดให้ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี พิจารณาดักเตือน สั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต ตามสมควรแก่กรณี ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (หมวด ๔ ร่างมาตรา ๓๑ ถึงร่างมาตรา ๔๗)

(๑.๓.๕) กำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (หมวด ๕ ร่างมาตรา ๔๘ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

(๑.๓.๖) กำหนดกรณีห้ามการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ (หมวด ๖ ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๓)

(๑.๓.๗) กำหนดมาตรการควบคุมพิเศษในการป้องกันปราบปราม แก้ไขปัญหา และควบคุมยาเสพติด โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. อาจกำหนดพื้นที่ในการทดลองเพาะปลูกพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ ผลิตและทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติด หรือเสพหรือครอบครองยาเสพติด กำหนดมาตรการในการควบคุมสถานประกอบการเพื่อมิให้มีการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยอาจสั่งปิดชั่วคราวหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการได้ กำหนดให้ห้องที่ใดเสพใบกระท่อมได้ โดยไม่เป็นความผิด รวมทั้งกำหนดมาตรการพิเศษเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดที่ได้รับอนุญาต (หมวด ๗ ร่างมาตรา ๕๔ ถึงร่างมาตรา ๖๒)

(๑.๔) การตรวจสอบทรัพย์สิน (ลักษณะ ๔)

(๑.๔.๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน โดยมีอัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุดซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (หมวด ๑ ร่างมาตรา ๖๓ ถึงร่างมาตรา ๖๗)

(๑.๔.๒) กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สิน โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีหน้าที่และอำนาจในการสั่งให้มีการตรวจสอบ

ทรัพย์สิน และในกรณีจำเป็นเร่งด่วน เลขาธิการ ป.ป.ส. อาจสั่งให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของ ผู้ต้องหาไปก่อนแล้วรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินทราบได้ และกำหนดให้ในกรณีที่มี เหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินรายใดอาจมีการโอน ยักย้าย หรือซุกซ่อน คณะกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินรายนั้นไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีการวินิจฉัยว่าทรัพย์สินใด เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สิน กำหนดให้ ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของกองทุน และในกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สินให้แก่เจ้าของแต่ไม่อาจคืนได้ กำหนดให้ใช้ราคาทรัพย์สินแทนตามราคาที่ได้ประเมินไว้ตอนยึดหรืออายัด (หมวด ๒ ร่างมาตรา ๖๘ ถึงร่างมาตรา ๘๒)

(๑.๔.๓) กำหนดให้มีกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด การบริหารและการดำเนินการของกองทุนเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ส. กำหนด (หมวด ๓ ร่างมาตรา ๘๓ ถึงร่างมาตรา ๘๕)

(๑.๕) ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ (ลักษณะ ๕) โดยกำหนดให้การดำเนินการในเรื่อง ที่ต้องได้รับอนุญาต ซึ่งไม่มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด (ร่างมาตรา ๘๖ ถึงร่างมาตรา ๙๒)

(๑.๖) ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย (ลักษณะ ๖) โดยกำหนดมาตรการ ในการควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับสารระเหย เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับสารระเหยที่ไม่เป็นไป ตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด (ร่างมาตรา ๙๓ ถึงร่างมาตรา ๙๖)

(๑.๗) ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ (ลักษณะ ๗) โดยกำหนดให้ การดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด (ร่างมาตรา ๙๗ ถึงร่างมาตรา ๙๙)

(๑.๘) ความผิดเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ (ลักษณะ ๘) โดยกำหนดให้การเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด รวมถึงการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ในปริมาณเล็กน้อยซึ่งไม่เกินปริมาณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนด ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ร่างมาตรา ๑๐๐ ถึงร่างมาตรา ๑๐๓)

(๒) ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

(๒.๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “ติดยาเสพติด” “การบำบัดรักษา” “การฟื้นฟูสมรรถภาพ” “การฟื้นฟูสภาพทางสังคม” “สถานพยาบาลยาเสพติด” “สถานฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” “ศูนย์คัดกรอง” “ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” และ “ผู้อนุญาต” เพื่อให้ เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย (ลักษณะ ๑ ร่างมาตรา ๑๐๔)

(๒.๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยมีรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และรองปลัดกระทรวง สาธารณสุขซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจ ในการกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด รวมถึงวางแผนทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคม การสังคม

สงเคราะห์ที่จำเป็นและเหมาะสม และช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ และกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่เป็น สำนักงานเลขานุการ (ลักษณะ ๒ ร่างมาตรา ๑๐๕ ถึงร่างมาตรา ๑๑๑)

(๒.๓) กำหนดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๖๐ และร่างมาตรา ๑๖๑) หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เพื่อเสพยา (ร่างมาตรา ๑๖๒) ซึ่งเข้ารับการบำบัดรักษาและได้รับหนังสือรับรองว่าเป็นผู้ผ่านการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจจากหัวหน้าสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ้นจากความผิดฐานดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้กระทำความผิดอาจสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยตนเอง หรือกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจพบ ผู้กระทำความผิดสามารถสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาได้ อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม รวมถึงกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ การจัดตั้งและหน้าที่และอำนาจของศูนย์คัดกรอง และหน้าที่และอำนาจของสถานพยาบาลยาเสพติดและสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ลักษณะ ๓ ร่างมาตรา ๑๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๑๖)

(๒.๔) กำหนดเกี่ยวกับศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์แก่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษา เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาได้รับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมถึงการทำงานร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ป.ป.ส. ในการฟื้นฟูสภาพทางสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษา การติดตามดูแลปัญหาทางด้านสุขภาพ และการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ (ลักษณะ ๔ ร่างมาตรา ๑๑๗ ถึงร่างมาตรา ๑๑๙)

(๒.๕) กำหนดความผิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ลักษณะ ๕) กำหนดห้ามทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระโดยใช้ยาตามกฎหมายว่าด้วยยาหรือวัตถุออกฤทธิ์หรือยาเสพติดให้โทษตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือกระทำการบำบัดรักษายาเสพติดไม่ว่าโดยวิธีอื่นใด ซึ่งมีได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ และกำหนดห้ามโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน นอกจากนี้ การโฆษณาที่ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๒๑ หรือมีการใช้ข้อความโฆษณาไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในโฆษณา ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการใดในการโฆษณา หรือให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้น (ร่างมาตรา ๑๒๐ ถึงร่างมาตรา ๑๒๒)

(๓) ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

กำหนดอัตราโทษตามฐานความผิดที่กำหนดไว้ในภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

แก่ผู้ติดยาเสพติด และบางส่วนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา รวมถึงกำหนด มาตรการอื่นแทนการลงโทษสำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีผู้กระทำความผิดฐานเสพหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ ดังต่อไปนี้

(๓.๑) บทบัญญัติทั่วไป (ลักษณะ ๑) กำหนดบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ดังต่อไปนี้ (๑) การกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรที่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (๒) การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน พยายาม หรือสมคบกันกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (๓) การใช้อุบาย หลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (๔) การเปิดเผยความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายยาเสพติดหรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการดักจับหรือดักฟัง (๕) การกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดโดยการแต่งเครื่องแบบ (๖) การกระทำความผิดของนิติบุคคล และ (๗) การริบทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิด ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๒๓ ถึงร่างมาตรา ๑๓๓)

(๓.๒) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ (ลักษณะ ๒) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ไม่จัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์สุญหายหรือมีการนำเอาไปใช้โดยมิชอบ (๒) ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกที่ไม่ได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวในแต่ละครั้งที่นำเข้าหรือส่งออก (๓) การเปลี่ยนแปลงจุดหมายในการส่งวัตถุออกฤทธิ์ หรือไม่ส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออก (๔) ผู้ใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ อย. แปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่มีเหตุอันสมควร (๕) การส่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ได้รับอนุญาตนำเข้าไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากที่ระบุในใบอนุญาตเฉพาะคราว เพื่อนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต และ (๖) การส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากเลขาธิการ อย. (ร่างมาตรา ๑๓๔ ถึงร่างมาตรา ๑๓๙)

(๓.๓) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ (ลักษณะ ๓) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ (ร่างมาตรา ๑๔๐ ถึงร่างมาตรา ๑๔๒)

(๓.๔) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ (ลักษณะ ๔) กำหนดบทกำหนดโทษ สำหรับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติด และกำหนดเหตุเพิ่มโทษสำหรับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ในกรณีที่ปรากฏการกระทำความผิดต่อไปนี้ (๑) การกระทำให้การค้า (๒) การก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน (๓) การจำหน่ายแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี (๔) การจำหน่ายในบริเวณสถานศึกษา สถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด หรือสถานที่ราชการ (๕) การกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย และ (๖) การกระทำโดยมีอาวุธ

หรือใช้อาวุธ นอกจากนี้ หากผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เป็นหัวหน้าผู้มีหน้าที่สั่งการ หรือผู้มีหน้าที่จัดการในเครือข่ายอาชญากรรม หรือการกระทำความผิดทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไปก็เป็นเหตุเพิ่มโทษหนักขึ้น โดยผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือประหารชีวิต (ร่างมาตรา ๑๔๓ ถึงร่างมาตรา ๑๕๑)

(๓.๕) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับสารระเหย (ลักษณะ ๕) กำหนดบทกำหนดโทษดังต่อไปนี้ (๑) การผลิตหรือนำเข้าสารระเหยโดยก่อนนำออกจำหน่าย ไม่จัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหย (๒) การจำหน่ายสารระเหยโดยไม่มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหยต้องจัดให้มีที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุอยู่ครบถ้วน (๓) การจำหน่ายสารระเหยแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี และ (๔) การจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย (ร่างมาตรา ๑๕๒ ถึงร่างมาตรา ๑๕๕)

(๓.๖) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ (ลักษณะ ๖) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) การแก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (๒) ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับที่ผลิตหรือนำเข้าไม่ตรงตามรายการที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้ และ (๓) การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่มีได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๑๕๖ ถึงร่างมาตรา ๑๕๙)

(๓.๗) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ (ลักษณะ ๗) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ ผู้เสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ และผู้เสพสารระเหยหรือมียาเสพติดดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และการพิจารณาพิพากษาผู้กระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ (ร่างมาตรา ๑๖๐ ถึงร่างมาตรา ๑๖๘)

(๓.๘) บทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง หรือใช้กำลังบังคับ ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด (ลักษณะ ๘) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๖๙ ถึงร่างมาตรา ๑๗๑)

(๓.๙) บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ลักษณะ ๙) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามร่างมาตรา ๕๖ (๒) ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควร ไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควร แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ (๓) การไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ หรือไม่ยอมให้มีการตรวจหรือทดสอบว่าผู้ใดมียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ หรือการไม่ให้ความสะดวกต่อผู้ที่ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และ (๔) การยกย้าย ช้อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ หรือรับไว้โดยมิชอบด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัดหรือที่ตนรู้ว่าจะถูกยึดหรืออายัด (ร่างมาตรา ๑๗๒ ถึงร่างมาตรา ๑๗๕)

(๓.๑๐) บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ลักษณะ ๑๐) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกของคณะทำงานตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เลขานุการ ป.ป.ส. รองเลขานุการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง (๒) กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด หรือเจ้าพนักงานหรือข้าราชการ ที่กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และ (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ที่กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๗๖ ถึงร่างมาตรา ๑๗๘)

(๓.๑๑) บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ลักษณะ ๑๑) กำหนดบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้ (๑) การทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระโดยมิได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ และ (๒) การโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการโฆษณาที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๗๙ ถึงร่างมาตรา ๑๘๒)

(๓.๑๒) การบังคับโทษปรับ (ลักษณะ ๑๒) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ส. มอบหมาย หรือเลขานุการ อย. หรือผู้ซึ่งเลขานุการ อย. มอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปรียบเทียบสำหรับบรรดาความผิดซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว และถ้าผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สำหรับในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับและมีการดำเนินการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายอาญา ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการบังคับคดีด้วย และเงินที่ได้จากโทษปรับ ให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๑๘๓ ถึงร่างมาตรา ๑๘๔)

(๔) อัตราค่าธรรมเนียม

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ในบางกรณีที่ต้องได้รับอนุญาต จะมีการเก็บค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการอนุญาตดังกล่าว จึงต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสูงสุดที่สามารถจัดเก็บได้ไว้

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุม ยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดโดยการรวบรวมและปรับปรุง หลักการของบทบัญญัติดังกล่าวมากำหนดเป็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด จะทำให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง และเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและการใช้บังคับกฎหมายอย่างเป็นระบบในการป้องกัน การแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติด ซึ่งเป็น การบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติด เข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ผลการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับฟังข้อสังเกตของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานศาลยุติธรรม ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว และได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกเป็น ๒ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักงานฯ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน จึงขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับข้างต้น ดังนี้

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็นและร่างพระราชบัญญัติที่จะรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานฯ ได้นำร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) แล้ว ไปรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานฯ (www.krisdika.go.th) และได้ประสานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ให้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวด้วยเช่นเดียวกัน

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานฯ ได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานฯ (www.krisdika.go.th) จำนวน ๑ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ จนถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นระยะเวลา ๑๙ วัน

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

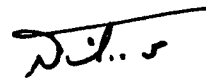
เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นแล้ว ปรากฏว่าช่วงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ จนถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของสำนักงานฯ (www.krisdika.go.th) ประมาณ ๒๕,๕๙๗ คน แต่ไม่มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ แต่อย่างใด (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๑) อย่างไรก็ตาม ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) ได้มีหนังสือที่ กพย.๐๔.๐๑/๓๐/๖๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานฯ เพื่อส่งข้อเสนอแนะที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๒)

๕. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของสำนักงานฯ

ตามที่ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว นั้น สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นตามคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๓)

๖. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานฯ จึงขอเสนอผลการรับฟังความคิดเห็นและคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นของสำนักงานฯ ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๖๑

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า กรณมา ระเทศไทย ผู้มีจิตศรัทธา ข้าอาภรณ์
และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เข้าสู่เว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มุ่งเน้น @ ราชกิจจานุเบกษาไทยให้มีคุณภาพ

RO/RL | เสนอแนะฉบับใหม่ | คำถามที่พบบ่อย | WEB MAIL | Site Map

- ▷ องค์การ
- ▷ งานพัฒนาระบบบริหาร
- ▷ ความเห็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ▷ สำนักวิจัย/สาขาพัฒนา
- ▷ กฎหมายสำหรับคนพิการ
- ▷ ห้องสมุดกฎหมาย
 - กฎหมายเตรียมร่าง
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 - พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด
 - ประมวลกฎหมาย
 - ป.ว./ปร./ค.ป.ด.
 - สนธิสัญญา
 - กฎหมายอื่น ๆ
 - ผลงานวิจัย
 - คำแปลกฎหมายภาษาอังกฤษ

- ▷ ดัชนีสืบค้นกฎหมายไทย
- ▷ Thai Code Annotated
- ▷ KM กฎหมาย
- ▷ เกร็ดความรู้
- ▷ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ▷ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๓๒๒
และมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

วันพุธ ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ กรุงเทพฯ

ร่างกฎหมายที่น่าสนใจ

- การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความคิดเห็นเกี่ยวกับการชดเชยระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑/๒๕๖๐) และ Checklist [pdf]
- การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. และร่าง Checklist [pdf]
- การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๔๓/๒๕๖๐) และ Checklist [pdf]
- การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำ

บทความทางกฎหมาย | แบ่งตามหัวข้อกฎหมาย

- แนวคิด หลักกฎหมาย และนิติวิธีในการรวบรวมเป็นประมวลกฎหมายการพิสดารของสาธารณรัฐฝรั่งเศส (พิชิตา จิตรินทร์มา) [pdf]
- ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองเสียงข้างน้อยในระบอบรัฐสภา: กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๓๕ ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (วรณาร สิงห์โต) [pdf]
- การรับรู้ ความร่วมมือ การศึกษาพฤติกรรมสังคมเพื่อสร้างความร่วมมือ ในการบังคับใช้กฎหมาย - (cooperative perspective) (ธรรมนิศย์ สุวัฒน์กุล) [pdf]
- ปัญหาการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทของเจ้าหนี้ที่ผู้กระทำความผิด (ศุภวัฒน์ สิงห์สูงงษ์) [pdf]

ข่าวประชาสัมพันธ์

Enterprise Portal

ชื่อผู้ใช้:

รหัสผ่าน:

สมัครสมาชิก | ลืมรหัสผ่าน? [Help](#)

กฎหมายทุกประเภท

By Update By Relevance

Advanced Search [Help](#)

วาระการประชุม

วาระการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พูดคุยเรื่องกฎหมาย

กรุณาส่งความคิดเห็นเรื่องกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มุ่งเน้น @ร่าง@รัราชบัญญัติไทยให้มีคุณภาพ

RO/RL | เสนอแนะฉบับ | สำนักพิมพ์น้อย | WEB MAIL | Site Map

๒๒๒
Lite Version

- ▷ องค์การ
- ▷ งานพัฒนาระบบบริหาร
- ▷ ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ▷ ศาสนาจารย์/คำพิพากษา
- ▷ กฎหมายสำหรับคนพิการ
- ▽ ห้องสมุดกฎหมาย
 - กฎมณเฑียรบาล
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 - พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด
 - ประมวลกฎหมาย
 - ปว./ปร./คปค.
 - สนธิสัญญา
 - กฎหมายอื่น ๆ
 - ผลงานวิจัย
 - คำแปลกฎหมายภาษาอังกฤษ
- ▷ ค้นหาคำพิพากษา
- ▷ Thai Code Annotated
- ▷ KM กฎกฤษฎีกา
- ▷ เกร็ดความรู้
- ▷ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ▷ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

หน้าหลัก > ร่างกฎหมายที่จัด...

ร่างกฎหมายที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น

- การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (รับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ ๙ ต.ค. ๖๐ ถึง วันที่ ๓๐ พ.ย. ๖๐)
- การรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- รับฟังความคิดเห็นหลักการและแนวคิดในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว
- ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์กรระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ.
- การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำกฎหมายเฉพาะในการบริหารจัดการขยะ
- พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ▶ กฎหมายสำหรับคนพิการ
- ▼ ห้องสมุดกฎหมาย
 - กฎมณเฑียรบาล
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 - พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด
 - ประมวลกฎหมาย
 - ป.ว./ป.ร./ค.ป.ค.
 - สนธิสัญญา
 - กฎหมายอื่น ๆ
 - ผลงานวิจัย
 - คำแปลกฎหมายภาษาอังกฤษ

- ▶ ดัชนีสืบค้นกฎหมายไทย
- ▶ Thai Code Annotated
- ▶ KM กฎญีกา
- ▶ เกร็ดความรู้
- ▶ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ▶ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
- ▶ E-book
- ▶ รมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

การรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายอาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

การรับฟังความคิดเห็น
 ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายอาเสพติด
 และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คำชี้แจง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาเสพติด พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว และได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ ออกเป็น ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาเสพติด พ.ศ.
๒. ร่างประมวลกฎหมายอาเสพติด
๓. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) (๒) กระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญ) (๓) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมองค์การระหว่างประเทศ) (๔) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) (๕) กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมการปกครอง) (๖) กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมคุมประพฤติ และสำนักงาน ป.ป.ส.) (๗) กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) (๘) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง) (๙) กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการแพทย์

บัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายอาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บันทึกสำนักงานประกอบร่าง ๖

:: ร่างครั้งที่ 1 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
 ++ทุกประเด็น
 ++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
 ++ทุกมาตรา
 ++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 2 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
 ++ทุกประเด็น
 ++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
 ++ทุกมาตรา
 ++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 3 ::

(๒๖)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 - พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด
 - ประมวลกฎหมาย
 - ปว./ปร./คปค.
 - สนธิสัญญา
 - กฎหมายอื่น ๆ
 - ผลงานวิจัย
 - คำแปลกฎหมายภาษาอังกฤษ
- ดัชนีสืบค้นกฎหมายไทย
 - Thai Code Annotated
 - KM กฎฎีกา
 - เกร็ดความรู้
 - ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
 - ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
 - E-book
 - รวมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

ร่างฯ ที่ สดก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ./....

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

เหตุผล

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และการดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กรทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงเห็นสมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่รวบรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมกับได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน นอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพและมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสียดายเสียดิน อัมเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ กำหนดให้มีระบบคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม

บันทึกสำนักงานประกอบร่างฯ

:: ร่างครั้งที่ 1 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
++ทุกประเด็น
++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 2 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
++ทุกประเด็น
++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 3 ::

- พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด
 - ประมวลกฎหมาย
 - ปว./ปร./คปด.
 - สนธิสัญญา
 - กฎหมายอื่น ๆ
 - ผลงานวิจัย
 - คำแปลกฎหมายภาษาอังกฤษ
- ดัชนีสืบค้นกฎหมายไทย
 - Thai Code Annotated
 - KM กฎฎีกา
 - เกร็ดความรู้
 - ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
 - ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
 - E-book
 - รวมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

ภาค ๑
การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

ลักษณะ ๑
บทบัญญัติทั่วไป

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้
"ยาเสพติด" หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย
"ยาเสพติดให้โทษ" หมายความว่า สารเคมี พืช หรือวัตถุนิตใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้ว
ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ
มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา
และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย
แต่ไม่หมายความรวมถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ตามกฎหมาย
ว่าด้วยยา
"วัตถุออกฤทธิ์" หมายความว่า วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็น
สิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์
"สารระเหย" หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่อาจนำไปใช้เพื่อบำบัด
ความต้องการของร่างกายหรือจิตใจซึ่งทำให้สุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลง
"ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า ความผิดตามที่บัญญัติไว้
ในประมวลกฎหมายนี้
"ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า ความผิดเกี่ยวกับการผลิต
นำเข้าไป ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เว้นแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ
และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย
"ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด" หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สิน
ที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง

สำนักงานคณะกรรมการ...

:: ร่างครั้งที่ 1 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
++ทุกประเด็น
++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 2 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
++ทุกประเด็น
++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 3 ::

(๐๒)

- ▷ เกร็ดความรู้
- ▷ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ▷ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
- ▷ E-book
- ▷ รวมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

- ++ทุกประเด็น
- ++เฉพาะบางประเด็น
- ความคิดเห็นรายมาตรา
- ++ทุกมาตรา
- ++เฉพาะบางมาตรา
- :: ร่างครั้งที่ 3 ::

ภาค ๒
การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

ลักษณะ ๑
บทบัญญัติทั่วไป

มาตรา ๑๐๓ ในภาคนี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น
"การบำบัดรักษา" หมายความว่า การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งรวมถึงตลอดถึง
การคัดกรอง การประเมินความรุนแรง การบำบัดด้วยยา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การลดอันตรายจากยา
เสพติด และการติดตามหลังการบำบัดรักษา

"การฟื้นฟูสมรรถภาพ" หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการบำบัดพฤติกรรม
การเสพยาเสพติด และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

"การฟื้นฟูสภาพทางสังคม" หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการส่งเสริม
สนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย
การศึกษา อาชีพ ตลอดจนการติดตามดูแลช่วยเหลือจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคม
ได้อย่างปกติสุข

"สถานพยาบาลยาเสพติด" หมายความว่า โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
กำหนดให้เป็นสถานที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

"สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด" หมายความว่า สถานพยาบาล สถานฟื้นฟู
หรือสถานที่อื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟู
ผู้ติดยาเสพติดกำหนดให้เป็นสถานที่ทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

"ศูนย์คัดกรอง" หมายความว่า สถานที่คัดกรองการใช้ยาเสพติด

"ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม" หมายความว่า สถานที่ทำการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

แก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

- ▷ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ▷ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
- ▷ E-book
- ▷ รวมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

ภาค ๓
บทกำหนดโทษ

ลักษณะ ๑
บทบัญญัติทั่วไป

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: จำนวนครั้งที่ 3 ::

มาตรา ๑๒๒ ผู้ใดกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะกระทำ
นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ถ้าปรากฏว่า

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย
หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือ

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำให้ประสงฆ์ให้ความผิดเกิดขึ้น
ในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมาย
ของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักร
และได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๓ ในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

(๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด

(๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่หรือวัตถุใด ๆ
เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิด หรือเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ

(๓) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ที่ประชุม ที่ทำนุ หรือที่ซ่อนเร้นเพื่อช่วยเหลือ
หรือให้ความสะดวกแก่ผู้กระทำความผิด หรือเพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดพ้นจากการถูกจับกุม

(๔) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำความผิดเพื่อประโยชน์
หรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิด หรือเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ

(๓๒)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด
- ประมวลกฎหมาย
- ปว./ปร./คปด.
- สนธิสัญญา
- กฎหมายอื่น ๆ
- ผลงานวิจัย
- คำแปลกฎหมายภาษาอังกฤษ

- ▷ ดัชนีสืบค้นกฎหมายไทย
- ▷ Thai Code Annotated
- ▷ KM กฎหมาย
- ▷ เกร็ดความรู้
- ▷ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- ▷ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
- ▷ E-book
- ▷ รมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

ร่างฯ ที่ สกค. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่/....

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรมคดีอาชญากรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรมคดีอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้
(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาอาชญากรรมและครอบครัว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ และมาตรา ๔)
(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "อาชญากรรม" "กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรม" "ความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม" และ "เจ้าพนักงาน" (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)
(๓) เพิ่มบทนิยามคำว่า "กรรมการ ป.ป.ส." "คณะกรรมการ ป.ป.ส." และ "เลขาธิการ ป.ป.ส." ระหว่างบทนิยามคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม" และคำว่า "เจ้าพนักงาน" และเพิ่มบทนิยามคำว่า "เจ้าพนักงาน ป.ป.ส." ระหว่างบทนิยามคำว่า "เจ้าพนักงาน" และคำว่า "ศาลอุทธรณ์" (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)
(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรากรรมาธิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)
(๕) เพิ่มหน้าที่และอำนาจของกรรมาธิการ ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. (เพิ่มหมวด ๒/๑ หน้าที่และอำนาจของกรรมาธิการ ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มาตรา ๑๗/๑ ถึงมาตรา ๑๗/๗)
(๖) เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการแสดงตนของจำเลยต่อเจ้าพนักงานศาล
ในขณะยื่นอุทธรณ์ ยื่นคำขออนุญาตฎีกา และยื่นฎีกา (เพิ่มมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๘/๑)
(๗) ยกเลิกการบังคับโทษปรับ (ยกเลิกหมวด ๕ การบังคับโทษปรับ มาตรา ๒๑)

เหตุผล

บันทึกสำนักงานประกอบร่างฯ

:: ร่างครั้งที่ 1 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
++ทุกประเด็น
++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 2 ::

ความคิดเห็นรายประเด็น
++ทุกประเด็น
++เฉพาะบางประเด็น

ความคิดเห็นรายมาตรา
++ทุกมาตรา
++เฉพาะบางมาตรา

:: ร่างครั้งที่ 3 ::

(๓๓)

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด
และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดวิธีในการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยได้ออกประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อกำหนดวิธีการในการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๒ ฉบับ คือ

๑. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. ประกาศเชิญหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ส. (www.oncb.go.th) วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

๒. ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น : ระหว่างวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๓. วิธีการแสดงความคิดเห็น : สามารถส่งความคิดเห็นตามแบบแสดงความคิดเห็นท้ายประกาศนี้ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ผ่านช่องทาง (เลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง) ดังต่อไปนี้

๓.๑ ทางโทรสารหมายเลข ๐๒ ๒๔๕ ๙๔๑๓

๓.๒ นำส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ “สำนักงาน ป.ป.ส. (กองกฎหมาย) เลขที่ ๕ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๓.๓ ผ่านทางระบบเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (www.oncb.go.th)

๓.๔ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านกวีพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๑ ครั้ง ในระหว่างวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นทั้งสิ้น ๒๘ วัน

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

กลุ่มเป้าหมายที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกด้าน ทั้งด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านวิชาการ และด้านสังคมอื่นๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมีกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ส่งร่างกฎหมายดังกล่าวให้หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งสิ้น ๗๒ หน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
๒. กองบัญชาการกองทัพไทย
๓. กองทัพบก
๔. กองทัพเรือ
๕. กองทัพอากาศ
๖. กรมพระธรรมนูญ
๗. กรมศุลกากร
๘. กรมสรรพากร
๙. สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๑๐. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๑๒. กรมการปกครอง
๑๓. กรมที่ดิน
๑๔. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๕. สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๖. กรมคุมประพฤติ
๑๗. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๑๘. กรมบังคับคดี
๑๙. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๒๐. กรมราชทัณฑ์
๒๑. สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๒. สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
๒๓. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
๒๔. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๕. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒๖. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒๗. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๒๘. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๙. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓๐. มหาวิทยาลัยมหิดล
๓๑. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓๒. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๓๓. มหาวิทยาลัยนเรศวร
๓๔. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓๕. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๓๖. กรมการแพทย์
๓๗. กรมควบคุมโรค
๓๘. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๓๙. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
๔๐. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
๔๑. กรมสุขภาพจิต
๔๒. กรมอนามัย
๔๓. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๔๔. องค์การเภสัชกรรม
๔๕. แพทยสภา
๔๖. สภานาฬิกา
๔๗. กระทรวงอุตสาหกรรม
๔๘. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
๔๙. กรมโรงงานอุตสาหกรรม
๕๐. สำนักนายกรัฐมนตรี
๕๑. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๕๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕๓. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๕๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๕๕. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕๖. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
๕๗. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๕๘. สำนักงานอัยการสูงสุด
๕๙. สำนักงานศตียาเสพติด
๖๐. ศาลยุติธรรม
๖๑. สำนักงานศาลยุติธรรม
๖๒. ประธานแผนกคดียาเสพติดในศาลอุทธรณ์
๖๓. ศาลอาญา
๖๔. กรุงเทพมหานคร
๖๕. การกีฬาแห่งประเทศไทย
๖๖. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๖๗. สภาเกษตรกรแห่งชาติ
๖๘. หอการค้าไทย
๖๙. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๗๐. ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา

๗๑. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

๗๒. มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์

โดยมีหน่วยงานและบุคคลทั่วไปร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายดังกล่าว ตามแบบแสดงความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๔๕๗ ราย แยกเป็น

๑. ทางโทรสาร นำส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ รวมทั้งสิ้น ๑๑๓ ราย

๒. ทางระบบเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(www.oncb.go.th) จำนวน ๓๔๔ ราย

โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยเชิญผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งด้านความมั่นคง ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษาและวิชาการ รวมถึงด้านสังคม ในมิติต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในวันดังกล่าว รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๘๒ คน

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดให้มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ตามเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวมทั้งสิ้น ๒๕ ประเด็น แยกเป็น

๑. ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

(มาตรา ๑ – มาตรา ๒๒) จำนวน ๑ ประเด็น

๒. ความเห็นต่อร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

(มาตรา ๑ – มาตรา ๑๘๒) จำนวน ๑๗ ประเด็น

๓. ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(มาตรา ๑ – มาตรา ๑๑) จำนวน ๗ ประเด็น

โดยมีรายละเอียดหัวข้อที่ขอรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

๒. ความเห็นต่อร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

ภาค ๑ การป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

๒.๑ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

(มาตรา ๑ – มาตรา ๓)

๒.๒ ลักษณะ ๒ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(มาตรา ๔ – มาตรา ๑๔)

๒.๓ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป

หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด

หมวด ๓ ประเภทของยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

(มาตรา ๑๕ – มาตรา ๓๐)

๒.๔ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

หมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียน

หมวด ๕ ตำรับวัตถุออกฤทธิ์

หมวด ๖ ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม มาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

(มาตรา ๓๑ - มาตรา ๕๓)

๒.๕ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๗ มาตรการควบคุมพิเศษ

(มาตรา ๕๔ - มาตรา ๖๒)

๒.๖ ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๑ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๒ มาตรการตรวจสอบทรัพย์สิน

(มาตรา ๖๓ - มาตรา ๘๒)

๒.๗ ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๓ กองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(มาตรา ๘๓ - มาตรา ๘๕)

๒.๘ ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือ

ลักษณะ ๕ นำผ่านซึ่งยาเสพติด

ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย

ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการเสพและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

(มาตรา ๘๖ - มาตรา ๑๐๒)

ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

๒.๙ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

ลักษณะ ๒ คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

(มาตรา ๑๐๓ - มาตรา ๑๑๐)

๒.๑๐ ลักษณะ ๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

ลักษณะ ๔ การฟื้นฟูสภาพทางสังคม

(มาตรา ๑๑๑ - มาตรา ๑๑๘)

๒.๑๑ ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

(มาตรา ๑๑๙ - มาตรา ๑๒๑)

ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

๒.๑๒ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

(มาตรา ๑๒๒ - มาตรา ๑๓๒)

๒.๑๓ ลักษณะ ๒ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์

ลักษณะ ๓ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม มาตรฐาน

ลักษณะ ๓ หรือเสื่อมคุณภาพ

(มาตรา ๑๓๓ - มาตรา ๑๔๑)

๒.๑๔ ลักษณะ ๔ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง
ลักษณะ ๔ หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติด

ลักษณะ ๕ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับสารระเหย

(มาตรา ๑๔๒ - มาตรา ๑๕๕)

๒.๑๕ ลักษณะ ๖ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

ลักษณะ ๗ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด

ลักษณะ ๗ เพื่อเสพ

ลักษณะ ๘ บทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง หรือ

ลักษณะ ๘ ใช้กำลังบังคับ ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

(มาตรา ๑๕๖ - มาตรา ๑๗๐)

๒.๑๖ ลักษณะ ๙ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ลักษณะ ๑๐ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ลักษณะ ๑๑ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

(มาตรา ๑๗๑ - มาตรา ๑๘๑)

๒.๑๗ ลักษณะ ๑๒ การบังคับโทษปรับ

(มาตรา ๑๘๒ - มาตรา ๑๘๓)

๓. ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดยาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาความเยาวชนและครอบครัว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ และมาตรา ๔)

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ยาเสพติด” “กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” “ความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด” และ “เจ้าพนักงาน” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๓.๓ เพิ่มบทนิยามคำว่า “กรรมการ ป.ป.ส.” “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” “เลขาธิการ ป.ป.ส.” และ
“เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๓.๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรการรักษาการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

๓.๕ เพิ่มหน้าที่และอำนาจของกรรมการ ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และ
เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. (เพิ่มหมวด ๒/๑ หน้าที่และอำนาจของกรรมการ ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส.
รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มาตรา ๑๑/๑ ถึงมาตรา ๑๑/๗)

๓.๖ เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการแสดงตนของจำเลยต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์ ยื่นคำขอ
อนุญาตฎีกา และยื่นฎีกา (เพิ่มมาตรา ๑๕/๑ และมาตรา ๑๙/๑)

๓.๗ ยกเลิกการบังคับโทษปรับ (ยกเลิกหมวด ๕ การบังคับโทษปรับ มาตรา ๒๑)

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

๑. ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

๑. มาตรา ๓

ไม่ควรใช้ระยะเวลาจนถึง ๑๘๐ วันนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพราะกฎหมายนี้ คณะรัฐมนตรีรับหลักการตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ไม่ควรทิ้งระยะเวลานานจะเสียเวลา

คำชี้แจง

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดในการบังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๓ โดยให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และการบังคับใช้ในลักษณะของบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๘ โดยให้การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ภายในระยะเวลาไม่เกินสองปี เนื่องจากระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาสำหรับการพิจารณาออกอนุบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายยาเสพติด ทั้งนี้ โดยปกติแล้ว การบัญญัติกฎหมายจะมีลักษณะของการกำหนดวันสำหรับการใช้บังคับกฎหมาย หรือการกำหนดในบทเฉพาะกาล อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น สำนักงาน ป.ป.ส. รับฟังความคิดเห็นจากหลายภาคส่วน ซึ่งมีความเห็นว่าเป็นการใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างนาน แต่เนื่องจากประมวลกฎหมายยาเสพติดเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญ และมีกฎหมายลำดับรองที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและสร้างความรับรู้ให้แก่ทั้งหน่วยงานและประชาชน รับทราบถึงหลักการและแนวนโยบายใหม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้จึงเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว ในการนี้ หลักการดังกล่าวมีความสำคัญและอาจถูกหยิบยกมาพิจารณาในชั้นแปรญัตติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๒. มาตรา ๖

- ไม่ควรบัญญัติให้ผูกกับคำสั่งหรือประกาศของสำนักงาน ก.พ. และไม่ต้องเทียบในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากไม่เท่ากันอยู่แล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. ได้น้อยกว่าหน่วยงานอื่น ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งก็สมควรได้คำตอบแทนเลย ไม่ต้องบัญญัติมากนัก อำนวยหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ส. เรื่องนโยบายแผนวิชาการติดตามประสานต่างประเทศ แต่การได้รับคำตอบไปลงเรื่องในเรื่องเงินตอบแทนในงานปฏิบัติที่มีความเสี่ยง ๑๓ ภารกิจ ตามประกาศสำนักงาน ก.พ. ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบาท ป.ป.ส. มาตรา ๑๒ ของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

- ในเรื่องการให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และกำหนดให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ควรใช้วิธีกำหนดเป็นเรื่องๆ ไป เพราะแต่ละเรื่องคล้ายกับสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ให้มีวิธีกำหนดเงินเพิ่มเป็นผลงานในแต่ละเรื่อง เพื่อเน้นแรงจูงใจ แทนการรับเงินเพิ่มโดยรวม น่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพมากกว่า

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๖ ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เพราะไม่ควรมากำหนดไว้ในกฎหมายยาเสพติด และการกำหนดดังกล่าวควรให้มีความชัดเจน และควรไปบัญญัติใน พ.ร.บ. จัดตั้งองค์กร ไม่ควรมาบัญญัติในร่างฉบับนี้

คำชี้แจง

การร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด และการร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด เป็นการร่างโดยนำแนวทางของหน่วยงานใกล้เคียง เช่น สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ง. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยนำหลักการของหน่วยงานดังกล่าวเป็นต้นแบบของการร่างกฎหมาย โดยการกำหนดคำตอบแทนพิเศษนั้น เป็นลักษณะเงินที่แตกต่างจากคำตอบแทนของสำนักงาน ก.พ. ในเรื่องของคำตอบแทนพิเศษ (ค่าเสี่ยงภัย) ซึ่งเป็นคำตอบแทนในการปฏิบัติราชการปกติ แต่เนื่องจากตามมาตรา ๖

เป็นคำตอบแทนที่เทียบจากเงินคำตอบแทนในกระบวนการยุติธรรม และเทียบเคียงกับหน่วยงานอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม ในการนี้ เพื่อให้การกำหนดคำตอบแทนที่เหมาะสมกับค่าของงานซึ่งมีลักษณะเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม การค้นจับกุม และการตรวจสอบเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรม ด้วยเหตุผลและการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และเทียบเท่ากับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน จึงเห็นควรให้มีการกำหนดเงินคำตอบแทนตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษดังกล่าวขึ้น

สำหรับผู้ที่ได้รับเงินคำตอบแทนตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษนั้น จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และมีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม การสืบสวนสอบสวน การค้นจับกุม และการตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรม ดังนั้น บทบัญญัติดังกล่าวมีความชัดเจน สำนักงาน ป.ป.ส. จึงยังคงยืนยันในหลักการเดิม

๓. มาตรา ๘

- การกำหนดให้ดำเนินการออกกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใน ๒ ปี เป็นระยะเวลาที่นานเกินไป ควรต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว อย่างน้อยควรให้แล้วเสร็จภายในไม่เกิน ๑๘๐ วัน หรือ ๖ เดือน นับแต่วันที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ประกาศใช้

- ในส่วนของมาตรา ๘ กำหนดให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นั้น เห็นว่าล่าช้าเกินไปอาจเกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติได้ และการดำเนินการดังกล่าวอาจล่วงเลยระยะเวลา ๒ ปี เนื่องจากกำหนดเวลาตามมาตรา ๘ วรรคสอง เป็นระยะเวลาเร่งรัด ไม่ใช่ระยะเวลาบังคับ

คำชี้แจง

การกำหนดบทเฉพาะกาลในมาตรา ๘ นั้น เพื่อรองรับการออกอนุบัญญัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดให้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกินสองปี ในการนี้ เป็นระยะเวลาที่ถูกกำหนดไว้และอาจดำเนินการแล้วเสร็จก่อนระยะเวลาดังกล่าว อีกทั้ง บทบัญญัติตามกฎหมายเดิมยังคงสภาพและสามารถใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติใหม่ การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมแล้วและสำนักงาน ป.ป.ส. ยังคงยืนยันในหลักการเดิม

๔. มาตรา ๑๒

- การที่กำหนดให้คำขอใด ๆ ที่ยื่นไว้ตามกฎหมายเดิม ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาต ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับนี้ และในเรื่องคำขอที่มีข้อแตกต่างไปจากคำขออนุญาตท้ายประมวลกฎหมายยาเสพติด “ให้ผู้อนุญาตสั่งให้ผู้ขออนุญาต แก้ไขเพิ่มเติมคำขออนุญาตเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้” เนื่องจากการยื่นคำขอที่ได้ดำเนินการไปแล้ว มีการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของคำขอไปแล้ว ดังนั้น มาตรา ๑๒ อาจกระทบต่อประชาชนในฐานะผู้ขออนุญาต ซึ่งการดำเนินการอาจต้องใช้เวลาจึงเห็นควรทบทวนความจำเป็นในการให้ผู้ขออนุญาตและได้ดำเนินการตามกฎหมายเดิมที่อยู่ระหว่างการพิจารณานั้น ให้ดำเนินการต่อไปโดยไม่จำเป็นต้องเริ่มดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่

คำชี้แจง

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดหลักการเพื่อรองรับการใช้สิทธิของประชาชน โดยคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้แล้วนั้น บทบัญญัติกำหนดให้มีการพิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ แต่เฉพาะกรณีที่มีความแตกต่างไปจากคำขออนุญาตตามประมวลกฎหมายยาเสพติด กฎหมายบัญญัติให้ผู้อนุญาต สามารถขอให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมคำขออนุญาตได้ เพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยสำนักงาน ป.ป.ส.

พิจารณาเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดหลักในการรับรองการใช้สิทธิของประชาชนที่เหมาะสมแล้ว
ในการนี้ จึงยังคงยืนยันในหลักการเดิม

๕. มาตรา ๑๕

- ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการต่าง ๆ ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง อาจเป็นการ
รวบอำนาจให้กับภาครัฐจนเกินสมควร ในหลักการต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้มีกรรมการ
ครบองค์ประกอบเสียก่อนจึงจะถือว่าคณะกรรมการเหล่านั้นเป็นคณะกรรมการโดยชอบ มิใช่กรรมการ
โดยตำแหน่งเท่านั้น

คำชี้แจง

เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายในระยะแรกเพื่อให้สำเร็จผลได้ ตามนโยบายแนวใหม่และ
นโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในการนี้
การกำหนดคณะกรรมการต่างๆ จำต้องกำหนดจากตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อความมั่นคง ผู้แทนจากหน่วยงาน
ด้านการปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนจากหน่วยงานที่ดูแลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด และหาก
คณะกรรมการฯ ที่ได้กำหนดขึ้นนั้นยังมีองค์ประชุมไม่ครบ ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในชุดเดิม สามารถ
ดำเนินการต่อไปได้ และดำเนินการในเรื่องเท่าที่จำเป็นเพื่อมิให้กระบวนการและการบริหารจัดการขาดช่วง
ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาเห็นว่าระยะเวลาในการแต่งตั้งกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น สามารถดำเนินการ
และใช้ระยะเวลาไม่นานนัก สำหรับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หากแนวโน้มหรือ
ทิศทางของนานาอารยประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไป สำนักงาน ป.ป.ส. ก็จะปรับเปลี่ยนรูปแบบของการบริหาร
จัดการให้สอดคล้องต่อไป

๖. มาตรา ๑๘

- การกำหนดเกี่ยวกับองค์กรและคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจที่และปฏิบัติงาน
ที่ค้างอยู่ไปจนกว่าจะเสร็จสิ้น รวมถึงกรรมการที่ไม่ครบองค์ประกอบ และงานเดิมยังมีอยู่ในหน้าที่และมีอำนาจ
ดำเนินการอยู่ต่อไปจนกว่าจะเสร็จสิ้นนั้น ไม่เห็นด้วย เนื่องจากกฎหมายที่มีอยู่เดิมเป็นระบบบังคับห้าม
ซึ่งขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและหลักผู้เสพคือผู้ป่วย จึงไม่ควรนำมาใช้เมื่อมีการบังคับตามกฎหมายใหม่
และในเรื่องสถานที่การตรวจพิสูจน์และการควบคุมตัวที่ขัดต่อหลักการสากลโดยสิ้นเชิง ดังนั้น เมื่อกฎหมายใหม่
ใช้บังคับ ซึ่งเป็นผลดีแก่ผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดมากกว่า ก็ควรบัญญัติให้กฎหมายมีผลใช้บังคับในทันที
เพราะเวลาที่จะมีผลมาใช้ในภายหลังเกิดจากรัฐโดยตรง และเป็นปัญหาที่สามารถจะป้องกันมิให้เกิดได้ หากรัฐ
มีความจริงใจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

คำชี้แจง

การกำหนดบทเฉพาะกาลดังกล่าว มีไว้เพื่อให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๘ นั้น สามารถ
ดำเนินงานได้อยู่ต่อไปจนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ หากไม่มีการกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวไว้ อาจทำให้เกิด
ความลักลั่นของการบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้ที่จะต้องเข้ารับการบำบัดจะต้องเข้าระบบตามประมวลกฎหมาย
ยาเสพติดฉบับใหม่นั้น จะพิจารณาจากการตั้งข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดว่าเกิดขึ้นก่อนหรือภายหลังวันที่กฎหมาย
มีผลบังคับใช้ โดยพิจารณาจากผู้เข้ารับการบำบัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการนั้น มีอยู่ในระบบไม่มากนัก การที่
คงบทบัญญัติไว้เพื่อให้เกิดความเหมาะสม

๗. มาตรา ๒๐

หลักของโทษทางอาญาของกฎหมาย ให้ใช้กฎหมายที่เป็นคุณกับผู้กระทำความผิด ทำไม่ต้องใช้กฎหมายเก่าจนคดีถึงที่สุด ถ้ากฎหมายมีคุณ แม้ศาลจะตัดสินแล้วและคดียังไม่ถึงที่สุด ก็ให้ใช้กฎหมายใหม่ตัดสินคดี

คำชี้แจง

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ซึ่งวางหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด โดยการบัญญัติมาตรา ๒๐ นี้ ในชั้นของคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเห็นว่าควรใช้กฎหมายเดิมต่อไปจนกว่ากระบวนการจะแล้วเสร็จ เพื่อให้การดำเนินการตามหลักกฎหมายเดิมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในการนี้ หากพิจารณาเห็นว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ และเห็นควรนำหลักการดังกล่าวเสนอเข้าพิจารณาในชั้นแปรญัตติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๘. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดในทางการแพทย์และสุขภาพ และการเพิ่มความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในการดำเนินการเกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยงและการดูแลรักษาผู้เสพยาเสพติด รวมถึงการเพิ่มการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพรที่มีสารเสพติดมาเป็นยารักษาผู้ป่วย นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบและได้แสดงความเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรองและที่เกี่ยวข้อง

- ความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยกำหนดปริมาณไว้หากเกินปริมาณที่กำหนด ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้เพื่อจำหน่ายนั้น บางกรณีอาจเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้กระทำความผิดบางคนที่มีไว้เพื่อเสพ ควรกำหนดโทษให้เป็นไปตามจำนวนยาเสพติด ที่มีไว้ในครอบครอง จะเป็นการเหมาะสมกว่าให้สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อจำหน่าย

คำชี้แจง

เนื่องจากหลักการและเหตุผลเกี่ยวกับการบัญญัติประมวลกฎหมาย เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดสอดคล้องกับมาตรการในการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยหลักการตามที่ได้เสนอนั้น เป็นหลักการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาไม่ขัดข้องหากจะมีการปรับแก้ในชั้นของการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรับความเห็นเพื่อพิจารณาปรับปรุงเกี่ยวกับแนวทางของการประชาสัมพันธ์และการสร้างความรับรู้ให้กับประชาชน

สำหรับความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดบทสันนิษฐานนั้น เนื่องจากเป็นบทสันนิษฐานเด็ดขาดที่ไม่เหมาะสมและกระทบต่อสิทธิของประชาชน เนื่องจากเป็นบทสันนิษฐานในลักษณะที่เป็นโทษ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องยกเลิกบทสันนิษฐานดังกล่าว เพื่อให้เกิดความยุติธรรม

๒. ความเห็นต่อร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

ภาค ๑ การป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด๒.๑ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

(มาตรา ๑ - มาตรา ๓)

๑. บทนิยามคำว่า “ยาเสพติด”

- คำว่า “ยาเสพติด” เป็นคำที่ใช้เพื่อสื่อความหมายหรือสร้างความเข้าใจในทางที่ผิด ๆ เป็นคำที่ใช้ติตราบาปสำหรับคนที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในทำนองเดียวกับ “ยาบ้า” ควรจะใช้เพียงคำว่า “ยาเสพติด” หรือ “สารเสพติด” น่าจะมีความเหมาะสมและถูกต้องมากกว่า

- ควรแก่นิยามคำว่า “ยาเสพติด” แก่ไขเป็น “สารเสพติด โดยให้หมายความว่า ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย เพราะคำว่า “สารเสพติด” มีความหมายที่กว้างกว่ายาเสพติด นิยามที่บัญญัติไว้ ไม่ถูกต้องตามความหมายที่แท้จริงตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะสารระเหย ไม่ถือเป็นยาเสพติดตามกฎหมาย ยาเสพติดระหว่างประเทศ เพราะการสูดดมหรือเสพสารระเหยเข้าสู่ร่างกาย ย่อมก่อให้เกิดแต่ผลเสีย เพียงอย่างเดียว ไม่มีผลดีแต่ประการใด

คำชี้แจง

เห็นด้วย นิยาม “ยาเสพติด” เป็นหลักการสาระสำคัญของประมวลกฎหมายฉบับนี้ และอาจ มีการปรับแก้บางส่วนของไขหลักการสำคัญ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง

ประการแรก การเป็นกฎหมายพิเศษหรือกฎหมายเฉพาะ ต้องกำหนดขอบเขตชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกฎหมายอื่นที่ใกล้เคียงกัน เช่น กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วย ควบคุมโรคภัย เป็นต้น

ประการที่สอง พันธกรณีตามอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านควบคุมยาเสพติด ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและได้อนุวัติการกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้สอดคล้องแล้ว

ประการที่สาม เปรียบเทียบกับกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่เคยบังคับใช้อยู่และไม่มีประเด็น ปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตการบังคับใช้ รวมทั้งศึกษากฎหมายของประเทศต่างๆที่บัญญัติในเรื่องเดียวกัน

เมื่อได้พิจารณาหลักการทั้งสามประการแล้ว ร่างบทนิยามเป็นขอบเขตของประมวล กฎหมายฉบับนี้ อย่างไรก็ตามเรื่องนี้เป็นประเด็นสำคัญเห็นควรหยิบยกขึ้นพิจารณาแปรญัตติ ในชั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต่อไป

๒. บทนิยามคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ”

- ควรแก้ไขคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” แก่ไขเป็น “ยาเสพติด” และให้หมายความว่า สารเคมี พิษ หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาด การเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดด้วย แต่จะไม่ หมายความว่ารวมถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยยา ซึ่งการกำหนดนิยาม “ยาเสพติดให้โทษ” เป็นนิยามที่ไม่สอดคล้องกับหลักวิชาการ เนื่องจากยาเสพติดมีทั้ง คุณประโยชน์และโทษ ขึ้นอยู่วิธีการนำมาใช้ ความรู้ของผู้ใช้ยาเสพติด ยาเสพติดให้โทษตาม พ.ร.บ. ยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ บางชนิดมีคุณประโยชน์มากกว่าโทษ เช่น พิษกระท่อม กัญชา แต่กลับถูกจัดให้เป็นยาเสพติด ให้โทษประเภทที่ ๕

- ควรกำหนดบทนิยามให้ครอบคลุมถึงองค์ประกอบของความผิด เช่น นิยามคำว่า “ยาเสพติด ให้โทษ” ชนิดต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร การกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างไร

- นิยาม “ยาเสพติดให้โทษ” ที่รวมพิษ แต่คำจำกัดความจะต้องมีความต้องการเสพทั้งทาง ร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง มีความขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ที่จะทำให้ไม่เข้าในข้อนิยามของยาเสพติดให้โทษ

คำชี้แจง

เห็นด้วย นิยาม “ยาเสพติดให้โทษ” เป็นหลักการสาระสำคัญของประมวลกฎหมายฉบับนี้ และอาจมีการปรับแก้บางส่วนของไขหลักการสำคัญ

อย่างไรก็ตามเรื่องนี้เป็นประเด็นสำคัญเห็นควรหยิบยกขึ้นพิจารณาแปรญัตติ ในชั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต่อไป

๓. บทนิยามคำว่า “ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด”

นิยามคำว่า “ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” ปัญหาการตีความในส่วนของ “มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด” (ครอบครองธรรมดา) กับ “เว้นแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ” การครอบครองโดยมีพฤติการณ์หรือจำนวนปริมาณเท่าใดจึงจะชื่อว่า มีไว้เพื่อเสพ

คำชี้แจง

บทนิยามดังกล่าวใช้สำหรับมาตรการสมคบ มาตรการริบทรัพย์สินซึ่งเป็นมาตรการพิเศษ ดำเนินการต่อกลุ่มผู้กระทำความผิดที่ร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักค้า ผู้ผลิตหรือนายทุน ไม่รวมกลุ่มที่มียาเสพติดจำนวนเล็กน้อย ไม่เกินตามกำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๑๖๑ วรรคสอง ซึ่งสันนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ เนื่องจากกฎหมายถือว่าเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงและประสงค์จะใช้มาตรการลดทอนความอาญาเช่นเดียวกับผู้เสพ

๔. บทนิยามคำว่า “ผลิต”

- นิยามคำว่า “ผลิต” ให้แก้ไขโดยเพิ่มคำว่า “เก็บเกี่ยว” หลังคำว่า “ปลูก” เพื่อให้สอดคล้อง กับนิยามตามกฎหมายยาเสพติดระหว่างประเทศคือ “อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ.๑๙๖๑” (Single Convention on Narcotic Drugs, ๑๙๖๑)

- นิยามคำว่า “ผลิต” เห็นว่าต้องรวมถึงการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุด้วย เพื่อให้ยังอยู่ในสภาพที่เหมาะสมก่อนจ่ายให้ผู้ป่วย ไม่เกิดการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุล่วงหน้าเพราะอาจทำให้ยาเสื่อมคุณภาพก่อนถึงมือผู้ป่วย

คำชี้แจง

นิยามคำว่า “ผลิต” ยังคงหลักการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเดิม และประกอบกับการจำหน่ายและการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งเป็นการกระทำที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว มีความเหมาะสม เพียงพอที่จะใช้บังคับได้ ไม่จำเป็นต้องขยายความนิยามดังกล่าวเพิ่มเติมอีก

การแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุ ไม่รวมอยู่ในนิยาม ผลิต แต่ถือว่าเป็นการจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง แล้วแต่พฤติการณ์

๕. บทนิยามคำว่า “จำหน่าย”

- นิยามคำว่า “จำหน่าย” ควรแก้ไขโดยตัดคำว่า “รวมถึง” หลังคำว่า “แลกเปลี่ยน” ออกไป เพื่อให้กะทัดรัด

- นิยามคำว่า “จำหน่าย” เห็นว่าต้องตัดคำว่า “โดยมีสิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่น” เพราะอาจใช้เป็นข้ออ้างในการกระทำผิด เช่น แจกให้เสพกันโดยเสนาหา

- คำนิยาม “จำหน่าย” ในเรื่อง “การให้” จะเป็นความผิดฐานจำหน่าย การให้ต้องมีสิ่งตอบแทน การเดินยาหรือการให้ที่ไม่มีหลักฐาน หรือหาหลักฐานมาพิสูจน์ว่าเป็นการให้ที่มีสิ่งตอบแทนจึงอาจไม่เป็นความผิดฐานจำหน่ายอีกต่อไป

- แม้บทบัญญัติมาตรา ๒๐ กำหนดให้บทบัญญัติที่ให้ถือว่าและให้สันนิษฐานว่าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่าย ตามพ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ตาม พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่แก้ไขใหม่จะยกเลิกก็ตาม แต่คำนิยามในมาตรา ๑ คำว่า “จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน ฯลฯ และหมายความรวมถึงมีไว้เพื่อจำหน่าย ความหมายอื่นๆ เช่น ขาย มีการส่งมอบทรัพย์สิน การมีไว้เพื่อจำหน่ายหมายถึงครอบครอง การใช้คำว่าจำหน่ายจึงเน้นฐานความผิด การร่างคำฟ้อง เมื่อใส่คำว่า

จำหน่าย เมื่อจำเลยมีเพียงครอบครอง การอธิบายฟ้องให้จำเลยสามารถเข้าใจยาก ควรแยก “มิไว้ครอบครอง เพื่อจำหน่าย” แยกออกจาก “จำหน่าย”

คำชี้แจง

เห็นควรคงคำว่า แลกเปลี่ยน ในนิยามคำว่า จำหน่าย

เห็นด้วย หากจะปรับบทนิยาม จำหน่าย ครอบคลุมการขาย แลกเปลี่ยน จำย แจกหรือให้ เท่านั้น อย่างไรก็ตามเรื่องนี้ประเด็นสำคัญเห็นควรหยิบยกขึ้นพิจารณาแปรญัตติ ในชั้นคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต่อไป

๖. บทนิยามคำว่า “การนำผ่าน”

- บทนิยามเกี่ยวกับ “การนำผ่าน” แม้ว่าเป็นการนำผ่าน โดยการขนส่งส่วนบุคคลระหว่างประเทศ คือเป็นการนำผ่านภายใต้บทนิยามของ นำผ่าน ของมาตรา ๑ มิเช่นนั้นอาจเป็นช่องทางให้องค์กรเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งมีทุนทรัพย์สูง อาศัยช่องทางการนำผ่านโดยการขนส่งส่วนบุคคลระหว่างประเทศในการขนส่งยาเสพติดผ่านประเทศไทยได้

- บทนิยามคำว่า นำผ่าน ที่ให้ความหมายว่า ไม่รวมถึงการนำหรือส่งยาเสพติดผ่านราชอาณาจักร โดยมีได้มีการขนถ่ายออกจากอากาศยานที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศนั้น จะมีการขนถ่ายโดยอากาศยานส่วนตัว จะต้องตามนิยามนี้หรือไม่ ทางน้ำด้วยหรือไม่ และทางบกด้วยหรือไม่

- เห็นควรกำหนดความหมายคำว่า “นำผ่าน” ให้ชัดเจนเพราะอาจมีความคลาดเคลื่อนกับลักษณะการที่แท้หรือส่งออก

คำชี้แจง

บทนิยาม นำผ่าน มีความเหมาะสมสำหรับใช้กำหนดเป็นความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๙๐ ประกอบมาตรา ๑๔๖ วรรคท้าย เท่านั้น โดยไม่รวมถึงยาเสพติดให้โทษ

๗. บทนิยามคำว่า “นำเข้า” “ส่งออก”

- “นำเข้า” และ “ส่งออก” ควรจะมีความหมายที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการ “นำเข้า” หรือ “ส่งออก” เพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือเพื่อประกอบธุรกิจเท่านั้น มิใช่การนำเข้าหรือส่งออกเพื่อการเสพหรือการครอบครองเพื่อเสพ ดังที่เคยมีปัญหาแล้วในอดีตเนื่องจากตีความหมายตามตัวอักษรโดยไม่ต้องใช้ดุลยพินิจ

คำชี้แจง

การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออก ต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ หากเป็นการกระทำเพื่อการค้าจะเป็นบทหนัก แต่หากไม่ได้มีเหตุจูงใจกระทำเพื่อการค้า จะกำหนดโทษเบากว่าและไม่ได้กำหนดอัตราโทษขั้นต่ำ เพื่อให้ศาลมีดุลยพินิจในการพิจารณากำหนดโทษตามพฤติการณ์แห่งคดี ไม่จำเป็นต้องปรับบทนิยามดังกล่าว

๘. บทนิยามคำว่า “เสพ”

- นิยามคำว่า “เสพ” ให้หมายความว่า การรับยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยรู้ว่าเป็นยาเสพติด ไม่ว่าจะโดยวิธีใด อาจทำให้เกิดข้อโต้แย้งหรือการใช้ดุลยพินิจของผู้พิจารณาเป็นได้

คำชี้แจง

บทนิยามดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้วไม่ปรับแก้

๙. บทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” “สำนักงาน ป.ป.ส.” “เลขาธิการป.ป.ส.” และ “เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.”

- ควรปรับปรุงคำนิยามในส่วนของ “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” “สำนักงาน ป.ป.ส.” “เลขาธิการป.ป.ส.” และ “เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.” โดยพิจารณาเทียบเคียงกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.... ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่..) พ.ศ. และควรปรับปรุงรูปแบบการยกร่างกฎหมายให้สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

คำชี้แจง

บทนิยามดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้วไม่ปรับแก้

๑๐. ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

- ควรจะเพิ่มนิยามคำว่า “การลดอันตรายจากการใช้สารเสพติด” เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง เพราะคำนี้มีบัญญัติไว้ในร่างประมวลกฎหมายนี้หลายมาตรา เช่น มาตรา ๕๔ มาตรา ๑๑๕

- ควรจะเพิ่มนิยามคำว่า “การตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกาย” เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง เพราะคำนี้มีบัญญัติไว้ในร่างประมวลกฎหมายนี้หลายมาตรา เช่น มาตรา ๑๑๓ (๓) มาตรา ๑๗๓ และมาตรา ๑๑/๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ.

- ควรเพิ่มนิยามคำว่า “ผู้เสพ” โดยให้หมายความว่า ผู้ที่มีอาการด้านร่างกายที่บ่งบอกว่าไม่เป็น ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงยาเสพติด และไม่ได้เป็นผู้ใช้ยาเป็นประจำ โดยอาจจะเป็นผู้ใช้ยาเป็นครั้งคราวแต่ไม่มีอาการอยากยาอย่างรุนแรง สามารถทำงานและใช้ชีวิตได้ตามปกติ และไม่มีพฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น

- ควรเพิ่มนิยามคำว่า “ผู้ติดยาเสพติด” โดยให้หมายความว่า ผู้ที่มีอาการป่วยอย่างหนึ่ง ที่เรียกว่า โรคสมองติดยาเสพติด โรคสมองติดยา เป็นโรคเรื้อรัง สามารถรักษาได้ หากมีการใช้ยาเสพติดเป็นประจำ และต่อเนื่อง อาจส่งผลที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้ติดยาเสพติด มีโอกาสที่จะกลับมาติดยาได้อีก หรือมีพฤติกรรมสร้างความเดือดร้อนและอันตรายให้กับผู้อื่น โดยมีการจำแนกระดับของการติดยาตามหลักวิชาการ

- ควรเพิ่มนิยามคำว่า “การลดอันตรายจากการใช้สารเสพติด” คือ การป้องกันหรือลดความเสี่ยงและอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารเสพติดของตนเอง กลุ่มเสี่ยง ผู้เสพ หรือผู้ติดยาเสพติดที่กำลังจะพยายามเลิก โดยมีวิธีการลดอันตรายจากการใช้สารเสพติดทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การถ่ายทอดเชื้อเอชไอวี เชื้อไวรัสตับอักเสบบี และชนิดบี อีกทั้งช่วยให้ผู้ที่ติดยาเสพติดสามารถปรับตัวเองให้ลดการใช้ยา และดำรงสถานภาพการไม่กลับไปเสพยาให้หนักขึ้น

- เสนอเพิ่มนิยามสำคัญ เช่น “ผู้เสพ” “ผู้ติดยาเสพติด” “การลดอันตรายจากการใช้สารเสพติด” หรือ harm reduction เพื่อประโยชน์ในการตรากฎหมายลำดับรองและแนวปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่

- เสนอให้เพิ่มนิยามคำว่า “การกระทำเพื่อการค้า” และ “การก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน” เพื่อให้มีความชัดเจนว่ามีความหมายว่าอย่างไร

- ควรมีบทสันนิษฐานเกี่ยวกับการครอบครองเพื่อจำหน่าย เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

- ควรเพิ่มคำจำกัดความลักษณะการกระทำความผิดให้ชัดเจน แน่นนอนเป็นรูปธรรม เช่น การทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไปอย่างไร เพื่อจัดบันทึกการตีความและควรที่จะกำหนดปริมาณยาเสพติดที่ถือว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

- ความผิดร้ายแรงในประเด็น “มีไว้ในครอบครอง” โดยมีได้กำหนดจำนวนหรือปริมาณ จะต้องมีการตรวจสอบทรัพย์สินตามลักษณะ ๔ ด้วยทุกครั้งหรือไม่

- ต้องเพิ่มการให้คำจำกัดความของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดที่มีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน ตามหมวด ๒ มาตรา ๒๔ หรือไม่ เพราะไม่ได้มีการกล่าวถึงในบทบัญญัติทั่วไปแต่มาระบุไว้ในหมวด ๒ มาตรา ๒๔

คำชี้แจง

ไม่จำเป็นต้องมีบทนิยามในเรื่องดังกล่าวเพิ่มขึ้น เนื่องจากในการดำเนินการในบางเรื่องกำหนด บทนิยามอาจเป็นข้อจำกัด บางเรื่องไม่อาจนิยามได้ เนื่องจากเป็นเรื่องทางนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติ ซึ่งมีกลไกองค์กรตามประมวลกฎหมายฉบับนี้ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอยู่แล้ว

๒.๒ ลักษณะ ๒ การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(มาตรา ๔ - มาตรา ๑๔)

๑. มาตรา ๔

มาตรา ๔ ระบุว่า นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้ (๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางในการสร้างความร่วมมือกับประเทศต่างๆ หรือองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อปราบปรามการลักลอบผลิตและค้ายาเสพติด รวมทั้งประสานงาน การข่าวเพื่อสกัดกั้นและปราบปรามจับกุมขบวนการและเครือข่ายการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ นั้น เห็นว่า ยุทธศาสตร์และแนวทางในการประสานความร่วมมือกับประเทศต่างๆ หรือองค์กรระหว่างประเทศ ควรเน้นการประสานความร่วมมือที่ครอบคลุมในทุกด้านนอกเหนือจากด้านปราบปรามและประสานการข่าว ได้แก่ ความร่วมมือด้านการลดอุปสงค์ ซึ่งรวมถึงการป้องกันและการบำบัดรักษา การควบคุมสารที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ ในทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์ความร่วมมือในการต่อต้านการฟอกเงินและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางอาญา ความร่วมมือในการแก้ไขข้อท้าทายต่อวัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท ชนิดใหม่ๆ ความร่วมมือ ด้านการพัฒนาทางเลือก และความร่วมมือในประเด็นที่เป็น Cross cutting issues ในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด อาทิ เรื่องความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ความเสี่ยงต่อกลุ่ม ผู้เปราะบาง (ผู้หญิง เด็กหญิง เยาวชน) ความอ่อนไหวเรื่องประเด็นทางเพศ การคำนึงถึงประเด็นด้านสิทธิ มนุษยชนและการพัฒนา การส่งเสริมขีดความสามารถในการสกัดกั้นการใช้ประโยชน์ทางเทคโนโลยีเพื่อ ประโยชน์ที่เกี่ยวกับยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์การประชุมสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหา ยาเสพติดโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔

- มาตรา ๔ ควรกำหนดให้นโยบายและแผนระดับชาติ มีการกำหนดเกี่ยวกับ “การดำเนินการ ลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด” ไว้ด้วย เพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติและในอดีตก็เคยมีแผนในเรื่องนี้มาก่อนแล้ว

- เสนอขอแก้ไขมาตรา ๔ (๔) เป็น “ยุทธศาสตร์และแนวทางในการประสานความร่วมมือกับ ต่างประเทศ ...” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๒ (๗)

- เสนอขอแก้ไขมาตรา ๔ (๕) เป็น “การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย และพัฒนา ด้านวิชาการเกี่ยวกับยาเสพติด การนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ มาตรการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด และส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและเยาวชนทั้งในและ นอกสถานศึกษา

คำอธิบาย นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรให้ความสำคัญกับการนำยาเสพติดมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ จึงควรแก้ไขมาตรา ๔ (๕)

- มาตรา ๔ (๔) ขอแก้ไขข้อความเพื่อให้มีเนื้อหาครอบคลุมการประสานกับดำเนินการแก้ไข ปัญหาเสพติดกับต่างประเทศทั้งด้านการลดอุปสงค์และลดอุปทานขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อความ ดังนี้

(๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางและการค้ายาเสพติดการประสานงานการข่าวการค้ายาเสพติด ระหว่างประเทศ รวมทั้งความร่วมมือทางด้านวิชาการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และประสานงาน เพื่อผลักดันข้อเสนอของประเทศไทยในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง

การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติ ตามมาตรา ๔ อาจจะมีเรื่องที่ครอบคลุมถึง การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวข้างต้น บางเรื่องมีหน่วยงานหลักรับผิดชอบตามกฎหมายอยู่แล้ว การดำเนินการ ในบางเรื่องอาจจะมีการประสานงานหน่วยงานหลักเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติด ประกอบกับการดำเนินการ ตามนโยบายแนวใหม่ในบางเรื่อง เป็นการดำเนินการในทางบริหาร อาจจะไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย

๒. มาตรา ๕

- องค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นภาครัฐ เกือบ ๑๐๐% มีเพียงผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คน ที่อาจไม่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องตระหนักว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน ควรจะมีผู้แทนภาคประชาชนในสัดส่วนพอสมควรอย่างน้อยภาคละ ๑ คน (รวมประมาณ ๔-๖ คน) เข้าไปร่วมเป็นกรรมการด้วย ที่ผ่านมามีผู้ทรงคุณวุฒิแต่ก็มาจากการจัดตั้งโดยภาครัฐมิใช่เป็น ตัวแทนของประชาชน

- เสนอให้แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. โดยให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องประกอบด้วยอย่างน้อย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มาจากองค์กร เอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินงานด้านสารเสพติดหรือด้านสุขภาพ

คำอธิบาย เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ส. มีประสิทธิภาพ จึงควรเพิ่ม จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิจากเดิมที่มีเพียง ๓ คน เป็นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดความ เชี่ยวชาญของผู้ทรง ฯ ในแต่ละด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ส. อีกทั้งยัง สอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญ

- องค์ประกอบคณะกรรมการ ป.ป.ส. มิได้กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ปปง.) เป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วยดังเช่นร่างประมวลยาเสพติดที่เสนอ ต่อคณะรัฐมนตรี และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่รายงานการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ระบุว่า ความเสี่ยงด้านการฟอกเงินฯ ของประเทศไทยที่เป็น ผลมาจากการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อระบบการเงิน โดยเฉพาะ อย่างยิ่งอาชญากรรมที่เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน โดยผลการศึกษาวิจัยระดับภัยคุกคามของ อาชญากรรมพบว่าเงินได้จากอาชญากรรมในประเทศไทยที่ได้จากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็น อาชญากรรมอันดับที่สองที่มี การนำเงินมาฟอก ซึ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานหนึ่ง ตามมาตรา ๓ บทนิยามคำว่า "ความผิดมูลฐาน" (๑) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และเมื่อพิจารณาตามร่างฯ มาตรา ๖ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ไว้หลาย ประการ เช่น เสนอนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย การป้องกัน ปราบปราม และการแก้ไขปัญหาเสพติดต่อ คณะรัฐมนตรี ติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุน และ เร่งรัดการดำเนินการของคณะกรรมการที่มีหน้าที่และ

อำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด ควบคุม เร่งรัด และประสานงานในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวน สอบสวน ปราบปราม และการบังคับโทษตามประมวลกฎหมายนี้ เป็นต้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่สำคัญในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ดังนั้น จึงเห็นควรที่จะกำหนดเพิ่มเติมให้เลขาธิการ ป.ป.ง. เป็นกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่การประสานความร่วมมือกันต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ยาเสพติด และป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีจำนวนกรรมการมากเกินไป และกรรมการนี้ก็เป็นผู้ที่ประกอบด้วยรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดีกรมต่าง ๆ เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่แล้ว ผลการปฏิบัติงานก็ต้องรายงานต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งเท่ากับเป็นการทำงานซ้ำซ้อน และกรรมการตำแหน่งต่าง ๆ ก็เข้าประชุมคณะรัฐมนตรีเป็นประจำ

- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ควรจะต้องตั้งจากบุคคลหลากหลายจำนวนมาก ควรตั้งแต่บุคคลที่มีภาระหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดโดยตรง

- หมวด ๒ มาตรา ๕ ควรมิปลัดกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในคณะกรรมการ ป.ป.ส. ด้วย

- คณะกรรมการ ป.ป.ส. ควรมิอธิบดีกรมวิชาการเกษตรร่วมเป็นกรรมการด้วย เพราะตามมาตรา ๖ (๔) มีการกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูก ผลผลิต และทดสอบ หรือเสพ หรือครอบครองยาเสพติด

- เพิ่มจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มาจากหลากหลายองค์กร

คำชี้แจง

องค์ประกอบของคณะกรรมการ จะพิจารณาจากบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หากพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. อาจจะมีจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งในหน่วยงานในสังกัดเดียวกันหลายตำแหน่ง แต่ครอบคลุมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ส. มากที่สุด สำหรับมีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนจากภาคประชาชนมีจำนวนน้อยเกินไป ถ้ามีการพิจารณาปรับลดกรรมการโดยตำแหน่งเหลือในส่วนเท่าที่จำเป็น อาจไม่จำเป็นต้องเพิ่มกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนภาคประชาชนเพิ่มขึ้น

เพื่อความเหมาะสม ประมวลกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้เลขาธิการ ป.ป.ง. เป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามมาตรา ๖๓ แล้ว ไม่จำเป็นต้องเพิ่มเป็นกรรมการ ป.ป.ส. อีก

๓. มาตรา ๖

- เสนอขอให้แก้ไข มาตรา ๖ (๑๐) เป็น

“กำกับและติดตามการใช้งบประมาณของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนการศึกษาวิจัย การนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ และอุตสาหกรรม”

คำอธิบาย อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัย การนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ และอุตสาหกรรม ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

- มาตรา ๖ (๑๖) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ความชัดเจนว่า จะส่งเสริมให้ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในเรื่องใดอย่างไร เพราะการเขียนเพียงใช้คำว่า “ในการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด” เท่านั้น ไม่ชัดเจนพอที่จะทำให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคแรก

- เสนอขอให้แก้ไขมาตรา ๖ (๑๒) เป็น

“สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการ ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนการศึกษาวิจัย การนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ และอุตสาหกรรม”

คำอธิบาย อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาวิจัย การนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ และอุตสาหกรรม ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาเห็นด้วย และควรปรับตามที่เสนอ

- มาตรา ๖ (๑๓) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในเรื่องการประสานงานและ กำกับเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยังไม่มีความชัดเจนพอและไม่ครอบคลุม บทบัญญัติในภาค ๒ (การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด) และแสดงให้เห็นว่า ร่าง กฎหมายไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะมีผู้เสพยาติดยาหลายล้านคน และการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูในอดีตก็ไม่ประสบความสำเร็จมาโดยตลอด ดังนั้น ควรจะมีอำนาจหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และฟื้นฟูสภาพทางสังคมในภาค ๒ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำชี้แจง

เห็นด้วย โดยปรับข้อความ มาตรา ๑๖ (๑๓) เป็น “ส่งเสริมสนับสนุนและประสานกำกับ การดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม ร่วมกับคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดและหน่วยงานในภาคสอง”

- ควรจะมีความร่วมมือระหว่างประเทศอยู่ในหน้าที่ อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ด้วย เพราะปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นกรรมการ

คำชี้แจง

เห็นด้วย อาจจะปรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้ครอบคลุมงานด้านต่างประเทศ หรือคงอำนาจหน้าที่ไว้ แต่ปรับกรรมการโดยตำแหน่งบางตำแหน่งออกไป เพื่อความเหมาะสมและลดจำนวน คณะกรรมการที่ไม่จำเป็นลง

- เพิ่มเติมให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ มีอำนาจในการ ควบคุมและกำกับดูแลการแจกจ่าย หรือให้อุปกรณ์ทางการแพทย์แก่ผู้เสพยาเสพติด เพื่อให้การสนับสนุน อุปกรณ์ทางการแพทย์ อาทิ เข็มฉีดยาแก่ผู้เสพยาเสพติด เพื่อให้สามารถกระทำได้โดยไม่เป็นความผิด ทั้งนี้ เพื่อลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด รวมถึง ลดจำนวนผู้ติดเชื้อ HIV

คำชี้แจง

เห็นด้วย แต่เป็นอำนาจหน้าที่หนึ่งของคณะกรรมการบำบัดรักษา ตามมาตรา ๑๐๖ (๒) ประกอบบทนิยามตามมาตรา ๑๐๓ คำว่า บำบัดรักษา คณะกรรมการดังกล่าวจะกำหนดมาตรการ ลดอันตรายจากยาเสพติด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะกำหนดต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติเรื่องนี้ไว้เป็น พิเศษต่างหาก

๒.๓ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป

หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด

หมวด ๓ ประเภทของยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

(มาตรา ๑๕ - มาตรา ๓๐)

๑. มาตรา ๑๕

- มาตรา ๑๕ ดำรับวัตถุออกฤทธิ์และวัตถุตำรับ นิยามสองนี้ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ อย่างชัดเจนในทางการแพทย์อ่านแล้วเข้าใจว่าเป็นสิ่งเดียวกัน และเสนอให้ตัดคำว่าวัตถุตำรับออก เหลือเพียง คำรับวัตถุออกฤทธิ์แล้วแก้ไขคำว่าวัตถุตำรับยกเว้น เป็นคำรับวัตถุออกฤทธิ์ยกเว้นน่าจะเข้าใจและสื่อความหมาย ได้ดีกว่า

- เสนอให้มีการนิยามคำว่า “เวลาทำการ” เพราะมีปัญหาในการตีความมาก

คำชี้แจง

บทนิยามคำว่า “วัตถุตำรับ” เป็นคำนิยามที่นำมาจาก พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข ซึ่งคำว่า “วัตถุตำรับ” มีอยู่ในมาตรา ๒๒, ๓๐ และ ๕๘ ส่วนบทนิยามคำว่า “ตำรับวัตถุออกฤทธิ์” เป็นคำนิยามที่กำหนดขึ้นใหม่ เพื่อให้ถ้อยคำว่า “ตำรับวัตถุออกฤทธิ์” มีความหมายที่ชัดเจน สอดรับการการปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการขออนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งถ้อยคำว่า “ตำรับวัตถุออกฤทธิ์” มีอยู่ในมาตรา ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๙๘, ๙๙, ๑๕๘ และ ๑๕๙

สำหรับกรณีที่มีผู้แสดงความคิดเห็นโดยขอเสนอให้ตัดคำว่าวัตถุตำรับออก เนื่องจากเห็นว่า สองคำนี้ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ อย่างชัดเจนในทางการแพทย์ อ่านแล้วเข้าใจว่าเป็นสิ่งเดียวกัน และเสนอ ให้แก้ไขคำว่า “วัตถุตำรับยกเว้น” เป็น “ตำรับวัตถุออกฤทธิ์ยกเว้น” น่าจะเข้าใจและสื่อความหมายได้ดีกว่า นั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า การกำหนดบทนิยามดังกล่าวจะทำให้ผู้ใช้กฎหมายมีความเข้าใจความหมายได้ดีขึ้น เนื่องจากคำว่า “ตำรับวัตถุออกฤทธิ์” ไม่ใช่ถ้อยคำที่ประชาชนทั่วไปเข้าใจความหมายหรือใช้กันอยู่ทั่วไป และ บทบัญญัติในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดก็มีการใช้คำว่า “วัตถุตำรับ” และคำว่า “ตำรับวัตถุออกฤทธิ์” ในความหมายที่แตกต่างกัน ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าการกำหนดบทนิยามดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว

สำหรับประเด็นที่ขอเสนอให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เวลาทำการ” เพิ่มขึ้นนั้น คำว่าเวลาทำการ นี้ไม่เคยปรากฏว่ามีการนิยามคำนี้ในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ซึ่งในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มีการใช้ถ้อยคำว่า “เวลาทำการ” อยู่ในมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๖๑ โดยในมาตรา ๓๙ กำหนดให้ให้ผู้รับอนุญาต ต้องจัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาทำการซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต พร้อมทั้งต้องดูแลให้เภสัชกรได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ส่วนในมาตรา ๖๑ (๑) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการ เกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการของผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่เก็บยาเสพติด หรือสถานที่ที่ต้องได้รับอนุญาตตามภาคนี้ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามภาคนี้ ซึ่งในประเด็นนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนว่าจะส่งผลให้ เกิดไม่แน่นอนหรือมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันอันส่งผลกระทบต่อปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอย่างไร แต่สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยกับการกำหนดบทนิยามในกรณีนี้ถ้อยคำในกฎหมายนั้นไม่ใช่ถ้อยคำที่ประชาชนทั่วไปเข้าใจ ซึ่งหากจะมีการกำหนดบทนิยามให้มีความแน่นอนและชัดเจน ก็จะทำให้ประชาชนสามารถทำความเข้าใจ กฎหมายได้มากขึ้น

๒. มาตรา ๒๑

- มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มข้อที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในการระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทยาเสพติดให้โทษ

คำชี้แจง

ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับนี้ได้มีการเปลี่ยนหลักการในส่วนที่เกี่ยวกับการระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติดให้โทษ จากเดิมที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด แต่บทบัญญัติในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดกำหนดให้การระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทยาเสพติดให้โทษเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. เพื่อให้การกำหนดประเภทของยาเสพติดมีความรอบคอบและรอบด้านสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านยาเสพติดมากยิ่งขึ้น โดยได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในมาตรา ๒๘ ดังนั้น ในกรณีนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าไม่ต้องเพิ่มอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในการระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทยาเสพติดให้โทษในมาตรา ๒๑ เนื่องจากมีการกำหนดไว้แล้วในมาตรา ๒๘

๓. มาตรา ๒๔

- ขอเสนอให้แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด โดยขอเสนอเพิ่มเติมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มีสัดส่วนเท่ากับกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิด้านอื่น ต้องประกอบด้วย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มาจากองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินงานด้านยาเสพติดหรือด้านสุขภาพ

คำอธิบาย คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดมีบทบาทในการกำหนดมาตรการควบคุมยาเสพติด และให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรี แต่การกำหนดความเชี่ยวชาญในมาตรา ๒๔ ยังไม่สะท้อนถึงหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ ที่เน้นเฉพาะผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์หรือสุขภาพเท่านั้น

- คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดตามมาตรา ๒๔ ที่ว่าภาคเอกชนไม่น้อยกว่า ๓ คนเป็นภาคเอกชนจากไหน ควรระบุให้ชัดเจน

คำชี้แจง

ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับนี้ได้มีการเปลี่ยนหลักการเกี่ยวกับกลไกที่ใช้ในการควบคุมยาเสพติดที่จากเดิมมีคณะกรรมการที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวจำนวน ๓ คณะ จากกฎหมายหลายฉบับ ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการป้องกันการใช้สารระเหย ตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ ปรับปรุงแก้ไขเป็นให้มีคณะกรรมการที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องดังกล่าวเพียงคณะเดียว คือ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ เช่น การกำหนดมาตรการควบคุมยาเสพติด การประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติด การให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แล้ว จะเห็นได้ว่าภารกิจของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดดังกล่าวส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องทางเทคนิคหรือเป็นเรื่องซึ่งต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์และสาธารณสุข จึงได้กำหนดให้มีผู้แทนจากภาครัฐเข้ามาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดให้มี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวิสัญญีแพทย์ จิตแพทย์ อายุรแพทย์ เกษศาสตร์ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุม ยาเสพติด โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อให้การกำหนดมาตรการควบคุมยาเสพติด การประกาศระบุนื้อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติด และการให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด มีความรอบคอบและรอบด้าน ซึ่งจะเห็นได้ว่านอกจากการ กำหนดให้คณะกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนภาครัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังกำหนดให้มีผู้แทนจาก ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

สำหรับประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นโดยขอให้แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการ ควบคุมยาเสพติด โดยการเพิ่มกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มีสัดส่วนเท่ากับกรรมการโดยตำแหน่งนั้น เมื่อพิจารณา องค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดตามที่กำหนดไว้ในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดมาตรา ๒๔ แล้ว จะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙ ในขณะที่ สัดส่วนของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดตามกฎหมายเดิมนั้น คณะกรรมการควบคุม ยาเสพติดให้โทษกำหนดไว้ร้อยละ ๓๖.๘ คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทกำหนดไว้ร้อยละ ๒๙.๒ คณะกรรมการป้องกันการใช้สารระเหยกำหนดไว้ร้อยละ ๒๕.๙ เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่ามีสัดส่วน ของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นกว่ากฎหมายเดิม ซึ่งในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าเป็นสัดส่วนที่มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากยังคงเป็นภารกิจสำคัญของภาครัฐที่จะต้องเข้ามามีบทบาทในการกำกับและควบคุม ยาเสพติดตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

ส่วนในประเด็นที่มีผู้ขอเสนอให้กำหนดความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านอื่น ต้องประกอบด้วย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มาจากองค์กร เอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินงานด้านยาเสพติดหรือด้านสุขภาพนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. มีความเห็นว่าการ กำหนดคุณวุฒิของผู้ทรงคุณวุฒิด้านอื่นนั้น หากเป็นกรณีที่คณะกรรมการชุดดังกล่าวจะต้องให้ข้อคิดเห็นหรือ ข้อพิจารณาในส่วนของการระงับเหตุที่เป็นเรื่องที่ต้องใช้องค์ความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านควรที่จะต้องมีภาระปุไว้ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดนี้เป็นคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะดังกล่าว แต่ในกรณีนี้มาตรา ๒๔ ได้มีการกำหนดความรู้และความเชี่ยวชาญของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้แล้ว โดยกำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิสัญญีแพทย์ จิตแพทย์ อายุรแพทย์ เกษศาสตร์ และเปิดกว้างไว้โดยกำหนดว่าหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดซึ่งหากกำหนดไว้ดังนี้ ก็สามารถที่จะแต่งตั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิจากด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด ด้านการพัฒนา ชุมชนด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านกฎหมาย หรือในด้านอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมได้ ซึ่งหากจะระบุเจาะจง ไปนั้น ในทางกลับกันอาจจะเป็นการปิดกั้นมิให้มีการแต่งตั้งผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องอื่น ๆ ที่มีได้กำหนดไว้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อพิจารณาและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ได้ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านอื่นได้ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านอื่นไม่ควรที่จะกำหนดความ เชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิด้านอื่นเป็นการเฉพาะจะมีความเหมาะสมกว่า

ส่วนในประเด็นที่มีผู้เห็นว่าควรระบุที่มาของผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากภาคประชาชนให้ชัดเจนนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าการเปิดกว้างไว้มีความเหมาะสมแล้ว

๕. มาตรา ๒๔

- ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ เป็นกลุ่มที่จัดได้ว่าเป็นพืชเสพติด ควรจะมีการตรากฎหมาย แยกพืชเสพติดออกมาเป็นการเฉพาะไม่ควรรวมอยู่ในกฎหมายนี้ เนื่องจากไม่มีความรุนแรงในตัวเองและสามารถ

นำมาใช้ประโยชน์ได้ มีอันตรายน้อยกว่าสิ่งเสพติดบางชนิดที่กฎหมายอนุญาต เช่น สุรา บุหรี่ ซึ่งในประเทศต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะผ่อนผันให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ภายใต้การควบคุมไม่เข้มงวด

- เสนอขอให้แก้ไขมาตรา ๒๘ (๕) เป็น

“มาตรา ๒๘ ยาเสพติดแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

...

(๕) ประเภท ๕ ยาเสพติดที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ แต่มีผลกระทบต่อผู้เสพหรือผู้ติดยานาเสพติดน้อยกว่าประเภทอื่น และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้”

คำอธิบาย เนื่องจากตามกฎหมายยาเสพติดปัจจุบัน ไม่เปิดโอกาสให้มีการนำยาเสพติดประเภท ๕ มาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ สุขภาพ และด้านอื่น ๆ อีกทั้งยังทำลายภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย รวมทั้งมีโทษ ความผิดฐานเสฟสูง จึงควรปรับปรุงประเภทของยาเสพติดประเภท ๕ เพื่อให้นำมาใช้ประโยชน์ในสังคมไทย โดยจำแนกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ เป็นกลุ่มที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ กับ กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มที่ไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์และมีผลกระทบต่อทางสังคมและสุขภาพ โดยกำหนดให้กลุ่มที่ ๑ มีอัตราโทษที่ต่ำกว่ายาเสพติดประเภทอื่น เช่น ผู้เสพหรือ ครอบครองยาเสพติดประเภท ๕ เล็กน้อย ไม่ควรต้องได้รับโทษทางอาญา ส่วนกลุ่มที่ ๒ ควรมีบทลงโทษที่รุนแรง กว่า เช่น เติดยา (ต้องแก้ไขมาตรา ๑๖๐-๑๖๑)

คำชี้แจง

ไม่ปรับตามข้อเสนอ เนื่องจากรมว.สธ.จะประกาศกำหนดยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ที่ให้เสพเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งแพทย์ รวมถึงแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๕๗ เป็นหลักการสำคัญของประมวลกฎหมายฉบับนี้ ที่จะผ่อนปรนการเสฟกัญชาหรือพืชเสฟติดบางประเภทเพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

กัญชาและพืชเสฟติดควบคุมตามกฎหมาย กำหนดให้ รมว.สธ.จะประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง

การผ่อนปรนการเสฟกับการระบุชื่อยาเสพติดให้โทษอยู่ในประเภทใด มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เป็นแยกกันคนละเรื่อง ไม่ปะปนกัน

การฝ่าฝืนเสฟยาเสพติดให้โทษบางประเภท เป็นความผิดตามมาตรา ๑๖๐ แต่อยู่ภายใต้อำนาจลดทอนความมาตรา ๑๖๒ ถึงมาตรา ๑๖๗ หรือบทบัญญัติในภาคสอง แล้วแต่กรณี

- ขอเสนอให้แก้ไขมาตรา ๒๘ วรรคสอง การระบุชื่อและจัดประเภทยาเสพติดให้โทษให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. เป็น “คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด” เพราะมาตรา ๒๕ (๒) เขียนว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ในการระบุชื่อหรือประเภทยาเสพติด

- มาตรา ๒๘ (๔) เสนอเพิ่มเติมเป็น

“ประเภท ๔ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ หรือวัตถุออกฤทธิ์”

- ประเภท ๕ เป็นการกำหนดที่ไม่เหมาะสม ต้องมีเงื่อนไขเพิ่ม

- มาตรา ๒๘ ควรกำหนดเพียง ๔ ประเภท และในประเภท ๕ เดิมควรยกขึ้นเป็นมาตราใหม่

โดยระบุเป็นพืชและหรือสมุนไพรที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษ เพราะอาจมีผลข้างเคียงเมื่อใช้เป็นเวลานาน เช่น พืชกระท่อมทั้งนี้ในการเพิ่ม เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงชื่อหรือประเภท ให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

- การประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติดให้โทษไม่ควรเป็นอำนาจของรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เพราะผลของการประกาศกำหนดชื่อยาเสพติดให้โทษจะทำให้มี

ผลต่อการกำหนดความผิดและอัตราโทษในทางอาญา ซึ่งการตรากฎหมายที่มีโทษทางอาญาควรจะต้องผ่านการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติไม่ควรเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารตามหลักการตรากฎหมายที่มีโทษทางอาญา

คำชี้แจง

ประเภทยาเสพติดให้โทษ เป็นไปตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดที่ประเทศไทยเป็นภาคแล้ว ประกอบกับแนวทางการกำหนดประเภทยาเสพติดให้โทษของนานาอารยประเทศ อาจกำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายกฎหมาย หรือกำหนดให้ประกาศของฝ่ายบริหารก็ได้ ในกรณีนี้ จึงไม่จำเป็นต้องปรับตามข้อเสนอ

๖. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- การประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของวัตถุออกฤทธิ์ไม่ควรเป็นอำนาจของรัฐมนตรี โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการ เพราะผลของการประกาศกำหนดชื่อและประเภทวัตถุออกฤทธิ์จะทำให้มีผลต่อการกำหนดความผิดและอัตราโทษในทางอาญา ซึ่งการตรากฎหมายที่มีโทษทางอาญาควรจะต้องผ่านการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติไม่ควรเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารตามหลักการตรากฎหมายที่มีโทษทางอาญา

คำชี้แจง

เหตุผลที่ต้องมีการกำหนดให้การประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์เป็นกฎหมายลำดับรองนั้น เนื่องจากการกำหนดว่าสิ่งใดเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์นั้นมีรายละเอียดในทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับด้านการแพทย์ ด้านสาธารณสุข และด้านอื่นๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งต้องอาศัยความรู้และความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ อีกทั้งหากจะกำหนดให้การประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติดต้องทำเป็นกฎหมายนั้น จะทำให้การควบคุมยาเสพติดมีความแข็งตัวและมีความยากลำบากในการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านยาเสพติดที่มีความเป็นพลวัตเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของความก้าวหน้าทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่มีการสังเคราะห์สารชนิดใหม่ๆ ที่สามารถออกฤทธิ์ต่อมนุษย์ได้อยู่เสมอ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่กฎหมายจะต้องกำหนดไว้เพียงแต่หลักการที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่านั้น โดยในส่วนของรายละเอียดนั้นจึงไปกำหนดเป็นกฎหมายลำดับรอง ซึ่งในประเด็นที่เห็นว่าการตรากฎหมายที่มีโทษทางอาญาควรจะต้องผ่านการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติไม่ควรเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารตามหลักการตรากฎหมายที่มีโทษทางอาญานั้น เนื่องจากการประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของยาเสพติด เป็นกรณีที่มีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติให้อำนาจ และในการประกาศระบุชื่อและประเภทดังกล่าวก็จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนให้เป็นไปตามที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดกำหนด ส่วนความชัดเจนในเรื่องของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นก็มีความชัดเจนอยู่แล้ว ว่าหากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษอย่างไร และอัตราโทษเท่าใด อีกทั้งในการประกาศระบุชื่อและประเภทของยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวก็จะต้องมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ประชาชนรับรู้และรับทราบ และหลักการนี้ก็เป็นหลักการที่ปฏิบัติอยู่แล้วตามกฎหมายฉบับเดิม ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าการที่กำหนดให้การประกาศระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทของวัตถุออกฤทธิ์และยาเสพติดให้โทษนั้นสามารถกระทำได้จัดทำเป็นกฎหมายลำดับรองที่อาศัยอำนาจตามกฎหมายแม่บทคือประมวลกฎหมายยาเสพติด ที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนในการประกาศนั้นมีความเหมาะสมแล้ว

๒.๔ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

หมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียน
ตำรับวัตถุออกฤทธิ์

หมวด ๖ ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ
(มาตรา ๓๑ - มาตรา ๕๓)

๑. มาตรา ๓๑

- ขอเสนอแก้ไขมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้

“การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์
เพื่อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง
ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์หรือสาธารณสุขอื่น ๆ หรือเพื่อประโยชน์ของ
หน่วยงานของรัฐหรือสภาวิชาชีพไทย รวมทั้งการศึกษาวิจัยสมุนไพรเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพ
ไม่ต้องขออนุญาต ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยการ
เสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดประกาศกำหนด”

คำอธิบาย เพื่อประโยชน์ในการบำบัดรักษาผู้ป่วย และการนำสมุนไพรซึ่งเป็น
ทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ ทางทางการแพทย์และสุขภาพ รวมทั้งสอดคล้องกับมาตรา ๙ (๑) ของ
ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. รับความเห็นดังกล่าวและเห็นควรปรับเป็น “หรือเพื่อประโยชน์ในการ
ศึกษาวิจัย ประโยชน์ทางการแพทย์ สุขภาพ หรือวิทยาศาสตร์ “

๒. มาตรา ๓๒

- การมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ ที่ไม่ต้องขออนุญาต โดยเฉพาะ
การมีไว้ครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ หรือวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๓ ประเภท ๔ ที่กำหนด
มีไว้ในครอบครองในปริมาณเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการรักษา ปฐมพยาบาล นั้นต้องกำหนดจำนวนปริมาณ
การให้มีไว้ชัดเจน ไม่ให้เกิดปัญหาตามมา

คำชี้แจง

เมื่อเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา
๑๘ ที่มีการกำหนดปริมาณของวัตถุออกฤทธิ์ที่สามารถนำติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร
ที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัว โดยมีหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม
หรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งไว้ สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าควรในมาตรานี้ก็ควรที่จะต้องมีกา
ระบุปริมาณไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจนแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๓. มาตรา ๓๓

- ควรเพิ่มอำนาจการครอบครอง นำเข้า นำผ่านตัวอย่างยาเสพติด เพื่อนำมาใช้ในการ (เรื่อง
ใด ๆ เช่น การทดลอง การรักษา) การสืบสวนขยายผลเพื่อผลในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

- ควรเพิ่มอีกหนึ่งวรรคให้อำนาจเลขาธิการ ป.ป.ส. มีอำนาจอนุญาต ให้นำเข้า ส่งออก
ยาเสพติดที่ถูกจับกุมได้เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนตัวอย่างยาเสพติดติดกับหน่วยงานต่างประเทศ
เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนขยายผลการทำ Drugs project การตรวจพิสูจน์ร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ ทั้งนี้

อาจจะขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มอบอำนาจให้กับเลขาธิการ ป.ป.ส. มีอำนาจอนุญาตดังกล่าว

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. รับความเห็นดังกล่าวและควรปรับเป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย”

๔. มาตรา ๓๔

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๓๔ การนำเข้า-ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ในปริมาณเล็กน้อยเพื่อการเสพส่วนบุคคลหรือเพื่อการบำบัดรักษาโรคควรได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาต

- เสนอให้แก้ไข มาตรา ๓๔ (๓) เป็น “ให้ผู้นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๔ และประเภท ๕ ในปริมาณเล็กน้อย ที่นำไปใช้เป็นสารมาตรฐานในการตรวจวิเคราะห์...” เนื่องจากการระบุเฉพาะวัตถุประสงคน่าจะเพียงพอแล้ว

คำชี้แจง

ไม่ปรับตามข้อเสนอ เนื่องจากตามมาตรา ๑๐๐ ได้กำหนดบทห้ามและบทยกเว้นเกี่ยวกับการเสพยาเสพติด ไว้ชัดเจนแล้ว การเสพยาเสพติดไม่ใช่เรื่องการอนุญาต แต่พิจารณาตามเงื่อนไขตามบทยกเว้นหากมีการเสพเข้าเงื่อนไขตามบทยกเว้น แม้เป็นยาเสพติด บุคคลนั้นไม่ต้องรับผิดทางอาญา

ในกรณีที่บุคคลใดมีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ ไม่เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖๑ วรรคสอง ไม่รวมถึงการนำเข้าและส่งออกเพื่อเสพด้วย

การนำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดบางประเภทเพื่อการรักษาโรค หากเข้าเงื่อนไขตาม มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ แล้วแต่กรณี ไม่ต้องขออนุญาต

๕. มาตรา ๔๘

- เสนอแนะให้ มาตรา ๔๘ กำหนดการขึ้นทะเบียนให้ครอบคลุมในทุกกรณีที่ใช้ทางการแพทย์ เช่น ดำรับวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ หรือดำรับยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ เพื่อคุ้มครองสร้างความปลอดภัยและมั่นใจให้กับผู้บริโภค

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาเห็นว่ามาตราดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว จึงไม่ปรับตามข้อเสนอ

๖. หมวด ๖ (มาตรา ๕๑-๕๓)

- ไม่เห็นด้วยกับหมวด ๖ (มาตรา ๕๑-๕๓) เรื่องยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอมมา เพราะอาจจะก่อให้เกิดความวุ่นวายในทางปฏิบัติและทางกฎหมายอย่างมาก เพราะมีวัตถุหรือสารเคมีหลายชนิดมีรูปลักษณะคล้ายคลึงกับยาเสพติด อาจถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายฯ ได้โดยเจตนาหรือไม่เจตนาของผู้ปฏิบัติ ทั้งหากมีบุคคลหรือองค์กรใดที่มีเจตนาจะจัดการกับผู้ค้า ผู้จำหน่าย ผู้เสพฯ โดยการหลอกลวงเพื่อจะจับกุมหรือเพื่อให้รู้ตัวผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยนำสิ่งของหรือสารเคมีคล้ายยาเสพติดมาหลอกลวงผู้ที่ต้องการยาเสพติด เพื่อจับกุมหรือให้รู้ตัวผู้ที่ต้องการยาเสพติดจะพลอยผิดกฎหมายไปด้วย ทั้ง ๆ ที่ยาเสพติดปลอมในตัวของมันไม่ได้ก่อพิษภัยต่อประชาชนหรือประเทศชาติแต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างกับยาปลอมซึ่งเป็นภัยต่อบุคคล และเกษตรกรอย่างชัดเจน

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. ยังคงหลักการในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ จึงพิจารณาไม่ปรับแก้
ตามข้อเสนอ

๒.๕ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๗ มาตรการควบคุมพิเศษ

(มาตรา ๕๔ - มาตรา ๖๒)

๑. มาตรา ๕๔

- มาตรา ๕๔ เกี่ยวกับการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นมาตรการที่มีประโยชน์ต่อผู้ติดยาเสพติดซึ่งมีอยู่จำนวนมากทั่วประเทศ ไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดพื้นที่เป็นการเฉพาะ ควรจะเปิดกว้างโดยกำหนดเป็นมาตราพิเศษอีกเรื่องต่างหาก การที่จะกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ (๑)-(๓) จึงไม่ควรนำมากำหนดไว้ เพราะเป็นมาตรการทางด้านสาธารณสุข ที่ควรจะสนับสนุนให้สามารถดำเนินการได้ทั่วประเทศ

- ข้อเสนอแก้ไข มาตรา ๕๔ เป็น

“มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด และการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด กำหนดเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ทดลองเพาะปลูกพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติด

ให้โทษ

(๒) ผลิตและทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติด

(๓) เสพหรือครอบครองยาเสพติดตามประเภทและปริมาณที่กำหนด

โดยการกำหนดพื้นที่และการกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ประกาศกำหนด อย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการเสพและการครอบครองยาเสพติดด้วย

คำอธิบาย

๑) การกำหนดมาตรการตามมาตรา ๕๔ ไม่ควรตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เนื่องจากมีกระบวนการและขั้นตอนที่ค่อนข้างนานไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สอดคล้องกับหลักวิชาการในการควบคุมยาเสพติดในสากล จึงควรเปลี่ยนเป็นการออกประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดแทน ในการส่งเสริม สนับสนุนให้นำพืชสมุนไพรมาทำการศึกษาวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ป้องกันหรือทดแทนยาเสพติด ทั้งนี้ สามารถออกประกาศกำหนดพื้นที่ออกใบอนุญาตปลูกพืชที่ใช้เป็นยาหรือป้องกันยาเสพติดได้

(ตัดมาตรา ๖(๔) และเพิ่มอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๒๕ แทน)

๒) ดัดข้อความ “การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด” ในวรรคแรก เนื่องจากหลักการในเรื่องนี้ควรใช้กับทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย ไม่ควรเลือกปฏิบัติว่าจะนำมาตรานี้มาใช้กับบางพื้นที่เท่านั้น ควรเป็น มาตรการทั่วไปในภาค ๒

- อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการกำหนดเขตพื้นที่ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ตามร่างกฎหมายดังกล่าว มีข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อดีข้อเสีย เห็นว่าข้อดีคือ สามารถควบคุมพื้นที่ปลูกทดลองได้ ข้อเสียคือ การตราเป็นพระราชกฤษฎีกาอาจทำดำเนินการควบคุม/ตรวจสอบได้เฉพาะพื้นที่ปลูกอย่างเดียว

- มาตรา ๕๔ ควรระบุเป็นกรณีของผู้ควบคุมพิเศษ ไม่ควรต้องจัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกาอีก เพราะทำให้เกิดความล่าช้า และหากพืชเป็นเพียงพืชควบคุมพิเศษควรให้อำนาจแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด น่าจะเพียงพอ

- มาตรา ๕๔ (๓) มีการระบุเรื่องเสพ และให้มีมาตรการ การกระทำตามมาตรานี้เป็นพระราชกฤษฎีกา อาจขัดกับมาตรา ๕๗ ที่พูดถึงเรื่องเสพเพื่อการรักษาโรคให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้กำหนดหากการเสพมีความแตกต่างกันก็ควรระบุให้ว่าอันใดเป็นการเสพที่ไม่ใช่เพื่อการรักษาโรค

- มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ เรื่องชั่วคราวและเรื่องถาวร ลำดับกฎหมายมีความแตกต่างกัน **คำชี้แจง**

หลักการตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ อาจจะต้องมีการทบทวน ในกรณีที่ว่าประมวลกฎหมายฉบับนี้มีมาตรการกฎหมายที่เพียงพอแล้ว เช่น ในเรื่องการเสพเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๕๗ ในเรื่องการอนุญาตผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด ตามมาตรา ๑๐๖ (๒) ประกอบบทนิยามคำว่า บำบัดรักษา ตามมาตรา ๑๐๓ หรือการกำหนดการมีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ ไม่เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๑๖๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นนโยบายการลดทอนความเป็นอาญาตามมาตรา มาตรา ๑๖๒ ถึงมาตรา ๑๖๗ และในภาคสองของร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ เป็นต้น

๒. มาตรา ๕๖

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๕๖ เนื่องจากสถานประกอบการมีหน่วยงานที่อนุญาตให้เปิดสถานประกอบการและคอยควบคุมดูแลอยู่แล้ว การให้อำนาจตามมาตรา ๕๖ อาจเป็นการสร้างช่องทางหรือช่องกล่าวหาในทางทุจริตได้ ควรมีเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ต้องแจ้งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นให้หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว ดำเนินการกวาดล้างและเร่งดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดหรือสถานประกอบการ ผู้รู้เห็นเป็นใจ หรือร่วมกระทำความผิดโดยตรง ในฐานะผู้สนับสนุนหรือตัวการ

คำชี้แจง

หลักการนี้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ไม่ปรับตามข้อเสนอ

๓. มาตรา ๕๗

- การประกาศกำหนดให้เสพยาเสพติดประเภท ๕ บางชนิดได้ โดยไม่ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายนี้ ไม่ควรจะคำนึงถึงทางด้านการแพทย์แต่เพียงอย่างเดียว ควรจะคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมด้วย เพราะตามหลักสิทธิมนุษยชนนั้นการปฏิบัติจารีตประเพณี ที่มีได้ก่อนให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใดและประชาชนย่อมมีสิทธิจะกระทำได้ เช่น การใช้ยาเสพติดประเภท ๕ บางชนิดมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือการรักษาตามประเพณีท้องถิ่น หรือการใช้ในการดำรงชีวิตตามปกติ ควรจะได้รับการยอมรับในกฎหมายฉบับนี้ด้วย

คำชี้แจง

เห็นด้วยในหลักการ แต่อาจมีปัญหากำหนดขอบเขตความหมายของ จารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น พิธีกรรมทางศาสนา ประเพณีท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นการนอกเหนือหลักการของร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้

- เสนอให้เพิ่ม วรรคสอง เพื่อให้มีมาตรการสำหรับผู้ป่วยสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์หรือเภสัชภัณฑ์ที่มีขายได้ด้วย โดยควรบัญญัติยกเว้นยาหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาหรือร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.

- มาตรา ๕๗ ควรเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพด้วย

คำชี้แจง

เห็นด้วยในหลักการ แต่อาจนอกเหนือหลักการของประมวลกฎหมายฉบับนี้

๔. มาตรา ๕๘

- มาตรา ๕๘ (๓) เรื่อง วัตถุประสงค์สำหรับยกเว้น พิจารณาแล้วตามหลักเกณฑ์ข้อ ๑-๔ จำเป็นต้องมีครบทุกข้อ แต่ในกรณีที่ไม่เข้าในหลักเกณฑ์ตามที่ระบุ เช่น เป็นวัตถุประสงค์ประเภท ๒ ที่สามารถแยกสกัดเอาวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในวัตถุประสงค์รับกลับมาใช้ในปริมาณที่จะทำให้เกิดการใช้ที่ผิดทาง แต่มีเหตุจำเป็นต้องใช้ทางการแพทย์จะจัดเป็นวัตถุประสงค์ประเภทใด เนื่องจากไม่เข้านิยามของการขึ้นทะเบียนตำรับที่ระบุเฉพาะวัตถุประสงค์ในประเภท ๓ หรือ ๔ เท่านั้น และในกรณีที่เป็นการรับยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ จะจัดอยู่ในจำพวกใดตำรับยกเว้นหรือต้องขึ้นทะเบียนเนื่องจากในข้อกฎหมายไม่ได้กล่าวถึง

คำชี้แจง

ควรคงหลักการในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ ไม่ปรับตามข้อเสนอ

๕. มาตรา ๕๙

- การประกาศกำหนดให้เสพยาเสพติดประเภท ๕ บางชนิดได้ โดยไม่ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายนี้ ไม่ควรจะคำนึงถึงทางด้านการแพทย์แต่เพียงอย่างเดียว ควรจะคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมด้วย เพราะตามหลักสิทธิมนุษยชนนั้นการปฏิบัติจามจารีตประเพณี ที่มีได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใดและประชาชนย่อมมีสิทธิจะกระทำได้ เช่น การใช้ยาเสพติดประเภท ๕ บางชนิดมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือการรักษาตามประเพณีท้องถิ่น หรือการใช้ในการดำรงชีวิตตามปกติ ควรจะได้รับการยอมรับในกฎหมายฉบับนี้ด้วย

- มาตรา ๕๙ พื้นที่เสพยาโดยไม่มีกรรมผิด ตามมาตรา ๕๙ บทบัญญัตินี้มีลักษณะเลือก ปฏิบัติเฉพาะต่อบุคคลที่อาศัยอยู่ในบางพื้นที่ จึงอาจขัดรัฐธรรมนูญ

เสนอเพิ่ม วรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ส. มีอำนาจประกาศห้ามการเสพยาหรือครอบครองใบกระท่อมในสถานที่ที่กำหนดไว้เช่น สถานที่สาธารณะ ยานพาหนะ สถานีโดยสารสาธารณะ ที่พักอาศัยในบริเวณที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเช่น พื้นที่ส่วนกลางของคอนโดมิเนียม หอพัก แต่อนุญาตให้ใช้ในสถานพยาบาล เคหสถาน

- ขอเสนอให้แก้ไขมาตรา ๕๙ บรรทัดที่สอง ข้อความว่า “ใบกระท่อม” เปลี่ยนเป็นยาเสพติดประเภท ๕ ด้วยเหตุผลคือ

๑. ใบกระท่อมไม่มีชื่อกำหนดให้เป็นยาเสพติดแล้ว

๒. การใช้คำว่ายาเสพติดประเภท ๕ จะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐในการวางมาตรการควบคุมหรือดูแลยาเสพติดประเภท ๕ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดในอนาคต

- มาตรา ๕๙ ในกรณีที่มีการประกาศให้ท้องที่ใดสามารถเสพยาใบกระท่อมได้ เป็นประเด็นที่ควรระวังคือจะทำอย่างไร เพื่อไม่เป็นการส่งเสริมให้มีการเสพยา ควรจะมีมาตรการป้องกันการเสพยาในทางที่ผิด หรือการอยากทดลองเสพยา สำหรับนักเสพยาใหม่ที่อยู่นอกหรือในพื้นที่

- มาตรา ๕๔ ไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ในการประกาศท้องที่เสฟไบกระท่อม เนื่องจากจะมีปัญหาในทางปฏิบัติและความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้การเสฟพิชไบกระท่อมก็ไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้ในปัจจุบันหรืออนาคต ก็ไม่มีความจำเป็นต้องพิสูจน์ผลการเสฟแต่ต้องเน้นที่การควบคุมการปลูกเพิ่ม หรือการนำเข้า

- หากจะประกาศกำหนดให้การเสฟไบกระท่อมไม่เป็นความผิด ก็ไม่ควรกำหนดเฉพาะบางพื้นที่

คำชี้แจง

หลักการตามมาตรา ๕๔ อาจจะต้องมีการทบทวน ในกรณีที่ร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้มีมาตรการกฎหมายที่เพียงพอแล้ว เช่น ในเรื่องการเสฟเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๕๗ ในเรื่องการอนุญาตผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด ตามมาตรา ๑๐๖ (๒) ประกอบบทนิยามคำว่า บำบัดรักษา ตามมาตรา ๑๐๓ หรือการกำหนดการมีไว้ในครอบครองเพื่อเสฟ ไม่เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๑๖๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นนโยบายการลดทอนความเป็นอาญาตามมาตรา มาตรา ๑๖๒ ถึงมาตรา ๑๖๗ และในภาคสองของร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ เป็นต้น

๖. มาตรา ๖๐

- มาตรา ๖๐ ไม่มีการกำหนดโดย ให้พิชให้คนนำทางไม่ต้องรับโทษ เช่นมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ส่งออกให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือตามพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งมีอำนาจตรวจค้นจับกุมเฉพาะการนำเข้า หรือส่งออกเท่านั้น คนนำผ่านจึงไม่มีอำนาจตรวจค้นได้ การนำเข้าผ่านจำควรให้ความหมายรวมไปถึงการนำเข้าส่งออกด้วย

คำชี้แจง

คงหลักการตามร่างประมวลกฎหมาย ไม่ปรับแก้เนื่องจากข้อเสนอเคลือบคลุม

๒.๖ ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๑ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๒ มาตรการตรวจสอบทรัพย์สิน

(มาตรา ๖๓ - มาตรา ๘๒)

๑. มาตรา ๖๖

- ขอเสนอให้แก้ไขมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขจาก อธิบดีอัยการ เป็น "อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมาย เนื่องจาก อธิบดีอัยการมีหลายคน หรืออาจหมายถึงอัยการสูงสุด จึงควรระบุให้ชัดเจน

- มาตรา ๖๖ คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ให้อธิบดีอัยการเป็นประธานอนุกรรมการ ควรบอกชื่อสำนักงานอัยการให้ชัดเจนว่า อธิบดีอัยการสำนักงานคดีอะไร

คำชี้แจง

เห็นด้วยในหลักการ เป็น "อธิบดีอัยการหรือเทียบเท่าที่อัยการสูงสุดมอบหมาย" เป็นประธานอนุกรรมการ

๒. มาตรา ๗๖

- มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่งและวรรคสองช่วงท้ายมีการกำหนดเงื่อนไขเวลาเดียวกัน คือภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด ดังนั้น ควรบัญญัติรวมกันในวรรคเดียวกัน

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาแล้วเห็นควรไม่ปรับแก้ตามข้อเสนอเนื่องจาก เป็นกรณีต่างกัน ควรกำหนดไว้ต่างวรรค จะมีความชัดเจนมากกว่า

๓. มาตรา ๗๘

- มาตรา ๗๘ วรรคสอง ข้อสันนิษฐานเบื้องต้นภายในวรรคดังกล่าวควรนำมาใช้กับ บุคคลภายนอก ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบด้วย ไม่ควรใช้กับจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเท่านั้น เพราะการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนใหญ่มักมีการกระทำในลักษณะองค์กร หากบุคคลภายนอกเคย มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติดก็น่าเชื่อได้ว่าบุคคลภายนอกดังกล่าวก็น่าจะเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหลายแบบเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกตรวจสอบหรือจำเลยเช่นกัน

คำชี้แจง

เห็นด้วยในหลักการที่จะขยายผลบุคคลในเครือข่ายอาชญากรรม แต่ควรมีการสืบสวน รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินบุคคลดังกล่าวเสียก่อน เมื่อเป็นผู้ถูกตรวจสอบแล้วอยู่ จะตกภายใต้ข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๗๘ วรรคสองดังกล่าวจะเป็นธรรมมากกว่า ในกรณีนี้ จึงไม่ปรับ ตามข้อเสนอ

๔. มาตรา ๘๐

- ควรให้ทรัพย์สินที่ถูกยึดเป็นของแผ่นดินไม่ใช่ตกเป็นของกองทุน ป.ป.ส.

คำชี้แจง

การบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตาม ร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้เป็นกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียน โดยการดำเนินการต้อง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามมาตรา ๘๓ ถึงมาตรา ๘๕ ของร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ ทั้งนี้ กองทุนดังกล่าว ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนแล้ว ไม่ปรับตามข้อเสนอ

๕. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- ควรจำกัดระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินด้วย

- ควรเพิ่มมาตรการในการจูงใจเจ้าพนักงาน โดยการกำหนดส่วนแบ่งเงินรางวัลในการ ตรวจสอบทรัพย์สินที่ได้จากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

- ควรกำหนดมาตรการในการติดตาม ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้กระทำผิดและผู้เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดภายหลังผู้กระทำความผิดพ้นโทษเพิ่มเติม

คำชี้แจง

ไม่ปรับแก้ตามข้อเสนอ เนื่องจาก

มีกำหนดระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินซึ่งต้องดำเนินการ ก่อนครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด และมีเวลาให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลสั่งริบ ทรัพย์สิน ตามมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง

การตรวจสอบทรัพย์สินเกี่ยวข้อกับการริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด ต้องปรากฏหลักฐานว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเสียก่อน

- การยกเลิกการขอริบทรัพย์สิน เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ โดยได้มีบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติดให้ริบทรัพย์สิน ม. ๑๓๒ แต่การริบทรัพย์สินตาม ม.๓๒ ทรัพย์สินที่ริบจะตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ใช่เป็นของกองทุน ทำให้ไม่มีเงินไหลเข้ากองทุนเพื่อใช้ประโยชน์ในการปราบปรามยาเสพติด

คำชี้แจง

ทรัพย์สินที่เป็นของกลางในคดียาเสพติด ควรมีหลักการเช่นเดียวกับคดีอาญาเรื่องอื่น การตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น ที่ทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งริบ ตกเป็นของกองทุนตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ปรับตามข้อเสนอ

๒.๗ ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๓ กองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
(มาตรา ๘๓ - มาตรา ๘๕)

๑. มาตรา ๘๓

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๘๓ คือ กองทุนป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรจะนำมาใช้ให้ครอบคลุมไปถึงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เสพผู้ติดให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุขและยั่งยืน โดยควรจะมีบทบัญญัติ ไว้ให้มีความชัดเจนในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในภาค ๒ ซึ่งมีลักษณะ ๕ ว่าด้วยการฟื้นฟูสภาพทางสังคม มิใช่แต่เฉพาะเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเท่านั้น

คำชี้แจง

เห็นด้วยในหลักการ ปรับตามข้อเสนอ

อนึ่ง ควรบัญญัติให้กองทุนนี้สามารถนำไปใช้ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนหรือภาคประชาชนได้ด้วย เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามีใช้กำหนดให้ใช้ประโยชน์กองทุนได้เฉพาะภาครัฐซึ่งมีงบประมาณแผ่นดินอยู่แล้ว

- เสนอขอให้แก้ไขมาตรา ๘๓ โดยเพิ่ม (๘) ให้กู้ยืมสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเปรียบเทียบปรับหรือประกันตัว เพื่อไม่ให้มีผู้ที่ถูกขังเพียงเพราะไม่มีเงินเสียค่าปรับหรือไม่มีเงินประกันตัว

- กองทุนไม่ควรเป็นของหน่วยงาน ป.ป.ส. เพียงหน่วยงานเดียว ควรมีหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานอัยการ ด้วย

คำชี้แจง

หากเข้าเงื่อนไขตามกฎหมาย กองทุนอาจปรับฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากหน่วยงาน ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการบริหารกองทุน

๒. มาตรา ๘๔

- ทรัพย์สินของกองทุน โดยเฉพาะมาตรา ๘๔ (๒) ควรจะต้องส่งคลังบางส่วนเพื่อเป็นรายได้ของแผ่นดิน

คำชี้แจง

หลักการที่มาของทรัพย์สินของกองทุน ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนแล้ว

๓. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- การจัดตั้งต้นทุนควรพิจารณำแนวทาง ที่กระทรวงการคลังกำหนดเกี่ยวกับการบริหารเงินทุนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยพิจารณำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การบริหารกองทุนสอดคล้องกับการปราบปรามและแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาเห็นด้วย

๒.๘ ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่าน

ลักษณะ ๖ ซึ่งยาเสพติด

ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย

ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการเสพและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

(มาตรา ๘๖ - มาตรา ๑๐๒)

๑. มาตรา ๘๖

- มาตรา ๘๖ ควรหมายรวมถึง ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เช่น ยาแก้ไอ แก้ปวดแก้ท้องเสีย ในกรณีจำหนำยโดยจัดให้เป็นชุดล่วงหน้าเพื่อประโยชน์ทางการค้า

- มาตรา ๘๖ ควรใช้คำว่า มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหนำย

คำชี้แจง

หลักการเฉพาะการจำหนำยวัตถุออกฤทธิ์เท่านั้น ไม่ปรับตามข้อเสนอ

๒. มาตรา ๑๐๐

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๑๐๐ ดังนี้ การห้ามเสพยาเสพติดนั้นควรจะให้ครอบคลุมไปถึงมาตรา ๕๔ รวมถึงการเสพตามจารีตประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นตามที่เสนอข้อคิดเห็นมาพร้อมนี้ในข้อ ๒.๕ การควบคุมยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมไปถึงหลักการด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

“การประกาศกำหนดให้เสพยาเสพติดประเภท ๕ บางชนิดได้ โดยไม่ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายนี้ ไม่ควรจะคำนึงถึงทางการแพทย์แต่เพียงอย่างเดียว ควรจะคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมด้วย เพราะตามหลักสิทธิมนุษยชนนั้นการปฏิบัติจามจารีตประเพณี ที่มีได้ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใดและประชาชนย่อมมีสิทธิจะกระทำได้ เช่น การใช้ยาเสพติดประเภท ๕ บางชนิดมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือการรักษาตามประเพณีท้องถิ่น หรือการใช้ในการดำรงชีวิตตามปกติ ควรจะได้รับการยอมรับในกฎหมายฉบับนี้ด้วย”

คำชี้แจง

เห็นด้วยในหลักการ แต่อาจมีปัญหาการกำหนดขอบเขตความหมายของ จารัตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น พิธีกรรมทางศาสนา ประเพณีท้องถิ่น ข้อคิดเห็นดังกล่าวเป็นประโยชน์ แต่อาจเป็นการนอกเหนือหลักการของร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้

๓. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- ต้องเพิ่มฐานความผิด และบทลงโทษ กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ และ ๓๙ ในลักษณะ ๕

คำชี้แจง

กำหนดยกเลิกความผิดอาญาสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรงหรือไม่จำเป็น โดยกำหนดเป็นความผิดทางปกครอง ตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาแล้วไม่ปรับตามข้อเสนอ

ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

๒.๙ ลักษณะ ๑ - ๒ บทบัญญัติทั่วไป และ คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

(มาตรา ๑๐๙ - มาตรา ๑๑๐)

๑. เสนอให้เปลี่ยนชื่อของ ภาค ๒

เสนอให้เปลี่ยนชื่อของ ภาค ๒ เป็น “การป้องกัน การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด” เพื่อให้กิจกรรมต่อผู้ติดยาเสพติดมีความครอบคลุมมากขึ้น

คำชี้แจง : การตั้งชื่อกาคนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของกฎหมายที่มีการกำหนดไว้ซึ่งบทบัญญัติใน ภาค ๒ ตามร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (มาตรา ๑๐๙ - ๑๒๑) หลักการสำคัญที่กำหนดไว้ในภาคนี้จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าชื่อ “ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด” มีความเหมาะสมแล้ว

๒. มาตรา ๑๐๓

- มาตรา ๑๐๓ เพื่อความชัดเจนและเข้าใจของทุกภาคส่วนควรกำหนดคำนิยามเพิ่มเติม ได้แก่ คำว่า “ผู้เสพ” “ผู้ติด” “การตรวจหรือการทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย” “การป้องกัน” “การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด” ไว้ในมาตรานี้เพราะเกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบัญญัติในภาคนี้ เช่น คำว่า “ผู้ติด” หมายความว่า ผู้ที่ต้องพึ่งพายาเสพติดในระดับต่างๆ ได้แก่ ระดับเล็กน้อย ระดับปานกลาง ระดับรุนแรง หรือคำว่า “การป้องกัน” หมายความว่า การป้องกันในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ๔ ระดับ ได้แก่... เป็นต้น

คำชี้แจง : การกำหนดบทนิยามนั้นมีขึ้นเพื่ออธิบายความหมายของถ้อยคำหรือข้อความที่ใช้ในกฎหมาย เนื่องจากถ้อยคำที่ใช้ในกฎหมายนั้นอาจมีความหมายที่ไม่แน่นอนหรือมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน จึงต้องกำหนดบทนิยามขึ้นเพื่ออธิบายความหมายหรือขอบเขตของถ้อยคำหรือข้อความในการร่างกฎหมายที่แน่นอนและชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้กฎหมายเข้าใจความหมายของถ้อยคำหรือข้อความในกฎหมายตรงกัน

สำหรับถ้อยคำที่เสนอให้เพิ่มเติมมานั้น ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะส่งผลให้เกิดไม่แน่นอนหรือมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันอันส่งผลกระทบต่อปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอย่างไร แต่สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยกับการกำหนดบทนิยามในกรณีถ้อยคำในกฎหมายนั้นไม่ใช่ถ้อยคำที่ประชาชนทั่วไปเข้าใจ ซึ่งหากจะมีการกำหนดบทนิยามให้มีความแน่นอนและชัดเจน ก็จะทำให้ประชาชนสามารถทำความเข้าใจกฎหมายได้มากขึ้น

- ความหมายของ “ศูนย์คัดกรอง” “ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” ยังไม่ชัดเจนว่าเป็นของทางราชการหรือเอกชน หรือไม่ อย่างไร มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบอย่างไร ถึงแม้ว่ากระทรวงสาธารณสุขจะมีการกำหนดสถานที่เป็นศูนย์คัดกรองก็ตาม แต่ควรจะระบุไว้ในบทนิยามให้ชัดเจนเหมือนกับสถานพยาบาลผู้ติดยาเสพติด

คำชี้แจง : การกำหนดบทนิยามคำว่า “ศูนย์คัดกรอง” และ “ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอธิบายความหมายให้บุคคลทั่วไปทราบและเข้าใจความหมายว่าถ้อยคำดังกล่าวมีความหมายว่าอย่างไร ซึ่ง คำว่า “ศูนย์คัดกรอง” หมายความว่า สถานที่คัดกรองการใช้ยาเสพติด และคำว่า “ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” หมายความว่า สถานที่ทำการฟื้นฟูสภาพทางสังคม แก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ามีความชัดเจนอยู่แล้ว

ส่วนกรณีที่มีความเห็นว่าถ้อยคำดังกล่าวนี้ ยังไม่ชัดเจนว่าเป็นของทางราชการหรือเอกชน หรือมีโครงสร้างหรือองค์ประกอบอย่างไร นั้น เรื่องนี้เป็นส่วนของรายละเอียด ที่จะต้องไปกำหนดในกฎหมายลำดับรอง โดยในส่วนของศูนย์คัดกรองนั้น กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๑๔ โดยกำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดสถานที่ที่เป็นศูนย์คัดกรอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดประกาศกำหนด และในส่วนของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมนั้น กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๑๖ โดยให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดประกาศกำหนด ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าความหมายของคำว่า “ศูนย์คัดกรอง” “ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” มีความชัดเจนแล้ว

๓. มาตรา ๑๐๔

- คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดมีหลายหน่วยงานมากเกินไป และควรมีพนักงานอัยการระดับสูงด้วย

- จำนวนกรรมการในคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดมีมากเกินไป

- องค์ประกอบของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดควรมีภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชนในสัดส่วนที่มากขึ้น การมีองค์ประกอบส่วนใหญ่เป็นผู้แทนภาครัฐโดยตำแหน่งนั้น เป็นแนวคิดในเชิงอำนาจ ขาดการสร้างสรรคและปิดกั้นความเป็นจริงของปัญหา จึงควรที่จะเพิ่มสัดส่วนของภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มากกว่าที่กำหนดไว้ (อย่างน้อยควรเป็น ๗-๔ คน) ซึ่งจะทำให้การมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานมากกว่าที่กำหนดไว้

- มติของผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้เสนอเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๒. อธิบดีกรมการแพทย์ เป็นกรรมการ
๓. รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการและเลขานุการ
๔. รองอธิบดีกรมการแพทย์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ไม่ต้องกำหนดหน่วยงานที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ เพื่อให้เป็นการบริหารภายในของกระทรวงสาธารณสุข และให้สามารถปฏิบัติได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติด หากกระทรวงสาธารณสุขจะมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบเฉพาะในภารกิจของคณะกรรมการฯ ในภายหน้า และเสนอให้พิจารณาปรับแก้ข้อความต่างๆ ของประมวลกฎหมายในภกคนี้ ในส่วนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องในการดำเนินงานต่อไป

- กรณีที่มีเด็กและเยาวชนติดยาเสพติด ซึ่งปัจจุบันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนดูแลอยู่ ควรกำหนดให้เป็นคณะกรรมการภายใต้ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวหรือไม่ หรือมีเหตุโดยกฎหมายฉบับอื่น หรือไม่กำหนดไว้

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งควรกำหนดคุณวุฒิด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการตั้งคณะกรรมการอื่นๆ เช่น คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด เป็นต้น

คำชี้แจง

มาตรา ๑๐๔ นั้น กำหนดให้มีคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๕ เช่น การกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งและการรับรองคุณภาพศูนย์คัดกรองสถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งจะสามารถสรุปได้เป็น ๒ ภารกิจสำคัญ คือ ภารกิจด้านการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด และภารกิจด้านการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เช่น การฝึกอาชีพ การให้การศึกษิต่างๆ เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษากลับไปมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดให้มีผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ เข้ามาเป็นจำนวนมาก เพื่อให้การกำหนดนโยบายและมาตรการ และการกำหนดกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานในเรื่องต่างๆ มีความรอบคอบและรอบด้าน ซึ่งนอกจากจะมีหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังกำหนดให้มีผู้แทนจากภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เช่น ภาคเอกชน มีการกำหนดให้มี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เข้ามามีส่วนร่วม ภาคเอกชน ก็กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างน้อยหนึ่งคน

จากองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีมีจำนวนกรรมการมากตามที่มีผู้ตั้งข้อสังเกต แต่ก็มีหลายความคิดเห็นที่เสนอให้มีการเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ เช่น ให้เพิ่มพนักงานอัยการระดับสูง เพิ่มอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพิ่มอธิบดีกรมการแพทย์ เป็นกรรมการ และให้เพิ่มรองอธิบดีกรมการแพทย์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในส่วนของกรรมการโดยตำแหน่ง และเสนอให้เพิ่มสัดส่วนของภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็น ๗-๙ คน ซึ่งในส่วนนี้สำนักงาน ป.ป.ส. ไม่มีข้อขัดข้องที่จะเพิ่มองค์ประกอบจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของกรรมการโดยตำแหน่งและภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นกรรมการในคณะกรรมการบำบัดรักษาฯ แต่เห็นว่าในเรื่องนี้ควรสอบถามความเห็นของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

ส่วนกรณีที่มีการตั้งข้อสังเกตว่าไม่ควรกำหนดหน่วยงานที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ เพื่อให้เป็นการบริหารภายในของกระทรวงสาธารณสุข และให้สามารถปฏิบัติได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติด หากกระทรวงสาธารณสุขจะมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบเฉพาะในภารกิจของคณะกรรมการฯ ในภายหน้านั้น เห็นว่ากรณีดังกล่าวนี้ อาจเป็นการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้จะต้องมีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ สรุปความมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ว่า “ไม่ควรมีข้อกำหนดในรายละเอียดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ในการร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับกับเรื่องหนึ่งเรื่องใด”

ส่วนประเด็นที่มีผู้เห็นว่าในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรกำหนดคุณวุฒิด้วยนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. มีความเห็นว่าการกำหนดคุณวุฒิของผู้ทรงคุณวุฒินั้น หากเป็นกรณีที่คณะกรรมการชุดดังกล่าว จะต้องให้ข้อคิดเห็นหรือข้อพิจารณาในส่วนจของรายละเอียดที่เป็นเรื่องที่ต้องใช้องค์ความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือเป็นการพิจารณาให้ความเห็นในส่วนที่เป็นเรื่องที่มีการใช้อำนาจตามกฎหมาย ควรที่จะต้องมีการระบุไว้ แต่หากเป็นคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะที่เป็นการกำหนดนโยบาย การกำหนดคุณสมบัติของ

ผู้ทรงคุณวุฒิไว้ในกฎหมาย ในทางกลับกันอาจจะเป็นการปิดกั้นมิให้มีการแต่งตั้งผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องอื่นๆที่มีได้กำหนดไว้ เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อพิจารณาและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ได้ จึงเห็นว่าไม่ควรที่จะกำหนดไว้จะมีความเหมาะสมกว่า

๔. มาตรา ๑๐๖

เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบำบัดรักษาฯ ควรจะเพิ่มให้มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดไว้ด้วย เพราะการดำเนินการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดเป็นมาตราที่มีประโยชน์และประเทศที่มีผู้ใช้ยาเสพติดจำนวนมาก นำมาตรการนี้มาใช้ได้ผลดีมาแล้ว

คำชี้แจง

มาตรา ๑๐๓ ได้กำหนดนิยามของการบำบัดรักษาไว้ว่า “การบำบัดรักษา” หมายความว่า การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งรวมตลอดถึงการคัดกรอง การประเมินความรุนแรง การบำบัดด้วยยา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การลดอันตรายจากยาเสพติด และการติดตามหลังการบำบัดรักษา ดังนั้น การบำบัดรักษาจึงหมายความรวมถึง การลดอันตรายจากยาเสพติดด้วย ซึ่งคณะกรรมการบำบัดรักษาก็มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๖ (๒) แล้ว

๒.๑๐ ลักษณะ ๓-๔ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

(มาตรา ๑๑๑ - มาตรา ๑๑๘)

๑. มาตรา ๑๑๑ เป็นบทบัญญัติในเชิงการบังคับบำบัดรักษา แม้จะมีคำว่า “สมัครใจ” แต่ไม่ได้มีเนื้อหาแสดงว่าจะทำให้ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยความเต็มใจ ประกอบกับสถานที่การบำบัดรักษาก็ถูกกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ คือ สถานพยาบาลยาเสพติด ซึ่งขัดต่อหลักการที่หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ ได้คัดค้านในเรื่องนี้ จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขให้เป็นการสมัครใจอย่างแท้จริง และสถานที่บำบัดรักษาก็ควรจะต้องเปิดกว้างมากขึ้นกว่าที่บัญญัติไว้

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑๑ เป็นหลักการที่นำมาจากพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙๔ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๕๕ และพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๒๔/๒ ที่มีเจตนารมณ์ในการที่จะให้ผู้เสพยาเสพติด ที่ได้กระทำความผิดฐานเสพยาเสพติดหรือมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพไปแล้ว แต่ต้องการที่จะเข้ารับการบำบัดรักษาการเสพยาเสพติดของตนสามารถเข้ารับการบำบัดรักษาได้ และเมื่อได้ปฏิบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดประกาศกำหนดแล้ว ก็ให้ผู้พ้นจากความผิดในฐานเสพยาเสพติดหรือมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพพ้นจากความผิด ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยความเต็มใจ

โดยในส่วนของสถานที่ที่ใช้ในการบำบัดรักษานั้น มาตรา ๑๑๑ ได้กำหนดไว้ว่าให้กระทำใน “สถานพยาบาลยาเสพติด” หรือ “สถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” ซึ่งมีการกำหนดบทนิยามไว้ในมาตรา ๑๐๓ โดยสถานพยาบาลยาเสพติด หมายความว่า โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กำหนดให้เป็นสถานที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หมายความว่า สถานพยาบาล สถานฟื้นฟูหรือสถานที่อื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

กำหนดให้เป็นสถานที่ทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งการประกาศกำหนดให้สถานที่ใดเป็นสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด นั้นก็จะต้องได้มาตรฐานในการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดตามที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนด ซึ่งเหตุผลที่ต้องกำหนดให้กระทำการบำบัดรักษาในสถานที่ดังกล่าวนั้นก็เพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการดูแลบำบัดรักษาที่มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้กระทำการบำบัดรักษาในสถานที่ดังกล่าว

๒. มาตรา ๑๑๒

- มาตรา ๑๑๒ เป็นบทบัญญัติในเชิงการบังคับบำบัดรักษา แม้จะมีคำว่า “สมัครใจ” แต่มีได้มีเนื้อหาแสดงว่าจะทำให้ผู้เสพยาหรือผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยความเต็มใจ ประกอบกับสถานที่การบำบัดรักษาก็ถูกกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ คือ สถานพยาบาลยาเสพติด ซึ่งขัดต่อหลักการที่หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ ได้คัดค้านในเรื่องนี้ จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขให้เป็นการสมัครใจอย่างแท้จริง และสถานที่บำบัดรักษาก็ควรจะเปิดกว้างมากขึ้นกว่าที่บัญญัติไว้

- การพิจารณาฟื้นฟูไม่มีระบบถ่วงดุล ตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้พิพากษาซึ่งมีผลให้ผู้นั้นพ้นจากความผิด และหากการฟื้นฟูไม่น่าพอใจ กฎหมายก็ไม่ได้ระบุไว้ว่าผู้ต้องหาจะต้องถูกดำเนินการอย่างไร ต้องกลับมาดำเนินคดีหรือไม่

- กรณีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหลบหนี หรือไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษา จะมีการดำเนินการเช่นใดบ้าง นอกจากสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูฯ จัดทำประวัติข้อมูลและพฤติกรรมของผู้นั้นตามมาตรา ๑๑๒ วรรคท้าย

- กระบวนการในการดำเนินการของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจพิจารณาพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม เป็นการใช้ดุลยพินิจที่สร้างภาระแก่เจ้าหน้าที่ และอาจสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเสนอให้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเพิ่มเติม

- ตามมาตรา ๑๑๒ วรรคท้าย กรณีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหลบหนี ไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษา ไม่มีบทบัญญัติให้สถานพยาบาล หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพดำเนินการอย่างไรกับผู้หลบหนี หรือไม่ให้ความร่วมมือ เพียงแต่ให้ทำประวัติ ข้อมูลและพฤติกรรมของผู้หลบหนีหรือไม่ให้ความร่วมมือ

- หากภายหลังมีความจำเป็นต้องดำเนินคดีกับบุคคลตามข้อ ๑ สามารถดำเนินการได้เลยหรือไม่ หรือต้องมีการกำหนดเป็นอนุบัญญัติในกฎกระทรวงหรืออาศัยอำนาจคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดตามมาตรา ๑๐๖ กำหนดแนวทางก่อนหรือไม่ อย่างไร

- ควรปรับปรุงการใช้อำนาจหน้าที่และดุลยพินิจของหัวหน้าสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูฯ ควรเพิ่มเติมเรื่องกำหนดมาตรฐานในการใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ผู้เสพยารายนั้นๆ พ้นจากความผิด (วางระบบเชิงป้องกันเพื่อป้องกันการถูกร้องเรียนจากญาติของผู้เสพยา)

- “เป็นที่น่าพอใจ” จะเน้นการใช้ดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติงานมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ

คำชี้แจง

แนวคิดสำคัญของการปรับปรุงและจัดทำร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดในครั้งนี้ คือการปรับปรุงและแก้ไขระบบการบำบัดรักษาผู้เสพยาหรือผู้ติดยาเสพติด ที่ต้องการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาหรือผู้ติดยาเสพติดโดยใช้กระบวนการทางสาธารณสุข เพื่อให้โอกาสแก่ผู้เสพยาในการพัฒนาตนเองโดยการปรับปรุงพฤติกรรม การมองผู้เสพยาเป็นผู้ป่วย และมองปัญหาผู้เสพยาเป็นปัญหาทางสาธารณสุข มากกว่าการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิมที่ใช้แก้ไขปัญหา ซึ่งที่ผ่านมาผู้คัดค้านการแก้ไขปัญหายุติธรรมโดยใช้มาตรการทางอาญาจากหลายภาคส่วนโดยเฉพาะจากภาคประชาสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

มาตรา ๑๑๒ เป็นหลักการที่พัฒนามาจากประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ซึ่งมาตรา ๑๑๒ นั้น จะใช้ในกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตรวจพบผู้ที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติดหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพตาม ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม และสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ส่งตัวผู้นั้นไปสถานพยาบาลยาเสพติดหรือศูนย์คัดกรองต่อไป ซึ่งหากผู้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาเข้ารับการบำบัดรักษาและปฏิบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดประกาศกำหนดก็ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิด

ดังนั้น การดำเนินการในกรณีตามมาตรา ๑๑๒ นี้ จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจของผู้ต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นกรณีที่สมัครใจเอง เพราะไม่ใช่กรณีที่บังคับหรือไม่เต็มใจของผู้ต้องสงสัยตามที่ผู้แสดงความคิดเห็นเข้าใจแต่อย่างใด เพราะหากผู้ต้องสงสัยไม่สมัครใจก็สามารถทำได้ เช่น ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยต้องการจะพิสูจน์ว่าได้เสพยาเสพติด และประสงค์จะพิสูจน์ความบริสุทธิ์โดยประสงค์จะขอต่อสู้คดีตามสิทธิก็สามารถทำได้

โดยที่ในกรณีตามมาตรา ๑๑๒ นี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ ดังนั้น หากผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหลบหนีหรือไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษาจนครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดประกาศกำหนด จึงกำหนดให้สถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจัดทำประวัติ ข้อมูลและพฤติการณ์ของผู้หลบหนีหรือไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษาดังกล่าวเท่านั้น

โดยในส่วนของสถานที่ที่ใช้ในการบำบัดรักษานั้น มาตรา ๑๑๒ ได้กำหนดไว้ว่าให้กระทำใน “สถานพยาบาลยาเสพติด” หรือ “สถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” ซึ่งมีการกำหนดบทนิยามไว้ในมาตรา ๑๐๓ โดยสถานพยาบาลยาเสพติด หมายความว่า โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กำหนดให้เป็นสถานที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หมายความว่า สถานพยาบาล สถานฟื้นฟูหรือสถานที่อื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กำหนดให้เป็นสถานที่ทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งการประกาศกำหนดให้สถานที่ใดเป็นสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด นั้นก็จะต้องมีมาตรฐานในการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดตามที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนด ซึ่งเหตุผลที่ต้องกำหนดให้กระทำการบำบัดรักษาในสถานที่ดังกล่าวนั้นก็เพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการดูแลบำบัดรักษาที่มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้กระทำการบำบัดรักษาในสถานที่ดังกล่าว

ส่วนในเรื่องที่มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจพิจารณาพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม เป็นการใช้ดุลพินิจที่สร้างภาระแก่เจ้าหน้าที่ และอาจสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเสนอให้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเพิ่มเติมนั้น ในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยที่จะให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การนำตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดรักษาเพื่อเป็นกรอบและลดภาระแก่เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาส่งผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู และเห็นว่าคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ควรที่จะต้องมีการกำหนดกรอบแนวทางการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่าเป็นผู้ผ่านการบำบัดรักษาเพื่อกำหนดกรอบในการใช้ดุลพินิจของหัวหน้าสถานพยาบาลหรือสถานพยาบาลยาเสพติด

๓. มาตรา ๑๑๓

- มาตรา ๑๑๓ เป็นมาตรการที่บัญญัติไว้สำหรับการรองรับการบังคับบำบัดรักษา ตามมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๑๒ ดังกล่าวมาแล้ว อีกทั้งยังมีกรนำเอามาตรการกึ่งอาญา การให้บุคคลนั้นอยู่ในความดูแล การตรวจหาสารเสพติด การส่งบันทึกข้อมูลให้พนักงานสอบสวน ซึ่งขัดต่อหลักการการบำบัดรักษา โดยสมัครใจ ประกอบกับผู้ใช้อำนาจตามมาตรานี้ คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มิใช่บุคลากรทางการแพทย์หรือสาธารณสุข ในฐานะที่จะเป็นผู้ดูแลผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดในฐานะที่ได้รับการยอมรับว่า “ผู้เสพหรือผู้ติดคือผู้ป่วย” จึงควรที่จะยกเลิกมาตรานี้เสีย

- มาตรา ๑๑๓ แก้ไขเป็น “มาตรา ๑๑๓ เพื่อประโยชน์ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานสาธารณสุข หรือตำรวจ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

มาตรา ๑๑๓ (๓) แก้ไขเป็น

(๓) ตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้การตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกายของบุคคล เมื่อมีเหตุจำเป็นประกอบด้วยมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นเสพยาเสพติดในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะ และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่น

คำอธิบาย เนื่องจากมีลักษณะจำกัดสิทธิ เสรีภาพของประชาชนค่อนข้างมาก จึงควรกำหนดเงื่อนไขการตรวจว่า เสพจริงหรือไม่โดยควรให้บุคลากรด้านสาธารณสุขหรือพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมาย เข้าร่วมตรวจ ทดสอบด้วย

- มาตรา ๑๑๓ เป็นเหตุให้ท้องถิ่นถูก สตง. เรียกเงินคืน จากการสนับสนุนชุดตรวจปัสสาวะ เพราะ สตง. มองว่าไม่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสารเสพติด จึงให้งบตำรวจ ปกครอง จังหวัดไม่ได้ด้วย ควรเพิ่มว่า พนักงานปกครองขององค์กรปกครองท้องถิ่น หรือสนับสนุนงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ ฯลฯ

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑๓ เป็นหลักการที่พัฒนามาจากประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ที่เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการดำเนินการส่งตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดรักษา ซึ่งจะทำให้การดำเนินการส่งตัวผู้ต้องสงสัยของเจ้าหน้าที่มีฐานอำนาจที่ชัดเจน แยกต่างหากจากอำนาจในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่มีวัตถุประสงค์ในการให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา แต่ในการดำเนินการกับผู้เสพนั้นจะใช้มาตรการทางสาธารณสุขเป็นหลัก จึงได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจไว้เป็นการเฉพาะ

ส่วนในกรณีที่มีข้อคิดเห็นที่จะให้พนักงานสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนี้ด้วยนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. ไม่ขัดข้อง แต่มีข้อสังเกตว่าจะเป็นการเพิ่มภารกิจให้กับเจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงหากจะต้องปฏิบัติภารกิจนี้ตามกฎหมาย จึงควรสอบถามความเห็นของกระทรวงสาธารณสุข

ส่วนในกรณีที่มีข้อเสนอให้แก้ไขมาตรา ๑๑๓ (๓) โดยเพิ่มเงื่อนไขการใช้อำนาจว่าในกรณีที่จะใช้อำนาจได้นอกจากจะเป็นกรณี ให้ทำได้ในกรณีเมื่อมีเหตุจำเป็นประกอบด้วยมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นเสพยาเสพติดในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะแล้ว ยังจะต้องเป็นกรณีที่สามารถก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นด้วยนั้น ในประเด็นนี้หากเป็นไปตามข้อเสนอ ก็จะทำให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ไม่สามารถดำเนินการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดแก่บุคคลที่ต้องสงสัยได้ จนกว่าจะเป็นกรณีที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่น อันจะทำให้การดำเนินการตรวจหาสารเสพติดในร่างกายไม่สามารถ

ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกายได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าพนักงาน

๔. มาตรา ๑๑๕

- การกำหนดให้สถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูฯ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการต่าง ๆ รวมถึงการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดนั้น อาจเป็นการจำกัดจนเกินไป เพราะผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนมาก จึงสมควรที่จะกำหนดให้หน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีขีดความสามารถจะดำเนินการเรื่องนี้ได้ มีความรับผิดชอบดำเนินการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดได้ด้วย

คำชี้แจง

การดำเนินการตามมาตรการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด เป็นส่วนหนึ่งของการดูแลผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดในการบำบัดรักษาให้ผู้เสพยาเสพติดลดลง และพัฒนาไปสู่การเลิกเสพยาเสพติดซึ่งในเรื่องดังกล่าว ในกระบวนการบำบัดรักษาที่ดำเนินการต่อผู้เสพยาเสพติดที่มีการใช้ยาหรือยาเสพติดทดแทน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนได้รับการบำบัดรักษาที่มีคุณภาพ ซึ่งในกฎหมายก็ได้มีการปิดกั้นไม่ให้หน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานภาคเอกชนหากมีความพร้อมในการดำเนินการดังกล่าว และมีมาตรฐานในการจัดตั้งสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก็สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูยาเสพติดกำหนด

๕. มาตรา ๑๑๖

- การฟื้นฟูสภาพทางสังคมซึ่งจำเป็นจะต้องใช้บุคลากร งบประมาณ องค์ความรู้ และทรัพยากรต่าง ๆ มากมายจึงควรที่จะกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนว่าให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวง ฯลฯ กรุงเทพมหานคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาชน ร่วมกันจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้การฟื้นฟูสภาพทางสังคมมีขอบข่ายงานที่กว้างขวางได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

- มาตรา ๑๑๖ แก้ไขเป็น “ให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรและศาสนสถานที่ได้รับอนุญาต จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดประกาศกำหนด”

คำอธิบาย ควรเพิ่มหน่วยงานและองค์กรที่ทำหน้าที่ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ซึ่งจะเป็นผลดีมากกว่า โดยอาจจัดตั้งสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากภาครัฐ สอดคล้องกับการส่งเสริมมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

- การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ควรพิจารณาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่มีอยู่เดิมแล้ว เช่น กรมคุมประพฤติ เป็นต้น

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑๖ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์แก่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ซึ่งเหตุผลที่กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครเป็นผู้จัดตั้งนั้น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ และสามารถบูรณาการการทำงานของ

หน่วยงานราชการส่วนต่างๆ และภาคเอกชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการฟื้นฟูสภาพทางสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

๖. มาตรา ๑๑๘

- มาตรา ๑๑๘ บัญญัติให้แต่เพียงหน้าที่ของศูนย์ฟื้นฟู ควรบัญญัติอำนาจให้ชัดเจนกว่านี้ เช่น มาตรการในการติดตามการเรียกตัวผู้รับการบำบัดมาทดสอบสารเสพติดหลังผ่านการบำบัด โดยไม่ต้องผ่านอำนาจอื่นๆ

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๑๑๘ กำหนดให้ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา

(๒) ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคม รวมทั้งการสนับสนุนผู้ผ่านการบำบัดรักษา ให้ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว

(๓) ช่วยเหลือเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษา เงินทุนสงเคราะห์ และให้การสงเคราะห์อื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษา

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมให้นายจ้างหรือสถานประกอบการรับผู้ผ่านการบำบัดรักษาเข้าทำงาน

(๕) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา

ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาเห็นว่ามีความครอบคลุมแล้ว

๒.๑๑ ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (มาตรา ๑๑๙ - มาตรา ๑๒๑)

๑. มาตรา ๑๑๙

- ไม่เห็นด้วยในมาตรา ๑๑๙ เนื่องจากการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ยา หรือโดยใช้วิธีอื่นๆ ที่มีได้ทำในสถานพยาบาลยาเสพติดไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ ไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะในสถานพยาบาล ยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูเท่านั้น แต่ควรเปิดกว้างให้องค์กร ภาคเอกชน หรือสถานที่อื่นได้สามารถดำเนินการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดได้ด้วย เพื่อรองรับจำนวนผู้ติดยาเสพติดที่มีจำนวนมากและอาจต้องใช้เวลาบำบัดรักษาฟื้นฟูเป็นเวลานาน เพียงแค่ให้กำหนดไว้ในกฎหมายให้มีการขออนุญาตจากคณะกรรมการบำบัดรักษาก่อน เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลมิให้เป็นการดำเนินการในสถานที่มิชอบ

- อาจมีปัญหาเกี่ยวกับวัดที่มีการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

คำชี้แจง

เหตุผลที่กำหนดให้การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดจะต้องกระทำใน “สถานพยาบาลยาเสพติด” หรือ “สถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” นั้น ก็เพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการดูแลบำบัดรักษาที่มีคุณภาพ โดยผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษา และมีสถานที่ที่มีอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่จำเป็นในการดูแลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ทั้งนี้ มาตรฐานในการจัดตั้งสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จะถูกควบคุมโดยคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งหากภาคเอกชนที่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรทางสาธารณสุข สถานที่ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ และมีมาตรฐานในการดูแลผู้ติดยาเสพติดตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนดแล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นควรที่จะให้องค์กร ภาคเอกชน เข้ามาทำภารกิจนี้ร่วมกับภาครัฐได้ แต่ควรจะสอบถามความเห็นของทางกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

สำหรับกรณีที่มีผู้เห็นว่าอาจมีปัญหากับวัดที่มีการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า การบำบัดรักษาในวัดที่ดำเนินการจนประสบผลสำเร็จอาจเป็นวิธีการบำบัดรักษาโดยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ซึ่งควรที่จะเปิดกว้างให้จัดเป็นการบำบัดรักษาประเภทหนึ่งได้ตามการวินิจฉัยของแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการกำหนด ดังนั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานการจัดตั้ง และการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก็ควรที่จะมีการนำประเด็นเรื่องการบำบัดรักษาในวัดโดยวิธีการแพทย์แผนไทย เข้าไปพิจารณาในการจัดทำมาตรฐานในการจัดตั้งสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้วย

ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

๒.๑๒ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

(มาตรา ๑๒๒ - มาตรา ๑๓๒)

๑. มาตรา ๑๒๕

- มาตรา ๑๒๕ วรรคสี่ “คำว่าองค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า บุคคลสามคนขึ้นไป รวมตัวกันทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ดูแล้วไม่เหมาะสมกับคำว่าองค์กรเลย องค์กรมันต้องขนาดใหญ่ บุคคลตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปใช้ไหมครับไม่ใช่แค่สามคน

- มาตรา ๑๒๕ วรรคท้าย เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรม ทั้งความหมายและถ้อยคำ ถ้าต้องการวรรคนี้คงอยู่ ให้ระบุไว้ว่า ถ้ากระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด กระทำความผิดตั้งแต่สามคนขึ้นไป เพราะทุกเรื่องทุกคดีที่กระทำความผิดมีวัตถุประสงค์เพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สินอยู่แล้วทุกเรื่อง

คำชี้แจง

เหตุที่ต้องมีการกำหนดบทนิยามคำว่า “องค์กรอาชญากรรม” ในมาตรา ๑๒๕ นี้ เนื่องจากในมาตรา ๑๒๕ วรรคสาม ได้กำหนดให้ในกรณีที่การสมคบกันกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดหากมีลักษณะเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด เนื่องจากเป็นกรณีที่กำหนดเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษสูงขึ้น ซึ่งการตีความในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะต้องตีความอย่างเคร่งครัด หากไม่กำหนดไว้ก็จะเกิดความไม่ชัดเจนว่าจะต้องจำนวนผู้เข้ามาเป็นเครือข่ายมากน้อยเพียงใด จึงได้กำหนดบทนิยามไว้ โดยกำหนดให้ “องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป ที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลาหนึ่งและร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่น ซึ่งการกำหนดบทนิยามดังกล่าวนี้ก็จะสอดคล้องกับคำว่า “องค์กรอาชญากรรม” ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่วนในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่าสามคนไม่เหมาะสม ควรที่จะกำหนดอย่างน้อยสิบคนนั้นเห็นว่า การกำหนดไว้เพียงสามคนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินคดียาเสพติดต่อเครือข่ายมีประสิทธิภาพ หากใช้ความหมายตามความเข้าใจของคนทั่วไป เพราะหากกำหนดไว้สูงนั้นจะเป็นการยากลำบากในการค้นหาและนำพยานหลักฐานที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของบุคคลดังกล่าว อันจะส่งผลไม่สามารถลงโทษผู้กระทำให้นักขึ้นได้ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าการกำหนดไว้ดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว

๒. มาตรา ๑๒๗

- มาตรา ๑๒๗ ควรมีโทษให้แก่ผู้ยินยอมให้ใช้ชื่อตนเอง เอกสารหลักฐานในการไปทำธุรกรรมใดๆ โดยรู้หรือควรรู้ว่าเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ใช่บัญญัติว่ารู้อย่างเดียว

- มาตรา ๑๒๗ ควรมีมาตรการป้องกันหรือคุ้มครอง ประชาชนผู้บริโภคที่ถูกเอาข้อมูลส่วนตัวด้วยกลอุบายต่างๆ นำไปเปิดบัญชี ตามที่ปรากฏในสื่อต่างๆ บางคนถูกหลอกเอาข้อมูลไปเปิดบัตรเครดิต มาทราบอีกทีคือมีหมายศาลแจ้งให้ไปชำระหนี้แล้ว ดังนั้น ควรมีมาตรการป้องกัน และอำนาจในการพิสูจน์ว่าบัญชีที่ถูกเปิดว่ามีเจตนาเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ควรเป็นหน้าที่ของรัฐ

คำชี้แจง

มาตรา ๑๒๗ นี้เป็นหลักการที่กำหนดขึ้นใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติด ที่ผู้กระทำความผิดจะหลบเลี่ยงการสืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่ โดยลวงให้เจ้าพนักงานหลงเชื่อว่าบัญชีธนาคารหรือหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อในการลักลอบค้ายาเสพติดเป็นของบุคคลอื่น อันจะทำให้การสืบสวนขยายผลกระทำได้ยากลำบากยิ่งขึ้น โดยผู้กระทำความผิดจะมีวิธีการหลบเลี่ยงโดยการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนกับบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการลักลอบค้ายาเสพติด และให้บุคคลดังกล่าวไปเปิดบัญชีธนาคารหรือลงทะเบียนหมายเลขโทรศัพท์มือถือ เมื่อได้ทำการเปิดบัญชีธนาคารและเปิดบัตร ATM หรือเปิดใช้บริการหมายเลขโทรศัพท์มือถือแล้ว ผู้ลักลอบค้ายาเสพติดจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนกับผู้เปิดบัญชี หลังจากนั้นผู้ลักลอบค้ายาเสพติดจะดำเนินการทำธุรกรรมทางการเงิน หรือติดต่อสื่อสารผ่านทางบัญชีหรือหมายเลขโทรศัพท์ในชื่อของผู้อื่น ซึ่งกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจาก ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการลักลอบค้ายาเสพติดดังกล่าวไม่รู้ว่ามีผู้ที่ตนรับจ้างเปิดบัญชีธนาคารหรือหมายเลขโทรศัพท์นั้นนำหมายเลขโทรศัพท์มือถือหรือบัญชีธนาคารดังกล่าวไปทำอะไร จึงถือไม่ได้ว่าผู้เปิดบัญชีธนาคารมีเจตนาช่วยเหลือหรือสนับสนุนการกระทำความผิด จึงได้มีการกำหนดให้มีความผิดดังกล่าวขึ้น และกำหนดอัตราโทษไว้ไม่สูงมากนักเพื่อเป็นการป้องปรามมิให้ประชาชนมีความระมัดระวังและตกเป็นเหยื่อของขบวนการลักลอบค้ายาเสพติด

ซึ่งในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่าควรกำหนดถ้อยคำว่ารู้หรือควรรู้ว่าเป็นการกระทำผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ใช่บัญญัติว่ารู้อย่างเดียวนั้น ในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยที่ควรจะกำหนดเพิ่มเติมให้รวมถึง “หรือควรรู้” ด้วย เพราะมีเช่นนั้นอาจมีปัญหาในการบังคับใช้เมื่อมีการดำเนินคดี เพราะจะต้องพิสูจน์ถึงเจตนาพิเศษว่ารู้ว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งในข้อเท็จจริงบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อไม่รู้ว่ามีผู้ที่ตนรับจ้างนั้นนำไปใช้ประโยชน์ต่อการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และในคดีอาญาโดยหลักการการพิสูจน์ของโจทก์ต้องพิสูจน์จนปราศจากข้อสงสัย ดังนั้น หากกำหนดให้รวมถึงควรรู้ด้วยนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าวเพื่อให้ในกรณีที่ต้องมีการบังคับใช้กฎหมายจะทำให้การดำเนินคดีมีประสิทธิภาพ

๓. มาตรา ๑๒๘

- มาตรา ๑๒๘ วรรคท้าย ระวังโทษไว้ ๓ เท่า รุนแรงเกินไป

คำชี้แจง

อัตราโทษตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒๘ นี้เป็นหลักการเดิมที่นำมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๖/๑ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว

๔. มาตรา ๑๓๒

- มาตรา ๑๓๒ ขอเสนอให้แก้ไขเป็น

“มาตรา ๑๓๒ บรรดา ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ วัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกลหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสีย เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

คำอธิบาย มาตรา ๑๓๒ เป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับอำนาจศาลในการพิจารณา ริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ ถือเป็นบทบัญญัติที่ก้าวล่วงอำนาจศาลหรือฝ่ายตุลาการ เปิดโอกาสให้มีการใช้อำนาจโดยมิชอบของเจ้าพนักงานที่จะได้ประโยชน์จากการริบทรัพย์สินได้ ทำให้ประชาชน ได้รับผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ นอกจากนี้ไม่ควร ริบทรัพย์สินความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ แต่ควรใช้มาตรการนี้กับความผิดยาเสพติด ที่ร้ายแรง หรือยาเสพติดที่ส่งผลเสียต่อสังคมในวงกว้าง โดยเฉพาะองค์การอาชญากรรม

- มาตรา ๑๓๒ ที่บัญญัติให้ริบเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ริบเสียทั้งสิ้น ควรบัญญัติยกเว้นให้ยานพาหนะ ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ ควรที่จะบัญญัติให้ตกเป็นของกองทุน

คำชี้แจง

หลักการที่กำหนดในมาตรา ๑๓๒ นี้เป็นหลักการเดิมที่นำมาจากพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๒ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕๗ และได้ปรับปรุงให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งอำนาจในการริบทรัพย์สินที่กำหนดในมาตรานี้เป็นอำนาจของ ศาลยุติธรรม ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าการริบทรัพย์สินของกลางตามมาตรา ๑๓๒ นี้ ยังคงจำเป็นอยู่สำหรับ ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ส่วนในกรณี que เห็นว่าควรกำหนดให้ตกเป็นของกองทุนนั้น เนื่องจากสิ่งทีริบ ตามมาตรา ๑๓๒ นี้เป็นของกลางในคดีอาญาซึ่งมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการกับของกลางไว้เป็น การเฉพาะแล้ว

๕. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- ความผิดฐานสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิด และความผิดฐานสมคบควรมีการ บัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมให้ความผิดที่ฟ้องฐานสมคบ แต่ให้ความว่าเป็นการสนับสนุนให้ศาลพิพากษาลงโทษ จำเลยได้ เหมือนดัง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๒ เพราะความผิดหนึ่งฐานดังกล่าว ไกลเคียงกันมากทำให้การพิจารณาเลือกฟ้องฐานใดฐานหนึ่ง

คำชี้แจง

โดยหลักแล้วความผิดฐานสมคบตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๕ กับความผิดฐานสนับสนุน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๓ มีองค์ประกอบและเจตนาในการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน แต่สำนักงาน ป.ป.ส. ไม่ขัดข้องหากจะมีการกำหนดให้บัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมให้ความผิดที่ฟ้องฐานสมคบ แต่ให้ความว่าเป็น การสนับสนุนให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยได้ เหมือนดัง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๒ เพราะจะทำให้การดำเนินคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๑๓ **ลักษณะ ๒** บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์
ลักษณะ ๓ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ฝิ่นมาตรฐาน
 หรือเสื่อมคุณภาพ

(มาตรา ๑๓๓ - มาตรา ๑๔๑)

๑. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- อัตราโทษเบาเกินไป

คำชี้แจง

อัตราโทษที่กำหนดไว้ในลักษณะ ๒ และลักษณะ ๓ นี้ สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ามีความ
 เหมาะสมกับระดับของการกระทำความผิดแล้ว

๒.๑๔ **ลักษณะ ๔** บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง
 หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติด

ลักษณะ ๕ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับสารระเหย

(มาตรา ๑๔๒ - มาตรา ๑๕๕)

๑. มาตรา ๑๔๒

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง (๑),(๒) กับวรรคสาม (๒) คาบเกี่ยวกัน
 อย่างมาก คาดว่ามีปัญหาในการแปลความพอสมควร (ระหว่างโทษต่างกันมาก)

- มาตรา ๑๔๒ ความแตกต่างระหว่าง (๑) (๒) และ (๓) และคำว่า “เพื่อการค้า” ควรบัญญัติ
 บทนิยามไว้ให้ชัดเจน

มาตรา ๑๔๒ วรรคสาม (๒) การทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐความปลอดภัย
 ของประชาชนทั่วไปเป็นถ้อยคำที่ทำให้ตีความได้กว้างขวางไม่ชัดเจนควรนิยามความหมายไว้เพื่อเป็นกรอบ

- ตามที่มาตรา ๑๔๒ ระบุเรื่องการกระทำความผิดที่ต้องระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงจำคุก
 ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาทหรือประหารชีวิต หาก (๑) กระทำโดยหัวหน้า ผู้มีหน้าที่สั่ง
 การ หรือผู้มีหน้าที่จัดการในเครือข่ายอาชญากรรม (๒) การทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือ
 ความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป นั้น

ขอเรียนเพิ่มเติมถึงพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตว่า ประเทศไทย
 เป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on
 Civil and Political Rights - ICCPR) ซึ่งได้กำหนดพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิตไว้ในข้อ ๖ (๒) ว่า

“ในประเทศที่ยังมิได้ยกเลิกโทษประหารชีวิต การลงโทษประหารชีวิตอาจกระทำได้เฉพาะ
 คดีอุกฉกรรจ์ที่สุด (most serious Crimes) ตามกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่กระทำความผิด และไม่ขัดต่อ
 บทบัญญัติแห่งกติกาฯ และต่ออนุสัญญา ว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์ การลงโทษ
 เช่นว่านี้จะกระทำได้ก็แต่โดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลที่มีอำนาจ” โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (Human
 Rights Committee) ซึ่งเป็นคณะกรรมการประจำกติกาฯ ได้ตีความว่า คดีเกี่ยวกับยาเสพติด (drug-related
 crimes) ไม่ถือเป็นคดีอุกฉกรรจ์ ที่สุดในความหมายของกติกาฯ และไม่ควรมีการลงโทษประหารชีวิต

ดังนั้น หากมีการตัดสินความผิดตามมาตราดังกล่าวโดยใช้โทษประหารชีวิต ควรมีคำอธิบาย
 อย่างชัดเจนถึงเหตุผลของการวินิจฉัยว่าบุคคลที่ถูกตัดสินประหารชีวิตเป็นผู้ที่เป็นหัวหน้า ผู้มีหน้าที่สั่งการ หรือผู้
 มีหน้าที่จัดการในเครือข่ายอาชญากรรมอย่างแท้จริง หรือได้กระทำการอย่างไรที่นำไปสู่ข้อวินิจฉัยว่าได้ทำให้

เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการอธิบายเหตุผล ต่อสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ

- มาตรา ๑๔๒ วรรคสาม การกำหนดบทลงโทษบางประการเรื่องยาเสพติดถือว่ามี การพัฒนาที่ดีมีการกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาก่อนลงโทษหาชีวิต ซึ่งทำให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดบทลงโทษประหาร ควรเป็นไปตามแผนการรณรงค์เปลี่ยนแปลงโทษประหารชีวิต เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ และมติของ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองและข้อเสนอแนะให้ไทยตอบรับภายใต้กลไกรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ หรือ UPR

คำชี้แจง

สำหรับประเด็นที่มีผู้เห็นว่าควรมีการกำหนดบทนิยามนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยที่ควร จะมีการกำหนดบทนิยามเพื่อความชัดเจน

๒. มาตรา ๑๔๕

- มาตรา ๑๔๕ ขอเสนอให้แก้ไข ความผิดเกี่ยวกับ การผลิต นำเข้า ส่งออก และจำหน่าย ยาเสพติดประเภท ๕ ใหม่ทั้งหมด โดยลดโทษยาเสพติดประเภท ๕ ที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ และใช้มาตรการ ทางแพ่ง มาตรการทางภาษีเข้ามาแทน

คำอธิบาย ให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิด การผลิต นำเข้า ส่งออก และจำหน่าย ยาเสพติด ประเภท ๕ ที่ไม่สูงกว่ากฎหมายยาเสพติดปัจจุบัน เนื่องจากบทลงโทษตามมาตรานี้น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมีบทลงโทษที่รุนแรงไม่ได้สัดส่วนกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ยาเสพติดประเภท ๕ เช่น การจำหน่ายน้ำกระท่อม ที่ไม่มีสารเสพติดอื่นใด และไม่มีผลกระทบต่อร่างกาย แต่กลับได้รับโทษอาญาที่รุนแรง นอกจากนี้ควรจำแนกยาเสพติดประเภท ๕ ออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ กับ กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์และมีผลกระทบทางสังคมและสุขภาพ ซึ่งความผิดเกี่ยวกับกลุ่มที่ ๒ ควรมีบทลงโทษที่รุนแรงกว่า เช่น หนักขี้ควาย

คำชี้แจง

ในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่านโยบายทางอาญาเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้ โทษประเภท ๕ ยังคงมีความจำเป็นอยู่ เพราะเป็นมาตรการที่สำคัญในการควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติด เพื่อ ป้องกันมิให้นำยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ไปใช้ในทางที่ผิด โดยในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ได้มีการปรับปรุง หลักเกณฑ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด โดยมีการผ่อนปรนการใช้ประโยชน์จากยาเสพติดให้โทษ ประเภท ๕ เพื่อการศึกษาวิจัยและใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์แล้ว

ส่วนประเด็นเรื่องบทลงโทษนั้นเมื่อพิจารณาความผิดในลักษณะเดียวกันที่กำหนดไว้ใน ลักษณะ ๔ (มาตรา ๑๔๒ - มาตรา ๑๔๖) จะเห็นได้ว่ามีการกำหนดอัตราโทษสำหรับยาเสพติดแต่ละประเภทไว้ อย่างเป็นลำดับแล้ว ส่วนในประเด็นที่ยาเสพติดในประเภทเดียวกันควรมีบทลงโทษที่แตกต่างกันนั้น ในประเด็นนี้ ร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ศาลได้เปิดโอกาสให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจโดยพิจารณาถึงความร้ายแรง ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ มีความเหมาะสมแล้ว

๓. มาตรา ๑๕๐

- การลงโทษน้อยตาม มาตรา ๑๕๐ ควรใช้คำว่าเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้หมายความรวมถึง การทำผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ด้วย เพราะในลักษณะ ๔ เป็นบทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งบางมาตรามี วัตถุออกฤทธิ์ด้วย ทั้งนี้เพื่อมิให้ลักลั่นกัน (แต่จะบัญญัติไม่ให้อบรมถึงสารระเหยก็ได้) และขัดกับ มาตรา ๑๔๙ ด้วย

คำชี้แจง

ในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยในหลักการที่ควรจะต้องมีการกำหนดการให้ข้อมูลที่ สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดนั้น ควรรวมถึงยาเสพติดทุกประเภท

๔. มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๔

- เสนอให้เพิ่มอัตราโทษอาญาแก่ผู้จำหน่ายสารระเหยให้แก่ผู้มีอายุไม่เกินสิบแปดปีและ ผู้ที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย เสนอแก้ไขเป็น

“มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดจำหน่ายสารระเหยแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เว้นแต่เป็นการจำหน่าย โดยสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือ ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทแต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติด สารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทแต่ไม่เกิน สองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่บุคคลอายุ ไม่เกินสิบแปดปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีแต่ไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทแต่ไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คำอธิบาย เนื่องจากสารระเหยเป็นสิ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้เสพและก่อให้เกิด ผลกระทบต่อบุคคลและสังคม มีอันตรายร้ายแรงมากกว่ายาเสพติดประเภท ๑ (กรณีเมทแอมเฟตามีน) จึงควรมี อัตราโทษที่สูงกว่ากฎหมายปัจจุบัน

คำชี้แจง

อัตราโทษอาญาที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๕๓ และมาตรา ๑๕๔ นั้นเป็นหลักการเดิมที่ นำมาจากพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๓/๑ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า การกำหนดอัตราโทษทางอาญาในเรื่องนี้มีความเหมาะสมแล้ว

๕. มาตรา ๑๕๕

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๑๕๕ ที่กำหนดให้การเสพสารระเหยต้องเป็นความผิดและมีโทษ ทางอาญา เพราะผู้ติดสารระเหยมีผลกระทบทางร่างกายและจิตใจมากกว่าผู้เสพสารเสพติดอื่นๆ จึงควรเป็น เสมือนผู้ป่วยที่ควรจะได้รับการบำบัดรักษามากกว่าการที่จะกำหนดให้เป็นความผิดและมีบทลงโทษทางอาญา

คำชี้แจง

ในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า การกำหนดให้การเสพสารระเหยเป็นความผิดนั้น ยังคงมี ความจำเป็นอยู่ เพราะนโยบายทางอาญาเกี่ยวกับการควบคุมการเสพยาเสพติดนั้น เห็นว่ารัฐยังคงต้องมีการควบคุม มิให้มีการนำยาเสพติดมาใช้ในทางที่ผิด แต่สำหรับขั้นตอนการดำเนินการในส่วนของผู้เสพนั้น ประมวลกฎหมาย ฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการดำเนินการกับผู้เสพ โดยได้กำหนดให้มีการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมที่มอง ผู้เสพเป็นผู้ป่วย ตามที่กำหนดไว้ในภาค ๒ แล้ว

๖. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- ขอให้เพิ่มบทกำหนดโทษ กรณีที่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๘

คำอธิบาย ไม่มีบทบัญญัติกำหนดฐานความผิดและกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๓๘

- ไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ทุกการกระทำความผิดมีโทษในระดับเดียวกัน

คำชี้แจง

ในประเด็นที่ขอให้เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ นั้น ร่างมาตรา ๓๘ ถูกกำหนดไว้ใน ภาค ๑ ลักษณะ ๓ หมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งมาตรา ๔๖ ได้บัญญัติว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหมวดนี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามหมวดนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี พิจารณาตักเตือน สั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต ตามสมควรแก่กรณี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในประเด็นนี้สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่ากฎหมายได้มีการกำหนดให้มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ ไว้แล้ว

ส่วนที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่าไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ทุกการกระทำความผิดมีโทษในระดับเดียวกัน ขอเรียนว่า ร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงแก้ไขโดยกำหนดให้อัตราโทษในคดียาเสพติด จะมีระดับความหนักเบาโดยพิจารณาจากบทบาท พฤติการณ์และความร้ายแรงเป็นลำดับขั้น ตัวอย่างเช่น การกำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่งกำหนดว่า หากเป็นการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๕ ปีและปรับไม่เกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจะไม่มีการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำเพื่อเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

แต่หากผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดในลักษณะที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง อาทิเช่น การกระทำให้เพื่อการค้า การจำหน่ายแก่บุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี หรือการจำหน่ายในบริเวณสถานศึกษา อัตราโทษก็จะเพิ่มสูงขึ้น โดยต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ - ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และหากพฤติการณ์ในการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดมีความร้ายแรงมาก เช่น เป็นการกระทำความผิดโดยเป็นหัวหน้า ผู้มีหน้าที่สั่งการ หรือผู้มีหน้าที่จัดการในเครือข่ายอาชญากรรม ผู้นั้นก็จะต้องถูกลงโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี จนถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

ซึ่งจากการกำหนดบทลงโทษใหม่นี้ จะมีการแบ่งระดับของผู้กระทำความผิดและกำหนดอัตราโทษอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจอย่างเต็มที่ แต่ในส่วนของนักค้ายาเสพติดรายใหญ่หรือรายสำคัญ บทลงโทษขั้นสูงนั้นมิได้ลดลงเลย ยังคงมีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ ถึง ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิตเช่นเดิม (มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๔, ๑๔๕ และ ๑๔๖)

๒.๑๕ ลักษณะ ๖ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

ลักษณะ ๗ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

ลักษณะ ๘ บทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง หรือใช้กำลังบังคับ ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

(มาตรา ๑๕๖ - มาตรา ๑๗๐)

๑. มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑

- ไม่เห็นด้วยกับมาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ ที่กำหนดให้การเสพยาเสพติดประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ อันมิใช่กรณีตามมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๑๒ เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา เพราะเพื่อเป็นที่ยอมรับว่านโยบายหลักนี้จะนำมาใช้กับผู้เสพผู้ติด คือ เน้นการใช้ระบบสาธารณสุขในการดูแลผู้เสพผู้ติดซึ่งถือเป็นผู้ป่วยแบบบูรณาการ (อ้างอิงคำกล่าวของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ พล.อ.ไพบูลย์ คุ้มฉายา ขณะดำรงตำแหน่ง รมว.ยุติธรรม รวมถึงหลักการสากลของการประชุม UNGASS 2016)

- มาตรา ๑๖๐-๑๖๑ ขอเสนอให้แก้ไขอัตราโทษในความผิดฐานเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพยาเสพติดประเภท ๕ ที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ ให้มีอัตราโทษไม่สูงกว่ากฎหมายยาเสพติดปัจจุบัน เช่น กรณีพิษกระท่อม และใช้มาตรการทางสังคม มาตรการทางปกครอง เข้ามาแทน เช่นเดียวกับต่างประเทศ เช่น เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส และแคนาดา

คำอธิบาย เพื่อไม่ให้มีคดีขึ้นสู่ศาลจำนวนมาก และควรใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา

- มาตรา ๑๖๑ วรรคสอง อาจทำให้หลักการการพิสูจน์เป็นของโจทก์ หากจำเลยครอบครอง ยาเสพติดในปริมาณที่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด โจทก์อาจต้องมีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยครอบครองโดยมีเจตนาอย่างอื่น ไม่ได้มีไว้เพื่อเสพ

คำชี้แจง

การกำหนดให้การเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ประเภท ๒ และประเภท ๕ หรือการเสพวัตถุออกฤทธิ์เป็นความผิดยังคงมีความจำเป็นอยู่ เพราะนโยบายทางอาญาในเรื่องดังกล่าวยังคงเห็นว่ารัฐยังคงต้องมีมาตรการควบคุมมิให้มีการนำยาเสพติดมาใช้ในทางที่ผิด แต่สำหรับขั้นตอนการดำเนินการในส่วนของผู้เสพนั้นประมวลกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการดำเนินการกับผู้เสพ โดยได้กำหนดให้มีการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมที่มองผู้เสพเป็นผู้ป่วย ที่เน้นการใช้ระบบสาธารณสุขในการดูแลผู้เสพผู้ติดซึ่งถือเป็นผู้ป่วยแบบบูรณาการตามที่กำหนดไว้ในภาค ๒ แล้ว

ส่วนในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่าหากจำเลยครอบครองยาเสพติดในปริมาณที่ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด โจทก์อาจต้องมีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยครอบครองโดยมีเจตนาอย่างอื่น ไม่ได้มีไว้เพื่อเสพนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยในหลักการนี้เพราะการดำเนินคดียาเสพติดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ต้องการที่จะให้มีการพิจารณาความผิดและบทลงโทษโดยดูจากพฤติการณ์และความร้ายแรงในการกระทำความผิด โดยกรณีการครอบครองเพื่อเสพนั้นได้มีการกำหนดเป็นบทสันนิษฐานในทางที่เป็นคุณกับผู้ครอบครองในปริมาณเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่หากจำเลยครอบครองปริมาณเล็กน้อยไม่เกินกว่าที่กำหนดแล้ว หากผู้ดำเนินคดีเห็นว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติการณ์ที่ไม่ใช่ผู้เสพยาเสพติด ก็จะต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงเจตนาของผู้นั้นว่าการมียาเสพติดในปริมาณเล็กน้อยของจำเลยมีได้มีไว้เพื่อการเสพสำหรับตนเองอย่างไร

๒. มาตรา ๑๖๒

- มาตรา ๑๖๒ มีถ้อยคำว่า เสพยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานบางอย่าง เป็นถ้อยคำที่ไม่ชัดเจน กำกวม เป็นการบัญญัติโดยมิได้คำนึงถึงสังคมโดยรวม จึงอาจไม่สอดคล้องกับการควบคุม ป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติด

คำชี้แจง

มาตรา ๑๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบการพิจารณาและพิพากษาคดีของศาล
ที่ในการพิจารณานั้นจะต้องคำนึงเรื่องใดบ้าง ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าการกำหนดดังกล่าวเป็นเพียงกรอบการ
พิจารณาของศาลเท่านั้น ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว

๓. มาตรา ๑๖๕

- มาตรา ๑๖๕ ควรขยายความข้อความที่บัญญัติว่า “หากจำเลยสำนึกในการกระทำ
โดยตกลงเข้ารับการรักษาหรือการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เมื่อศาลสอบถามพนักงานอัยการแล้ว หากศาล
เห็นสมควร ให้ส่งตัวจำเลยไปสถานพยาบาลยาเสพติดเพื่อเข้ารับการรักษาต่อไป”

คำอธิบาย เนื่องจากไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของคำถาม ที่ศาลสอบถามพนักงานอัยการ
ควรเขียนขยายความ

คำชี้แจง

การกำหนดให้ศาลสอบถามอัยการในเรื่องดังกล่าว นั้น มีขึ้นเพื่อให้ศาลได้สอบถามความเห็น
ของพนักงานอัยการว่ามีความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งตัวจำเลยไปเข้ารับการรักษาอย่างไร ซึ่งเห็นว่า
หากเขียนขยายความของคำถามที่ให้ศาลสอบถามพนักงานอัยการก็จะทำให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๔. ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

- เห็นว่าควรนำบทกำหนดโทษไปต่อท้ายมาตราที่ระบุเป็นความผิดเลย

คำชี้แจง

ในประเด็นนี้เป็นประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการร่างกฎหมาย โดยสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ารูปแบบ
ที่ใช้ในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเหมาะสมแล้ว

๒.๑๖ **ลักษณะ ๙** บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ลักษณะ ๑๐ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ลักษณะ ๑๑ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

(มาตรา ๑๗๑ - มาตรา ๑๘๑)

๑. มาตรา ๑๗๑

- มาตรา ๑๗๑ ระวังโทษปรับขั้นต่ำและขั้นสูงน้อยเกินไป ควรกำหนดขั้นต่ำ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
ขั้นสูง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นผู้ประกอบการจะไม่เกรงกลัว

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๑๗๑ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๕ ทวิ ที่กำหนดให้มีอัตราโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท
ซึ่งในประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นว่า ระวังโทษปรับขั้นต่ำและขั้นสูงน้อยเกินไป ควรกำหนดขั้นต่ำ
๑๐๐,๐๐๐ บาท ขั้นสูง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นผู้ประกอบการจะไม่เกรงกลัวนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า
บทลงโทษดังกล่าวมีอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับระดับของการกระทำความผิดและมีความเหมาะสมแล้ว

๒. มาตรา ๑๗๒

- เสนอขอให้แก้ไข บทลงโทษฐานการไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่
จากปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท เป็น ปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท และมีค่าปรับรายวัน

คำอธิบาย ซึ่งมีบทลงโทษต่ำมาก ควรกำหนดให้มีโทษปรับทางปกครองสำหรับผู้รับอนุญาต เหมือนกับกฎหมายอื่น ๆ ที่มีโทษปรับทางปกครองในอัตราสูง

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๑๗๒ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๓๙ ที่กำหนดให้มีอัตราโทษปรับไม่เกินสองพันบาท โดยในประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นโดยเสนอขอให้แก้ไขบทลงโทษฐานการไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่จากปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท เป็น ปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท และมีค่าปรับรายวัน เนื่องจากเห็นว่าอัตราโทษต่ำมาก ควรกำหนดให้มีโทษปรับทางปกครองสำหรับผู้รับอนุญาตเหมือนกับกฎหมายอื่น ๆ ที่มีโทษปรับทางปกครองในอัตราสูง นั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าบทลงโทษดังกล่าวมีอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับระดับของการกระทำความผิดและมีความเหมาะสมแล้ว

๓. มาตรา ๑๘๒

- เสนอขอให้แก้ไขมาตรา ๑๗๕

“มาตรา ๑๗๕ ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๒๙ วรรคสาม กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกของคณะทำงานตามประมวลกฎหมายนี้ เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ผู้ใด กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

คำอธิบาย ข้อความซ้ำกับมาตรา ๑๒๙ วรรคสาม เมื่อเพิ่มข้อความในมาตรา ๑๗๕ ควรตัดข้อความในมาตรา ๑๒๙ วรรคสาม

- กำหนดโทษเป็น ๓ เท่า เห็นว่าสูงเกิน

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๗ ที่กำหนดให้กรรมการ เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ใด หากกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ซึ่งร่างมาตรา ๑๗๕ นี้ได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขใน ๒ ประเด็น คือ

๑. แก้ไขฐานความผิดที่จะต้องระวางโทษสูงขึ้น จากเดิมที่กำหนดให้ทุกฐานความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเป็นเฉพาะ “ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” ซึ่งจำกัดเฉพาะความผิดความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เว้นแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว ตามที่กำหนดไว้ในบทนิยาม มาตรา ๑ ซึ่งจะทำความผิดที่เป็นเพียงความผิดเล็กน้อยมีอัตราโทษที่เหมาะสมกับระดับของการกระทำความผิด

๒. การแก้ไขบุคคลผู้ต้องระวางโทษเพิ่มสูงขึ้น โดยเพิ่มบุคคลผู้ต้องระวางโทษเพิ่มสูงขึ้นมากกว่ากฎหมายเดิมโดยกำหนดเพิ่มให้อนุกรรมการ หรือสมาชิกของคณะทำงานตามประมวลกฎหมายนี้ เพื่อให้มีความครอบคลุมมากขึ้น

ส่วนในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่า ข้อความซ้ำกับมาตรา ๑๒๙ วรรคสาม เมื่อเพิ่มข้อความในมาตรา ๑๗๕ ควรตัดข้อความในมาตรา ๑๒๙ วรรคสามนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. ขอเรียนว่า มาตรา

๑๒๙ วรรคสาม มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโทษในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้มาโดยคำสั่งอนุญาตของอธิบดี ผู้พิพากษาศาลอาญาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด ตามที่กำหนดในบทนิยาม มาตรา ๑ จึงต้องมีการกำหนดไว้

ส่วนในประเด็นที่มีผู้เห็นว่า กำหนดให้เพิ่มโทษเป็น ๓ เท่า สูงเกินไปนั้น บุคคลที่กำหนดให้ ต้องระวางโทษสูงขึ้นเมื่อกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าวนี้ เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตรง เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งบุคคลที่กำหนดไว้นี้อาจเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการปราบปรามการลักลอบค้ายาเสพติด เช่น ข้อมูลการสืบสวนสะกดรอย ข้อมูลด้านการข่าวยาเสพติด ดังนั้น หากบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ก็ควรที่จะมีระวางโทษสูงกว่าบุคคลทั่วไป แต่ทั้งนี้ กฎหมายก็ให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่า บทลงโทษดังกล่าวมีอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับระดับของการกระทำความผิดและมีความเหมาะสมแล้ว

๔. มาตรา ๑๗๖

- มาตรา ๑๗๖ กำหนดโทษเป็น ๓ เท่า เห็นว่าสูงเกิน
- บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ควรมีเนื้อหาครอบคลุมเหมือนเช่น

ประมวลกฎหมายอาญา

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๑๗๖ เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ โดยกำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ หรือเจ้าพนักงานหรือข้าราชการผู้ใด กระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา อันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้น เช่น กรณีที่เป็นเจ้าพนักงานตำรวจ หากรับผลประโยชน์เพื่อไม่ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามที่กำหนดไว้ในประมวล กฎหมายอาญามาตรา ๑๔๙ ก็จะต้องระวางโทษเป็นสามเท่า ซึ่งในประเด็นที่มีผู้เห็นว่า กำหนดให้เพิ่มโทษเป็น ๓ เท่า สูงเกินไปนั้น บุคคลที่กำหนดให้ต้องระวางโทษสูงขึ้นเมื่อกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าวนี้ เป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังนั้น หากบุคคลดังกล่าวกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ก็ควรที่จะมีระวางโทษสูงกว่าบุคคลทั่วไป แต่ทั้งนี้กฎหมายก็ให้ศาลใช้ดุลพินิจในการ กำหนดโทษได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าบทลงโทษดังกล่าวมีอัตราโทษที่ได้สัดส่วน กับระดับของการกระทำความผิดและมีความเหมาะสมแล้ว

ส่วนในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่า บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ควรมีเนื้อหาครอบคลุมเหมือนเช่นประมวลกฎหมายอาญานั้น สำนักงาน ป.ป.ส. ขอเรียนว่า กรณีดังกล่าวเมื่อได้มีการกำหนดความผิดและบทลงโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องมากำหนดในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดซ้ำอีก

๕. มาตรา ๑๗๗

- มาตรา ๑๗๗ ให้ลงโทษเป็นสองเท่า น่าจะพิมพ์ผิด เพราะไม่สอดคล้องกับ มาตรา ๑๗๖ อีกทั้งไม่สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มาตรา ๑๐๐ เดิม ที่ให้ลงโทษหนักเป็นสามเท่า เหมือนกันหมด จึงไม่ควรให้เกิดความสับสน

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๑๗๗ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๐ ที่กำหนดให้กรรมการหรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือกระทำความผิดตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ซึ่งร่างมาตรา ๑๗๗ นี้ได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขบุคคลผู้ต้องระวางโทษเพิ่มสูงขึ้น ให้สอดคล้องกับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐยิ่งขึ้น

ส่วนในประเด็นที่มีผู้เห็นว่าควรกำหนดให้เพิ่มโทษเป็น ๓ เท่า นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๗๖ นั้น ขอเรียนว่าบุคคลที่กำหนดให้ต้องระวางโทษสูงขึ้นตามมาตรา ๑๗๕ และ มาตรา ๑๗๖ เป็นบุคคลที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งราชการหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น บุคคลกลุ่มดังกล่าวจึงได้กำหนดให้มีระวางโทษ ๓ เท่า ส่วนกลุ่มบุคคลตามมาตรา ๑๗๗ นั้น เป็นกลุ่มบุคคลที่แม้ว่าจะเกี่ยวข้องกับอำนาจรัฐ แต่ก็ไม่ใช่อำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งราชการหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม แต่ก็เป็นบุคคลที่เป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้กลุ่มบุคคลตามมาตรา ๑๗๗ ต้องระวางโทษสูงขึ้นกว่ากรณีบุคคลทั่วไป แต่มีอัตราน้อยกว่าบุคคลผู้มีตำแหน่งและมีอำนาจหน้าที่โดยตรง จึงได้กำหนดไว้ให้ต้องระวางโทษ ๒ เท่า เพื่อให้อัตราโทษมีความเหมาะสมกับระดับของการกระทำความผิด ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าบทลงโทษดังกล่าวมีอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับระดับของการกระทำความผิดและมีความเหมาะสมแล้ว

๖. มาตรา ๑๗๘

- ขอเสนอให้แก้ไขมาตรา ๑๗๘ ควรให้มีระบบขออนุญาตให้สามารถกระทำนอกสถานพยาบาลได้ เพื่อเป็นการลดความแออัดในสถานพยาบาล และเพิ่มความยืดหยุ่นกรณีต้องมีการบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติดนอกสถานพยาบาล

- มาตรา ๑๗๘ อาจเป็นปัญหาเกี่ยวกับวัดที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

คำชี้แจง

มาตรา ๑๗๘ เป็นบทกำหนดโทษสำหรับผู้ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระโดยมิได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๙ ซึ่งในประเด็นที่มีผู้ขอเสนอให้แก้ไขมาตรา ๑๗๘ ว่าควรมีระบบขออนุญาตให้สามารถกระทำนอกสถานพยาบาลได้ เพราะจะช่วยลดความแออัดในสถานพยาบาล และเพิ่มความยืดหยุ่นกรณีต้องมีการบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติดนอกสถานพยาบาล สำนักงาน ป.ป.ส. ขอเรียนว่าเหตุผลที่ต้องกำหนดให้การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดจะต้องกระทำใน “สถานพยาบาลยาเสพติด” หรือ “สถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” นั้น ก็เพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการดูแลบำบัดรักษาที่มีคุณภาพ โดยผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบำบัดรักษา และมีสถานที่ที่มีอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่จำเป็นในการดูแลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ทั้งนี้ มีมาตรฐานในการจัดตั้งสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จะถูกควบคุมโดยคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งหากภาคเอกชนที่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรทางสาธารณสุข สถานที่ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ และมีมาตรฐานในการดูแลผู้ติดยาเสพติดตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟู

ผู้ติดตามเสด็จกำหนดแล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นควรที่จะให้องค์กร ภาคเอกชน เข้ามาทำภารกิจนี้ร่วมกับภาครัฐได้ แต่ควรจะสอบถามความเห็นของทางกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

ส่วนในกรณีที่มีผู้เห็นว่าอาจมีปัญหาเกี่ยวกับวัดที่มีการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า การบำบัดรักษาในวัดที่ดำเนินการจนประสบผลสำเร็จอาจเป็นวิธีการบำบัดรักษาโดยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ซึ่งควรที่จะเปิดกว้างให้จัดเป็นการบำบัดรักษาประเภทหนึ่งได้ตามการวินิจฉัยของแพทย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการกำหนด ดังนั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานการจัดตั้ง และการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก็ควรที่จะมีการนำประเด็นเรื่องการบำบัดรักษาในวัดโดยวิธีการแพทย์แผนไทย เข้าไปพิจารณาในการจัดทำมาตรฐานในการจัดตั้งสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้วย ซึ่งหากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้รองรับกับวิธีการบำบัดรักษาโดยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยซึ่งใช้ในวัดบางแห่งแล้ว ก็จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ แต่ควรจะสอบถามความเห็นของทางกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

๗. ความเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

- ขอเสนอให้เพิ่มมาตรา ๑๗๒/๑ บทลงโทษฐานขัดขวางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๒/๑ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

คำอธิบาย เทียบเคียงจาก พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๑๓๙

- ควรพิจารณาประเด็นในลักษณะ ๑๐ กรณีเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของทางราชการ หน่วยงานของรัฐ นอกเหนือจากความผิดในคดีอาญาแล้ว จะมีในส่วนของ การดำเนินการทางวินัย และเจ้าพนักงาน แต่ละหน่วยงานด้วยจึงควรระบุในส่วนนี้ไว้ด้วย เพื่อให้มีการพิจารณาในทางอาญาและวินัย

- สำหรับข้าราชการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๖ และมาตรา ๑๗๗ เพื่อมิให้มีปัญหาการตีความใคร่อย่างไร ให้ยุบรวมมาเป็นมาตราเดียว แล้วพิจารณาว่าจะ ๓ เท่าหรือ ๒ เท่า

คำชี้แจง

ประเด็นที่มีผู้เสนอให้เพิ่มมาตรา ๑๗๒/๑ บทลงโทษฐานขัดขวางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยเทียบเคียงจาก พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๑๓๙ นั้น เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ ได้กำหนดความผิดและบทลงโทษในกรณีดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งสามารถปรับใช้ในเรื่องดังกล่าวได้อยู่แล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้

- สำหรับประเด็นที่ต้องการให้มีการกำหนดให้มีการดำเนินการทางอาญาและทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการ หน่วยงานของรัฐผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า หากข้าราชการหรือพนักงานของรัฐกระทำความผิดซึ่งมีอัตราโทษทางอาญาก็จะเป็นความผิดวินัยตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ๆ สังกัดอยู่แล้ว เช่น หากข้าราชการพลเรือนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งมีความผิดที่มีโทษทางอาญา ก็จะเป็นความผิดวินัยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่แล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้

ส่วนในกรณีที่มีผู้แสดงความคิดเห็น โดยเสนอให้รวม มาตรา ๑๗๖ และมาตรา ๑๗๗ ให้เป็นมาตราเดียวกันเพื่อมิให้มีปัญหาการตีความ แล้วพิจารณาว่าจะกำหนดให้เพิ่มโทษเท่าใดนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าวัตถุประสงค์ของมาตรา ๑๗๖ และมาตรา ๑๗๗ นั้นมีความแตกต่างกันจึงเห็นว่าการกำหนดเป็นมาตรา ๑๗๖ และมาตรา ๑๗๗ มีความเหมาะสมแล้ว

๒.๑๗ ลักษณะ ๑๒ การบังคับโทษปรับ

(มาตรา ๑๘๒ - มาตรา ๑๘๓)

๑. มาตรา ๑๘๒

- มาตรา ๑๘๒ ให้เพิ่ม วรรคสาม ควรกำหนดมาตรการให้ผ่อนจ่ายค่าปรับได้ หรือมีเงินยืม สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเปรียบเทียบปรับหรือประกันตัว โดยผู้มีเงินเสียค่าปรับได้ทำให้คดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ผู้มีรายได้น้อยอาจถูกกักขังแทนค่าปรับ

คำชี้แจง

ในประเด็นเรื่องการผ่อนจ่ายค่าปรับ หรือผ่อนชำระค่าปรับนั้น หากกฎหมายกำหนดให้ศาล สามารถใช้ดุลพินิจในการผ่อนชำระค่าปรับ หรือกำหนดค่าปรับเป็นงวดได้ ก็จะเปิดโอกาสให้ผู้ต้องโทษปรับที่ไม่มี ทรัพย์สิน หรือมีทรัพย์สินแต่ไม่เพียงพอที่จะชำระค่าปรับได้ทั้งหมด ซึ่งไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงการชำระค่าปรับ สามารถยื่นคำร้องขอผ่อนชำระค่าปรับหรือขอชำระค่าปรับเป็นงวดได้ และถึงแม้ว่ารัฐจะไม่ได้ค่าปรับเป็นเงินก้อน จากผู้กระทำความผิดในคราวเดียว แต่ท้ายที่สุดเมื่อผู้ต้องโทษปรับผ่อนชำระค่าปรับครบถ้วน รัฐก็จะได้รับค่าปรับ เต็มตามจำนวนที่กำหนดในคำพิพากษา บรรลู่วัตถุประสงค์ประสงค์ของการลงโทษที่มุ่งประสงค์ลงโทษในทางทรัพย์สิน ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสสำนึกในความผิดของตน โดยพยายามชวนชวยหาทรัพย์สิน มาชำระค่าปรับให้ครบถ้วน และยังเป็นหนทางหนึ่งในการป้องกันการหลีกเลี่ยงไม่ชำระค่าปรับโดยยอมที่จะถูก กักขังแทนค่าปรับ และในท้ายที่สุดรัฐยังจะได้รับประโยชน์ที่จะไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินที่จะต้อง นำมาใช้ในการดำเนินการบังคับโทษปรับ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกักขังแทนค่าปรับอีกด้วย แต่สิทธิ ในการขอผ่อนชำระค่าปรับนี้ไม่ควรจะมีการกำหนดในกลุ่มของ "ผู้ค้ารายใหญ่" ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์ตัว จริงจากการลักลอบค้ายาเสพติด

สำหรับในประเด็นเรื่องเงินยืมสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเปรียบเทียบปรับหรือประกันตัวนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่าเป็นหลักการที่ดี เพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยมีโอกาสที่ได้รับการประกันตัวออกมา สามารถดำเนินการค้นหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนในกระบวนการยุติธรรม แต่ในประเด็นนี้ ในปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมาตรา ๕ ได้กำหนดให้มีกองทุนยุติธรรม ซึ่งอยู่ภายในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่าย เกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้น ในประเด็นนี้ หากกำหนดให้มีเงินยืมสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเปรียบเทียบปรับหรือประกันตัวนั้นก็อาจเข้าซ้อนกับการกิจ ของกองทุนยุติธรรมได้

ส่วนในประเด็นว่า ผู้มีเงินเสียค่าปรับได้ทำให้คดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา แต่ผู้มีรายได้น้อยอาจถูกกักขังแทนค่าปรับนั้น การลงโทษปรับแก่จำเลยนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า ประกอบกับประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๔๙ กำหนดว่า

“มาตรา ๑๔๙ ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายนี้ที่มีโทษจำคุกและปรับ ให้ศาลลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ โดยคำนึงถึงการลงโทษในทางทรัพย์สินเพื่อป้องปรามการกระทำความผิด ร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

ถ้าศาลเห็นว่าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งของผู้ใดเมื่อได้พิเคราะห์ถึงความร้ายแรงของ การกระทำความผิด ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว กรณีมีเหตุ อันสมควรเป็นการเฉพาะราย ศาลจะลงโทษจำคุกหรือปรับน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิด นั้นก็ได้”

ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่าบทบัญญัติในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับนี้ เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษปรับให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแล้ว

๒. มาตรา ๑๘๓

- มาตรา ๑๘๓ ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือการให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการบังคับคดี เกรงว่าจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ
- ควรกำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา เพื่อทำการบังคับคดี พนักงานอัยการควรมีหน้าที่ขอออกหมายบังคับคดีแล้วส่งหมายบังคับคดีให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. บังคับคดีต่อไป
- ควรให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ช่วยเหลือเจ้าพนักงานบังคับคดีในการบังคับคดี เพราะงานในสำนักงานบังคับคดีมีมากจะเป็นการช่วยกันทำงานให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น
- ควรกำหนดให้มีการแบ่งรายได้บางส่วนที่ได้จากการบังคับคดีโทษปรับให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน

คำชี้แจง

เนื่องจากในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญา ได้มีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษปรับทางอาญา โดยมีการเพิ่มเติมมาตรา ๒๙/๑ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๒๙/๑ ในกรณีที่ผู้ต้องโทษปรับไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับเพื่อใช้ค่าปรับ

การบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดี และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ และขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากศาลหรือพนักงานอัยการ ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี

การตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับโดยพนักงานอัยการเพื่อการบังคับคดี ตามวรรคสองให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของอัยการสูงสุด

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่กระทบต่อการที่ศาลจะมีคำสั่งตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง”

ประกอบกับได้มีการยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับการบังคับโทษปรับตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

ดังนั้น สำหรับประเด็นเรื่องที่ว่าไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือการให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการบังคับคดี เกรงว่าจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ นั้น ในเรื่องนี้สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยที่จะต้องมีการกำหนดรายละเอียดการประสานความร่วมมือไว้ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยนำไปกำหนดในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งในเรื่องนี้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙/๑ วรรคสาม กำหนดให้กำหนดเป็นข้อบังคับอัยการสูงสุด

สำหรับประเด็นที่เห็นว่า ควรกำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา เพื่อทำการบังคับคดี พนักงานอัยการควรมีหน้าที่ขอออกหมายบังคับคดีแล้วส่งหมายบังคับคดีให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. บังคับคดีต่อไปนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่า การที่ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดกำหนดให้ดำเนินการบังคับโทษปรับนั้นเป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญานั้นมีความเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการบังคับโทษปรับในคดีอาญาทุกประเภท มีการดำเนินการที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับในประเด็นที่ว่าควรให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ช่วยเหลือเจ้าพนักงานบังคับคดีในการบังคับคดี เพราะงานในสำนักงานบังคับคดีมีมากจะเป็นการช่วยกันทำงานให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นนั้น เห็นว่าร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๘๓ กำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการบังคับคดีด้วย ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. เห็นว่ามีการกำหนดไว้ตามกฎหมายแล้ว

สำหรับประเด็นที่เห็นว่า ควรกำหนดให้มีการแบ่งรายได้บางส่วนที่ได้จากการบังคับคดี โทษปรับให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดินนั้น เห็นว่าร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดได้กำหนดให้มี กองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีกรอบวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพิ่มขึ้นจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย ทดสอบ ทดลอง ฝึกอบรม หรือประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมหรือประชุม สัมมนาเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการให้บริการหรือจัดกิจกรรมอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตลอดจนส่งเสริม พัฒนาผู้ติดยาเสพติด ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู และผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนช่วยเหลือหรือสนับสนุนการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทั้งในประเทศและระดับต่างประเทศ

(๖) เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๗) กิจกรรมอื่นที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามประมวลกฎหมายนี้

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ส. จึงเห็นว่ายังคงมีความจำเป็นที่กองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด จะต้องมีงบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งนอกจากจะเป็นเงินได้จากมาตรการริบทรัพย์แล้วยังกำหนดให้เงินได้จากการบังคับโทษปรับในคดียาเสพติดให้ตกเป็นของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด อันจะทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓. ความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓.๑ การแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓ และมาตรา ๔ เกี่ยวกับบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

- ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลคัดค้าน

๓.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ยาเสพติด” “กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” และ “เจ้าพนักงาน” ตามมาตรา ๕

- นิยามคำว่า “ยาเสพติด” คำว่า “ยาเสพติด” เป็นคำที่ใช้เพื่อสื่อความหมายหรือสร้างความเข้าใจในทางที่ผิด ๆ เป็นคำที่ใช้ตีตราบาปสำหรับคนที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในทำนองเดียวกับ “ยาบ้า” ควรจะใช้เพียงคำว่า “ยาเสพติด” หรือ “สารเสพติด” น่าจะมีความเหมาะสมและถูกต้องมากกว่า

- นิยามคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” คำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” อาจไม่สอดคล้องกับนิยามในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดที่มีการแบ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีทั้งความผิดร้ายแรงและความผิดทั่วไป

- นิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน” ควรระบุนิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน” ให้ชัดเจนว่าหมายถึงลูกจ้างด้วยหรือไม่ และระบุตำแหน่งให้ชัดเจน และควรปรับปรุงบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน” ให้สอดคล้องกับร่างกฎหมายฉบับอื่นที่มีการแก้ไข (ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

คำชี้แจง

นิยามคำว่า “ยาเสพติด”

ปัจจุบันพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ ได้กำหนดบทนิยามของคำว่ายาเสพติดไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๓ ได้ให้ความหมายของคำว่ายาเสพติดไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้อาหารระเหย ซึ่งในการปรับปรุงบทนิยามของคำว่า “ยาเสพติด” ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงบทนิยามให้มีความสอดคล้องกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ที่ได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชกำหนดป้องกันการใช้อาหารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓

นิยามคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”

ปัจจุบันพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ ได้กำหนดบทนิยามของคำว่าความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งคำว่ากฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในกฎหมายฉบับเดียวกันนี้ได้มีการกำหนดบทนิยามไว้ ดังนี้ “กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้อาหารระเหย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งในการปรับปรุงบทนิยามของคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงบทนิยามให้มีความสอดคล้องกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ที่ได้มีการยกเลิกพระราชกำหนดป้องกันการใช้อาหารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนความเห็นที่เห็นว่าอาจไม่สอดคล้องกับนิยามในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดที่มีการแบ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีทั้งความผิดร้ายแรงและความผิดทั่วไปนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. เห็นด้วยกับประเด็นความคิดเห็นดังกล่าว ที่ควรปรับปรุงนิยามของคำว่าความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้สอดคล้องกับความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

นิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน”

คำชี้แจง ปัจจุบันพระราชบัญญัติวิधिพิจารณาความคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ ได้กำหนดบทนิยามของคำว่าเจ้าพนักงานไว้ว่า “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิधिพิจารณาความอาญา ซึ่งในการปรับปรุงบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงาน” ตามร่างพระราชบัญญัติวิधिพิจารณาความคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงบทนิยามให้มีความสอดคล้องกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ที่ได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ และสอดคล้องกับที่มีการกำหนดบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.” ในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

๓.๓ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กรรมการ ป.ป.ส.” “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” “เลขาธิการ ป.ป.ส.” และ “เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.” ตามมาตรา ๕

นิยามคำว่า “กรรมการ ป.ป.ส.” “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” “เลขาธิการ ป.ป.ส.” ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับร่างกฎหมายฉบับอื่นที่มีการแก้ไข (ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

คำชี้แจง การเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กรรมการ ป.ป.ส.” “คณะกรรมการ ป.ป.ส.” “เลขาธิการ ป.ป.ส.” และ “เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.” ในร่างพระราชบัญญัติวิधिพิจารณาความคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในครั้งนี้เป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิधिพิจารณาความคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มีความสอดคล้องกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

๓.๔ การแก้ไขเพิ่มเติมการรักษาการ มาตรา ๖

- ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลคัดค้าน

๓.๕ การแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกรรมการ ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เพิ่มหมวด ๒/๑ มาตรา ๑๑/๑ ถึง มาตรา ๑๑/๗

๑. มาตรา ๑๑/๑

- มาตรา ๑๑/๑ การเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรฯ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจการใช้ดุลยพินิจโดยไม่มีกรอบที่ชัดเจน และในอดีตมีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในเรื่องนี้เกิดขึ้นมาแล้วมากมาย บางกรณีมีการกระทำโดยมิชอบหรือโดยทุจริตจึงควรกำหนดกรอบดุลยพินิจให้ชัดเจนไว้ในกฎหมาย มิใช่ไปกำหนดไว้ในระเบียบหรือประกาศอื่น ๆ

เพื่อความถูกต้องในการตรากฎหมาย นอกจากนั้นเพื่อเป็นการแสดงความบริสุทธิ์ของผู้ตรวจค้นควรจะต้องบัญญัติเพิ่มเติมให้ชัดเจนไว้ในกฎหมาย ๒ ประการที่สำคัญ คือ

๑. จะต้องแสดงตนพร้อมเอกสารที่ระบุชื่อ ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ หน่วยงานที่สังกัด ที่เป็นปัจจุบันต่อผู้ครอบครองเคหสถานนั้นทุกครั้ง มิใช่บัญญัติเพียงคำว่า แสดงเอกสารตามหมายนั้น ซึ่งไม่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจได้

๒. เมื่อมีการตรวจค้นเสร็จแล้วจะต้องมีการจัดทำบันทึกการตรวจค้นเป็นหนังสือ และบัญชีของกลางทรัพย์สินหรือของกลางที่มีการยึด และมอบสำเนาเอกสารดังกล่าวให้กับผู้ครอบครองเคหสถานนั้นไว้เป็นหลักฐานในการตรวจค้นด้วยทุกครั้ง เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำ โดยที่ผู้บังคับบัญชาหรือระบบที่มีอยู่เดิมไม่อาจควบคุมหรือตรวจสอบได้ ทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดล้มเหลวมาจนถึงทุกวันนี้

ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกของเจ้าพนักงานแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ควรจะให้ภาคประชาชนมีโอกาสมิมีหลักฐานตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีขอบของเจ้าพนักงานด้วย

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑/๑ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๔ ซึ่งในประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นนั้น เป็นกรณีให้อำนาจเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น ซึ่งในเรื่องนี้มีการกำหนดกรอบการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานที่ชัดเจนแล้วในกฎหมาย โดยกำหนดว่ากรณีเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จะเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจค้นได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามียาเสพติด หรือมีบุคคลที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหลบซ่อนอยู่ หรือมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเนื่องจากการเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ บุคคลนั้นจะหลบหนีไป หรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

อีกทั้งบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๑/๑ วรรคสอง ยังกำหนดว่าการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ค้นปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ส. กำหนด และแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น รายงานเหตุผล และผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป และบันทึกเหตุอันควรสงสัยตามสมควร และเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ค้นส่งมอบสำเนาหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตก เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องเป็นข้าราชการพลเรือนตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป ตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือข้าราชการทหารตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับกองร้อยหรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายได้มีการกำหนดกรอบการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานไว้อย่างชัดเจนและรัดกุมแล้ว

ส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการแสดงความบริสุทธิ์ของผู้ตรวจค้นที่กำหนดให้จะต้องแสดงตนพร้อมเอกสารที่ระบุชื่อ ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ หน่วยงานที่สังกัด ที่เป็นปัจจุบันต่อผู้ครอบครองเคหสถานนั้นทุกครั้ง มิใช่บัญญัติเพียงคำว่า แสดงเอกสารมอบหมายนั้น ซึ่งไม่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจได้นั้น ขอชี้แจงว่า “เอกสารมอบหมาย” นั้น คือ บัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งในบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จะมีการระบุชื่อ ตำแหน่ง หน่วยงานที่สังกัด และระบุอำนาจหน้าที่

ซึ่งมีความชัดเจนอยู่แล้ว ส่วนที่ไม่กำหนดในกฎหมายนั้น เนื่องจากเป็นเพียงรายละเอียดของเอกสารมอบหมาย จึงควรที่จะกำหนดในกฎหมายลำดับรอง

ส่วนข้อเสนอที่ว่าเมื่อมีการตรวจค้นเสร็จแล้วจะต้องมีการจัดทำบันทึกการตรวจค้น เป็นหนังสือ และบัญชีของกลางทรัพย์สินหรือของกลางที่มีการยึด และมอบสำเนาเอกสารดังกล่าวให้กับผู้ครอบครองเคหสถานนั้นไว้เป็นหลักฐานในการตรวจค้นด้วยทุกครั้ง เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบนั้น ในเรื่องดังกล่าว เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนเห็นด้วยที่จะต้องมีการกำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต้องมีการจัดทำบันทึกการตรวจค้นเป็นหนังสือ และบัญชีของกลางทรัพย์สินหรือของกลางที่มีการยึด และมอบสำเนาเอกสารดังกล่าวให้กับผู้ครอบครองเคหสถาน โดยกำหนดเป็นกฎหมายลำดับรอง

๒. มาตรา ๑๑/๒

- มาตรา ๑๑/๒ อำนาจของเจ้าพนักงานในการตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย เป็นอำนาจที่มีการนำไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดการทุจริต เรียกรับผลประโยชน์ และนำไปใช้ในทางที่ผิดเป็นประจำ และในอดีตมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดไว้ ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบควบคุมให้ดำเนินการ โดยถูกต้องเป็นธรรม ดังนั้น อำนาจในการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ จึงควรกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ทางการแพทย์หรือสาธารณสุข เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตรวจร่างกายหรือสารที่ออกมาจากร่างกายมนุษย์ ซึ่งจะทำให้ผลการกิจของเจ้าพนักงานและมีการดำเนินที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตามแนวทางสากลที่ถือปฏิบัติกันในทางอารยประเทศ และจะทำให้ลดความเดือดร้อน เสียหายของประชาชนอันเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่โดยมิชอบได้อีกทางหนึ่งด้วย

- ควรเพิ่มให้ พนักงานสาธารณสุข มีอำนาจตรวจหรือทดสอบบุคคลว่ามีสารเสพติดในร่างกายด้วย
คำชี้แจง

มาตรา ๑๑/๒ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๔ ทวิ ซึ่งเป็นการให้อำนาจเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย ซึ่งบทบัญญัติในร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้การเสพยาเสพติดเป็นความผิดที่มีอัตราโทษทางอาญา ดังนั้น เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีเครื่องมือทางกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าพนักงาน ในการตรวจพิสูจน์การเสพยาเสพติด เพื่อพิสูจน์ว่าบุคคลที่ต้องสงสัยเสพยาเสพติดหรือไม่ ซึ่งหากเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ไม่มีอำนาจดังกล่าว ก็จะไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดกำหนดได้ ซึ่งในการตรวจหรือทดสอบนั้นก็จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ส. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนกรณีที่ต้องการเพิ่มให้พนักงานสาธารณสุขมีอำนาจดังกล่าวด้วยนั้น พระราชบัญญัติ วิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเรื่องการให้อำนาจแก่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินคดี ซึ่งไม่ใช่บทบาทและอำนาจหน้าที่ของพนักงานสาธารณสุข

๓. มาตรา ๑๑/๓

- เสนอขอให้แก้ไขมาตรา ๑๑/๓ (๒) ดังนี้

“กรณีที่เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๔ หรือประเภท ๕ ... ให้พนักงานสอบสวนเจ้าหน้าที่ ทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้”

เนื่องจากไม่ควรให้อำนาจเฉพาะพนักงานสอบสวนเป็นผู้มีดุลพินิจในการนำยาเสพติดเหล่านี้ เป็นผู้ใช้ประโยชน์เพียงฝ่ายเดียว

- เสนอขอให้แก่ไข มาตรา ๑๑/๓ (๓) ดังนี้

“(๓) ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ และสารระเหยหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ยึดไว้ ให้สถานตรวจพิสูจน์ค้นพบบ่งานสอบสวน ในกรณีที่ต้องยอมหมดไปในการตรวจพิสูจน์หรือกรณีตรวจไม่พบยาเสพติด”

ควรเพิ่มเติมสารละลายด้วย และเนื่องจากกรณีมีตัวอย่างเหลือจากการตรวจพิสูจน์เพื่อเก็บรักษา ยังจำเป็นต้องเก็บภาชนะหีบห่อกับตัวอย่าง และจากกรณีที่ตรวจสอบแล้วไม่พบยาเสพติดด้วย

คำชี้แจง

สำนักงาน ป.ป.ส. รับความเห็นดังกล่าวเพื่อนำไปพิจารณา ในกรณีนี้ เนื่องจากการตรวจรับ การเก็บรักษา การนำไปใช้ประโยชน์ การทำลาย และการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดให้โทษประเภท ๔ ประเภท ๕ และสารระเหย เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน มีดุลพินิจภายใต้กรอบตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ดังนั้น การให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการทำลายหรือใช้ประโยชน์นั้น เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจับ ยึด และตรวจพิสูจน์ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๗ การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบแล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. จึงยังคงบทบัญญัติดังกล่าวไว้ อย่างไรก็ตาม เห็นควรนำเสนอประเด็นดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๔. มาตรา ๑๑/๔

มาตรา ๑๑/๔ การขอให้บุคคลช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควรกำหนดไว้ให้ชัดเจนว่า ผู้ที่ได้รับการร้องขอ มีอำนาจช่วยการปฏิบัติหน้าที่เป็นครั้งคราวเท่าที่เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๑๑/๑ และ ๑๑/๒ อยู่เท่านั้นและในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาที่ทำการช่วยเหลือ เพื่อป้องกันการปิดความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานเมื่อมีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หากมีการละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ประชาชน ซึ่งกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นอยู่เสมอ

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑/๔ เป็นบทบัญญัติที่นำมาหลักการมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๔ ตรี ที่กำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจขอให้ประชาชนช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจค้นและการตรวจหาสารเสพติดในร่างการตามมาตรา ๑๑/๑ และ ๑๑/๒ ได้ ซึ่งในประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นนั้นในเรื่องดังกล่าวนี้ ในการตรวจค้นหรือการตรวจหาสารเสพติดในร่างการนั้นจะต้องมีเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่อยู่ด้วย ส่วนการขอความช่วยเหลือจากบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่นั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับ ดังนี้

(๑) เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

(๒) เจ้าพนักงาน ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๓) บุคคลทั่วไป

และในการขอให้บุคคลช่วยเหลือดังกล่าว จะบังคับให้บุคคลใดช่วยเหลือโดยอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลนั้นไม่ได้

๕. มาตรา ๑๑/๖

มาตรา ๑๑/๖ เกี่ยวกับอำนาจในการควบคุมตัวของเจ้าพนักงานที่บัญญัติไว้ให้สามารถควบคุมตัวผู้ถูกจับซึ่งกระทำความผิดร้ายแรงฯ ไว้ได้เป็นเวลาไม่เกินสามวันนั้น ควรจะบัญญัติเสียใหม่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งจะเป็นผลดีมากกว่าเพราะกำหนดไว้ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจ

พิเศษในลักษณะนี้ มิได้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงแต่ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าและเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพอย่างรุนแรงดังที่เกิดขึ้นมาแล้วหลายครั้ง ประกอบกับหากนำตัวส่งพนักงานสอบสวน ก็มิได้ทำให้การสืบสวนสอบสวนในอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานจะกระทำมิได้แต่อย่างใด การที่จะทำให้เกิดความสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานแต่เพียงด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นภาระหน้าที่ขัดต่อหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมากำหนดไว้

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑/๖ เป็นบทบัญญัติที่นำหลักการมาจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๕ ที่กำหนดให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๑/๑ (๓) ซึ่งกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดไว้เพื่อทำการสืบสวนสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน ซึ่งการใช้อำนาจดังกล่าวนี้มีการปรับปรุงหลักการจากเดิมที่ไม่ได้กำหนดประเภทของความผิด แต่ในร่างกฎหมายฉบับนี้มีการปรับปรุงโดยกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจไว้เฉพาะแต่ในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น เช่น การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย โดยไม่รวมถึงการเสพหรือการครอบครองเพื่อเสพ ซึ่งอำนาจดังกล่าวนี้เป็นเครื่องมือที่สำคัญของเจ้าพนักงานในการสืบสวนขยายผลไปยังผู้อยู่เบื้องหลังเครือข่ายการลักลอบค้ายาเสพติดเพื่อสืบสวนขยายผลให้เห็นถึงพฤติกรรมและเครือข่ายในการกระทำความผิดของขบวนการลักลอบค้ายาเสพติด

๖. มาตรา ๑๑/๗

- เนื่องจากมาตรา ๑๑/๗ การแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดที่ต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ที่เลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมายนั้น เห็นว่าจะเป็นการล่าช้าในการทำสำนวนสอบสวน เนื่องจากต้องใช้เวลาในการขออนุมัติ ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนมายังอัยการล่าช้า และหากเบื้องต้นไม่มีข้อหาตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๕ แต่หากพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๕ พนักงานอัยการก็ต้องมีคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม โดยให้พนักงานสอบสวนไปขออนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า

คำชี้แจง

มาตรา ๑๑/๗ เป็นบทบัญญัติที่นำหลักการมาจากพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้การจับกุมหรือการแจ้งข้อหาสมคบกับผู้กระทำความผิดต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อน ซึ่งเหตุผลและความจำเป็นที่กำหนดให้ต้องมีการขออนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อนนั้น เนื่องมาจากการดำเนินคดีในข้อหาสมคบ หรือข้อหาสนับสนุนช่วยเหลืออื่น มีความแตกต่างกับคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดอื่น ๆ เช่น การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือครอบครอง ที่จะมียาเสพติดของกลางเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่การดำเนินคดีสมคบบนั้นสามารถทำได้แม้ว่าจะไม่มียาเสพติดของกลางเลยก็ตาม เนื่องจากมาตรการสมคบเป็นมาตรการที่นำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพราะยังไม่ต้องรอให้ถึงขั้นลงมือกระทำความผิด โดยหากมีการตกลงกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็สามารถดำเนินคดีได้แล้ว ซึ่งการพิสูจน์การกระทำความผิดดังกล่าวนี้ จะนำพยานหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนสอบสวนก่อนและหลังการจับกุมที่เป็นพยานแวดล้อมกรณี (Circumstantial evidence) เช่น รายงานการสืบสวนถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิด ภาพถ่าย รายงานการใช้โทรศัพท์มือถือ หลักฐานการเงิน หลักฐานการเข้าพักในโรงแรม คำขัดทอดของผู้ต้องหาที่ร่วมกระทำผิด ฯลฯ เหล่านี้ สามารถนำไปใช้แสดงต่อศาลเพื่อพิสูจน์เจตนาของจำเลยว่ามีการตกลงกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ แม้ว่าในคดีนั้นจะไม่ได้มียาเสพติดของกลางเลยก็ตาม ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ใช้มาตรการสมคบ

ไปกลั่นแกล้งประชาชนผู้บริสุทธิ์ รวมทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหา กฎหมายจึงได้กำหนดกลไกการดำเนินคดีความผิดฐานสมคบและสนับสนุนช่วยเหลือ โดยกำหนดให้การจับกุมหรือการแจ้งข้อหาสมคบหรือสนับสนุนช่วยเหลือกับผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อน ซึ่งเงื่อนไขการอนุมัติจับกุมหรือแจ้งข้อหาของเลขาธิการ ป.ป.ส. นี้เป็นเงื่อนไขสำคัญ ซึ่งหากมิได้มีการขออนุมัติดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการดำเนินคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ซึ่งที่ผ่านมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้ว เมื่อคดีไปถึงพนักงานอัยการ หากพนักงานอัยการตรวจสอบแล้วมีความเห็นว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดฐานสมคบ แต่ในบางครั้งเป็นระยะเวลากระชั้นชิดที่จะครบกำหนดเวลาที่จะต้องฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล เนื่องจากครบกำหนดระยะเวลาที่ไม่อาจผิดฟ้องหรือฝากขังผู้ต้องหาได้อีกต่อไป ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับนี้จึงได้มีการเพิ่มเติมข้อยกเว้น โดยในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการแล้วหากพนักงานอัยการเห็นควรแจ้งข้อหาสมคบหรือสนับสนุนช่วยเหลือกับผู้กระทำความผิด ก็ให้พนักงานอัยการเป็นผู้อนุมัติให้แจ้งข้อหาเพื่อดำเนินคดีได้โดยไม่ต้องขออนุมัติเลขาธิการ ป.ป.ส. ซึ่งถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralize) อย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินคดียาเสพติดมีความรวดเร็วและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ พนักงานอัยการในตำแหน่งหรือระดับใดจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติแจ้งข้อหาสมคบได้นั้น จะได้กำหนดในกฎกระทรวงต่อไป

ซึ่งร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ไม่มีการกำหนดเรื่องการจับกุม เนื่องจากเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่มีความซ้ำซ้อน เนื่องจากแม้ว่าจะได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ให้จับกุมแล้ว ในขั้นตอนการปฏิบัติก็จะต้องไปขออนุญาตจับต่อศาลอีก อันทำให้การดำเนินการมีความล่าช้าและถือว่ามีองค์กรที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานในการจับกุมแล้วคือศาล

สำหรับประเด็นที่เห็นว่าจะเป็นการล่าช้าในการทำสำนวนสอบสวน เนื่องจากต้องใช้เวลาในการขออนุมัติ ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนมายังอัยการล่าช้า นั้น เนื่องจากการดำเนินคดีข้อหาสมคบหรือสนับสนุนช่วยเหลือ นั้น มีขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพราะยังไม่ต้องรอให้ถึงขั้นลงมือกระทำความผิด จึงต้องมีการกำหนดมาตรการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ใช้มาตรการสมคบไปกลั่นแกล้งประชาชนผู้บริสุทธิ์ รวมทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหา จึงได้กำหนดให้การแจ้งข้อกล่าวหาคดีสมคบจะต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อน

ส่วนในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นว่า ในขั้นต้นหากพนักงานสอบสวนเบื้องต้นไม่มีข้อหาตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๕ แต่หากพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๕ พนักงานอัยการก็ต้องมีคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม โดยให้พนักงานสอบสวนไปขออนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า นั้นอาจเป็นกรณีที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่กรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีแล้ว ซึ่งร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ได้เพิ่ม มาตรา ๑๑/๗ แล้ว โดยกำหนดให้ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีแล้ว พนักงานอัยการเห็นควรแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓ หรือตามมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มเติม ให้พนักงานอัยการเป็นผู้อนุมัติให้แจ้งข้อหาเพื่อดำเนินคดีตามมาตรา

๓.๖ การแก้ไขเพิ่มเติมการแสดงตนของจำเลยต่อหน้าพนักงานศาล การยื่นขออนุญาตฎีกา และยื่นฎีกา (มาตรา ๑๕/๑ และมาตรา ๑๙/๑)

- ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลคัดค้าน

๓.๗ ยกเลิกการบังคับโทษปรับ (ยกเลิกหมวด ๕ การบังคับโทษปรับ มาตรา ๒๑)

- ควรมิโทษจำคุกและปรับคู่กัน เพื่อให้ดำเนินการยึดทรัพย์สินผู้กระทำความผิด จะได้เด็ดขาด
- ควรให้คงการกำหนดโทษในรูปแบบเดิมจะเหมาะสมกว่า

คำชี้แจง

เนื่องจากในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญา ได้มีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษปรับทางอาญา โดยมีการเพิ่มเติมมาตรา ๒๙/๑ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๒๙/๑ ในกรณีที่ผู้ต้องโทษปรับไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อใช้ค่าปรับ

การบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดี และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ และขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากศาลหรือพนักงานอัยการ ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี

การตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับโดยพนักงานอัยการเพื่อการบังคับคดีตามวรรคสองให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของอัยการสูงสุด

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่กระทบต่อการที่ศาลจะมีคำสั่งตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง”

ดังนั้น การบังคับโทษปรับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีความซ้ำซ้อนกับที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙/๑ จึงเห็นควรยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษปรับตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้มีการบังคับโทษปรับตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแทน

๖. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

เนื่องจากร่างกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ส. นำมาดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้เป็นร่างที่อยู่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน ป.ป.ส. จะดำเนินการจัดทำสรุปประเด็นความคิดเห็นเพื่อส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณานำไปประกอบการจัดทำร่างกฎหมายตามขั้นตอนต่อไป